C:\Users\Plazma\Desktop\A\Adams, Douglas - Stoparuv Pruvodce 5 - Prevazne Neskodna.pdb

PDB Name: Převážně neškodná
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 31.7.2003
Modification Date: 31.7.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

douglas adams
PŘEVÁŽNĚ NEŠKODNÁ

Originál:
Mostly Harmless (Převážně neškodná, 1993)
Další díly:
The Hitch Hiker's Guide to the Galaxy (Stopařův průvodce po galaxii, 1981)
The Restaurant at the End of the Universe (Restaurant na konci vesmíru, 1982)
Life, the Universe and Everything (Život, vesmír a vůbec, 1982)
So Long, and Thanks for All the Fish (Sbohem a dík za všecky ryby, 1984)

Poznámka : Jména postav a formát dokumentu byly převzaty ze Stopařova průvodce

Ronovi

Upřímné díky Sue Freestoneové a Michaelu Bywaterovi
za podporu, pomoc a konstruktivní výhrady.

Cokoli se stane, se stane.

Cokoli přitom, jak se děje, způsobí, že se stane něco dalšího,
způsobí, že se stane něco dalšího.

Cokoli přitom, jak se děje, způsobí, že se totéž stane znovu,
stane se totéž znovu.

Nemusí však k tomu docházet nutně chronologicky.

---

1. kapitola

V historii Galaxie nastal z celé řady důvodů mírný zmatek: částečně proto, že jsou mírně zmatení ti, kdo se snaží ji sledovat, ale také proto, že, ať chceme nebo nechceme, dochází k některým velmi matoucím jevům.

Jeden z problémů souvisí s rychlostí světla a s obtížemi, které se vynoří ve snaze tuto rychlost překonat. Nejde to. Rychlost světla nic nepředstihne, snad kromě špatné zprávy, která se řídí svými vlastními zákony. Na planetě Arkintofle Minor se místní Hingefrelové pokusili postavit vesmírné lodě poháněné špatnými zprávami, ale příliš se neosvědčily a kamkoli přiletěly, byly tak nesmírně nevítané, že nemělo smysl na tom místě setrvávat.

Zkrátka a dobře, jednotlivé národy v Galaxii se začaly zabývat svými lokálními zmatky a historie Galaxie jako takové byla nadlouho z větší části kosmologická.

Čímž se netvrdí, že by se lidé nesnažili. Snažili se do vzdálených končin posílat vesmírné flotily, které měly za cíl bojovat či obchodovat, jenže než se někam dostaly, trvalo to obvykle tisíce let. Před jejich příletem však byly objeveny nové způsoby cestování, využívající hyperprostoru k obelstění rychlosti světla, a tudíž - ať byly ty první

flotily, pomalejší než světlo, vyslány do jakéhokoli boje - se bitvy odehrály stovky let předtím, než tam dorazily.

Členy posádek to ovšem nijak neodradilo a hrnuli se do boje podle plánu. Měli za sebou výcvik, byli připraveni, pár tisíc let se na to prospali, plahočili se takovou dálku, aby odvedli náročný úkol, a jako že je Zarkon nad nimi, byli odhodláni ho odvést. A tehdy začaly v galaktické historii první velké zmatky, protože boje propukaly znovu stovky let poté, co spory, kvůli kterým se kdysi válčilo, byly podle všeho urovnány. Ale to ještě nebylo nic proti zmatkům, kterým se historikové snažili přijít na kloub, když bylo objeveno cestování časem a boje předčasně propukaly stovky let předtím, než vůbec spory vznikly. Když se pak přidaly lodě poháněné nekonečnou nepravděpodobností a celé planety začaly nečekaně trojčit, vzdala to fakulta historie Maximegalonské univerzity s konečnou platností, zavřela se a odevzdala budovy rychle rostoucí spojené fakultě bohosloví a vodního póla, která na ně měla už léta spadeno.

Což je sice krásné, ale téměř s jistotou to znamená, že už nikdy nikdo nebude přesně vědět, odkud například přišli Grebuloni nebo co vlastně chtěli. A to je škoda, protože kdyby o nich někdo něco věděl, dala se možná odvrátit strašlivá katastrofa - anebo, když nic jiného, mohla se udát nějak jinak.

Cvak, hm.

Ohromná šedá průzkumná loď Grebulonů se tiše pohybovala černým prázdnem. Přestože letěla neuvěřitelně závratnou rychlostí, oproti blikajícímu pozadí z miliardy vzdálených hvězd se zdálo, že stojí na místě. Byla to jen nehybná tmavá tečka v nekonečné zrnitosti třpytivé noci.

Na palubě lodi bylo všechno stejné jako už několik tisíciletí, úplně tmavé a tiché.

Cvak, hm.

Tedy skoro všechno.

Cvak, cvak, hm.

Cvak, hm, cvak, hm, cvak, hm.

Cvak, cvak, cvak, cvak, cvak, hm.

Hmmm.

Hluboko v polobdícím, polospícím robomozku lodi probudil nízkoúrovňový kontrolní program další program na trochu vyšší úrovni a nahlásil mu, že po každém cvak se ozvalo pouze hm.

Kontrolní program na vyšší úrovni se ho zeptal, co by se mělo ozvat, a nízkoúrovňový kontrolní program řekl, že si přesně nevzpomíná, ale že si myslí, že by to asi mělo být něco jako vzdálený spokojený povzdech, nebo ne? Nevěděl, co znamenalo tohle hm. Cvak, hm, cvak, hm. Nic jiného se neozvalo.

Kontrolní program na vyšší úrovni to zvážil a nelíbilo se mu to. Zeptal se nízkoúrovňového kontrolního programu, co přesně kontroluje, a nízkoúrovňový kontrolní program řekl, že ani to si nepamatuje, snad jen to, že to bylo něco, co mělo každých deset let, nebo tak nějak, udělat cvak, pak povzdech, což se obvykle bez problémů dělo. Snažil se už konzultovat svou chybovou tabulku, ale nemohl ji najít, a právě proto uvedl v pohotovost kontrolní program na vyšší úrovni.

Kontrolní program na vyšší úrovni se rozhodl, že musí konzultovat svou chybovou tabulku, aby zjistil, co měl nízkoúrovňový kontrolní program vlastně kontrolovat.

Chybovou tabulku nemohl najít.

Divné.

Podíval se znovu. Objevilo se pouze chybové hlášení. Pokusil se to chybové hlášení vyhledat v tabulce chybových hlášení, ale ani tu nemohl najít. Celé to zkusil ještě jednou a věnoval tomu několik nanosekund. Potom probudil svého kontrolora funkcí v rámci sektoru.

Kontrolor funkcí v rámci sektoru odhalil problémy okamžitě. Zavolal svému styčnému kontrolorovi, který také problémy odhalil. V několika miliontinách sekundy ožily v celé lodi virtuální obvody, které ležely ladem, některé z nich roky, některé staletí. Někde se něco porouchalo, ale žádný z kontrolních programů nedokázal říct, co. Na každé úrovni chyběly ty nejpodstatnější pokyny a pokyny týkající se toho, co dělat v případě, že chybí nejpodstatnější pokyny, chyběly také.

Logickými cestami kmitaly malé softwarové moduly - agenti - a různě se seskupovaly, přeskupovaly, radily. Velmi rychle zjistily, že paměť lodi je po celé trase až k centrálnímu modulu mise v háji. Ani sebevíc dotazů nedokázalo určit, co se to vlastně stalo. Zdálo se, že i samotný centrální modul mise je pokažený.

Čímž se celý problém výrazně zjednodušil. Prostě se vymění centrální modul mise. Existuje totiž ještě jeden, zálohový, přesná kopie originálu. Z bezpečnostních důvodů musí jít o fyzickou výměnu; mezi originálním a zálohovým modulem neexistovalo naprosto žádné spojení. Až se centrální modul mise vymění, dohlédne pak na obnovu každého detailu zbytku systému a všechno bude v pořádku.

Roboti dostali instrukce, aby přinesli zálohový centrální modul mise z nedobytné, elektricky stíněné místnosti, kde ho střežili, do logické kabiny lodi a nachystali ho k instalaci.

Protože si roboti ověřovali u agentů autenticitu instrukcí, obnášelo to zdlouhavou výměnu pohotovostních kódů a protokolů. Konečně byli roboti se všemi procedurami spokojeni. Vybalili zálohový centrální modul mise z úložného pláště, vynesli ho z úložného prostoru, vypadli z lodi a odporoučeli se do prázdna.

První významná stopa k rozluštění toho, co bylo v nepořádku, byla tu.

Dalším zkoumáním se vzápětí zjistilo, co že se vlastně stalo. Meteorit prorazil do lodi velkou díru. Loď to nezaznamenala dříve, protože meteorit úhledně vyrazil tu část počítačového vybavení lodi, která měla registrovat, jestli loď zasáhl meteorit.

Prvním úkolem bylo díru zacelit. Ukázalo se, že to nejde, protože lodní senzory díru neviděly, a kontroloři, kteří

měli nahlásit, že senzory nefungují pořádně, nefungovaly pořádně a dokola hlásily, že senzory jsou v pořádku. Existenci díry mohla loď vydedukovat pouze z faktu, že z ní roboti nesporně vypadli a odnesli si s sebou náhradní mozek, který by umožnil díru vidět.

Loď se pokusila o inteligentní zvážení situace, marně, a pak na momentík úplně zkolabovala. Samozřejmě že si neuvědomila, že zkolabovala, protože zkolabovala. Jen ji překvapilo, že vidí hvězdičky. Když se hvězdičky mihly potřetí, uvědomila si konečně, že určitě zkolabovala a že je čas učinit nějaká seriózní rozhodnutí.

Uvolnila se.

Pak si uvědomila, že žádná seriózní rozhodnutí ještě neučinila, a zpanikařila. Znovu na momentík zkolabovala. Když se znovu probrala, utěsnila všechny lodní přepážky; tam někde ta díra musí být.

Osvítila ji myšlenka, že ještě určitě nedorazila k cíli, ale protože už neměla ani nejmenší ponětí, kde ten cíl je a jak ho dosáhnout, nemělo ani cenu pokračovat. Vzala na vědomí útržky pokynů, které dala dohromady z žalostných zbytků centrálního modulu mise.

"Vaše !!!!! !!!!! !!!!! roční mise je !!!!! !!!!! !!!!!, !!!!! !!!!! !!!!! !!!!! !!!!!, přistání !!!!! !!!!! !!!!! bezpečné vzdálenosti !!!!! !!!!! to monitorovat. !!!!! !!!!! !!!!!..."

Všechno ostatní bylo naprosto nepoužitelné.

Ještě než loď zkolabovala nadobro, musela tyto pokyny, ve stavu, v jakém byly, předat svým primitivnějším pomocným systémům.

Musí také přivést k životu posádku.

A to mělo další háček. Zatímco se posádka oddávala dlouhému spánku, bylo duševno všech členů, včetně jejich vzpomínek, totožnosti, pochopení cíle mise, převedeno na centrální modul mise, aby bylo v bezpečí. Členové posádky neměli ani potuchy o tom, kdo jsou a co tam dělají. No budiž.

Těsně předtím, než zkolabovala definitivně, si loď uvědomila, že jí začínají vynechávat i motory.

Loď a její probranou a zmatenou posádku teď řídily pomocné automatické systémy, které prostě vyhledávaly místo k přistání bez ohledu na to, kde to místo k přistání bylo, a monitorovali vše, co bylo k monitorování.

Co se týká místa k přistání, nevybraly ho nejšťastněji. Planeta, kterou našly, byla studená a pustá, až to bolelo, a tak daleko od slunce, které by ji mohlo zahřát, že aby se na ní, nebo aspoň na dostatečné ploše, vůbec dalo žít, musely použít všechny ekoformové přístroje a životapodpůrné systémy, které měly s sebou. Poblíž byly lepší planety, ale lodní strategomat se zjevně zasekl v Lurkově módu a vybral planetu, která byla nejdále a byla nejméně nápadná, a kromě toho mu nikdo nemohl odporovat kromě vrchního stratéga. A protože všichni všechno zapomněli, nikdo nevěděl, kdo je vrchní stratég, a i kdyby ho identifikovali, nevěděl by, jak se má strategomatu postavit na odpor.

Co se však týká něčeho k monitorování, narazily na zlatý důl.

---

2. kapitola

Jednou z nejpozoruhodnějších věcí na životě je, kde všude je ochotný se uchytit. Všude, kde to jen trochu jde, ať jsou to otrávená moře Santraginu V, ve kterých je rybám šumafuk, kterým směrem plavou, nebo ohňové bouře Frastry, kde prý život začíná při 40 000 stupních, nebo tlusté střevo krysy, kde se jen tak z recese zavrtá, si život najde způsob, jak se tam za každou cenu udržet.

Udrží se dokonce i v New Yorku, ačkoli je opravdu těžké pochopit proč. V zimě tam teplota klesá hodně pod legální minimum, nebo lépe řečeno klesla by, kdyby měl někdo dost zdravého rozumu a legální minimum stanovil. Když se naposledy sestavoval žebříček stovky povahových rysů Newyorčanů, přikradl se zdravý rozum na příčku 79.

V létě je tam otřesné vedro. Jedna věc je být takovou formou života, která si v horku libuje a pro kterou, tak jako pro Frastrany, už vyjde nastejno, jestli je 40 000 stupňů nebo 40 004. Ale je úplně něco jiného být živočichem, který se v jednom bodě oběžné dráhy planety musí balit do spousty jiných živočichů a o polovinu oběžné dráhy později zjistí, že mu kůže vře.

S jarem se to přehání. Hordy Newyorčanů mocně vytrubují do světa o jarních radostech, ale kdyby o jarních radostech skutečně věděli to nejpodstatnější, našli by přinejmenším pět tisíc devět set osmdesát tři míst, kde by bylo příjemnější jaro prožít, a to jen na stejné zeměpisné šířce.

Ze všeho nejhorší je však podzim. Máloco je horší než podzim v New Yorku. Některé z těch mršek, co žijí v tlustých střevech krys, by asi projevily nelibost, ale většina z těch mršek, co žijí v tlustých střevech krys, vypadá nelibě neustále, takže se jejich názor dá a musí pominout. Když je v New Yorku podzim, páchne vzduch tak, jako by v něm někdo opékal kozu, a když zatoužíte dýchat, pak je nejlepší otevřít okno a strčit hlavu do domu.

Tricie McMillanová New York milovala. Pořád si to dokolečka omílala. Upper West Side. Ano! Centrum města. Obchůdky, paráda! Soho. East Village. Oblečení. Knihy. Suši. Italská čtvrť. Pochoutky. Fajn.

Filmy. Taky fajn. Tricie byla právě na novém filmu Woodyho Allena, který se celý zabýval pocitem úzkosti z neurózy vyvolané New Yorkem. Na stejné téma už natočil pár filmů, a tak Tricii napadlo, jestli někdy uvažoval, že by se přestěhoval. Slyšela ale, že by to neudělal ani za nic. Takže zřejmě další filmy.

Tricie milovala New York, protože milovat New York byl dobrý životní krok. Byl to dobrý nákupní krok, dobrý kulinářský krok, nedobrý taxíkový krok a nedobrý chodníkový krok, co se kvality týká, ale rozhodně životní krok, který patřil k nejuznávanějším a nejlepším. Tricie byla televizní moderátorka a z New Yorku moderovala většina světových televizí. Triciino dosavadní moderování se odehrávalo výhradně v Británii: regionální zpravodajství, ranní zprávy, podvečerní zprávy. Dalo by se o ní říct, kdyby to jazyk dovolil, že byla překotně vycházející hvězda, ale co..., jsme v

televizi, tak na tom nezáleží. Byla překotně vycházející hvězda. Měla vše, co k tomu patřilo: nádherné vlasy, lesk na rtech přesně vypočítaný na efekt, inteligenci k chápání světa a nepatrné, dobře ukryté zdání lhostejnosti, jako že se jí to netýká. Každý má v životě okamžik obrovské příležitosti. A jestliže promeškátu, o kterou stojí, všechno ostatní v životě je pak z nějakého záhadného důvodu snadné. Tricie zatím v životě promeškala jednu příležitost. Teď už ji pomyšlení na ni tak moc nerozházelo jako dřív. To zřejmě ten ždibek jejího já, který odumřel.

NBS potřebovala novou moderátorku. Mo Minettiová, která uvádí ranní blok US/AM, odchází, protože bude mít dítě. Nabídli jí kolosální částku, když ho bude mít před kamerami, ale ona neočekávaně odmítla z důvodu vkusu a uchování soukromí. Týmy právníků NBS pod drobnohledem zkoumaly její smlouvu, jestli jsou důvody opravdu legitimní, ale nakonec ji, ač zdráhavě, museli pustit. Bylo to pro ně k vzteku, protože za normálních okolností měli formulaci 'zdráhavě někoho pustit' vyhrazenou pro úplně jiné situace.

Šuškalo se, že by byl možná, opravdu jen možná, vhodný britský přízvuk. Vlasy, odstín pleti a zubní můstek musí odpovídat americkým televizním zvyklostem, ale v nedávné době se vyskytla spousta britských přízvuků, které svým matkám vděčí za Oskary, spousta britských přízvuků zpívá na Broadwayi a v klasických hrách Velkého divadla hltá britské přízvuky neobvyklé množství diváků. Britské přízvuky vyprávěly anekdoty o Davidu Lettermanovi a Jayi Lenovi. Vtipům sice nikdo nerozuměl, ale přízvuky zabraly, a proto možná, opravdu jen možná, nadešel čas. Britský přízvuk na US/AM. Proč ne?

Právě proto tam Tricie byla. Právě proto bylo důležitým životním krokem zamilovat si New York.

Ovšemže navenek uváděla jiný důvod. Její britská televizní společnost by těžko zacálovala letenku a hotel kvůli tomu, aby lítala po Manhattanu a sháněla si flek. A protože šla po místu, které mělo nést asi desetkrát víc než to současné, mohl by mít její zaměstnavatel pocit, že by si to mohla zaplatit ze svého. Jenže ona si záminku našla, vymyslela si důvod, jakékoli postranní úmysly tutlala, a tak jí tu cestu opravdu zacálovali. Letěla samozřejmě business class, ale její obličej byl známý, takže se jí za úsměvy dostalo větší péče, než byla business class úměrná. Věděla také jak na to, aby získala útulný pokojík v hotelu Brentwood. A tam teď je a přemýšlí, co podniknout dál.

Slovo prohozené na ulici je jedna věc, navázání kontaktu druhá. Měla pár jmen, pár telefonních čísel, ale výsledkem bylo jen pár neurčitých slibů a oddalovacích manévrů. Byla tam, kde začala. Rozhodila sítě, nechávala vzkazy, ale zatím žádná reakce. Oficiální práci, kvůli které přiletěla, dělala ráno; vysněná práce, kterou sháněla, probleskovala kdesi v dráždivém nedozírnu. Je to na levačku.

Z kina se svezla k Brentwoodu taxíkem. U hotelu se taxíku nepodařilo zajet až k obrubníku, protože všechno volné místo už zabrala rozměrná limuzína. Cestou od taxíku se musela protáhnout kolem ní. Smrdutý, po opékaných kozách páchnoucí vzduch nechala venku a vnořila se do blaženého chladu haly. Jemná bavlna halenky se jí jako špína zažírala do kůže. Vlasy vypadaly, jako by je koupila na špejli u kolotočů. Na recepci se zeptala, jestli nemá nějaké vzkazy, i když neblaze tušila, že žádné nebudou. Byl jeden.

Ale!

Fajn.

Fungovalo to. Do kina šla předtím proto, aby se telefon rozezvonil. Nemohla už vydržet to vysedávání v hotelovém pokoji a čekání.

Váhala. Má ten vzkaz otevřít tady dole? Šaty ji svědily a měla chuť všechno ze sebe shodit a jen tak si lehnout na postel. Než odešla, nastavila klimatizaci na nejnižší možnou teplotu a intenzitu větráku na maximum. V této chvíli netoužila po ničem na světě víc než po husí kůži. Potom horkou sprchu, potom studenou sprchu, potom ležet na ručníku, znova na posteli a nechat se vysoušet klimatizací. Pak si přečíst vzkaz. Třeba nová husí kůže. Třeba všecko možné.

Ne. Ona přece netoužila po ničem na světě než po práci v americké televizi za desetkrát víc, než má teď. Po ničem na světě. Na světě. Úplně nejvíc na světě ale toužila po tom, aby už neměla žádný nedořešený problém.

Vybrala si židli pod ozdobnou palmou v hale, posadila se a otevřela obálku s celofánovým okénkem.

'Zavolejte, prosím,' stálo ve vzkazu. 'Moc mrzí' a pak následovalo číslo. Podepsána byla Gail Andrewsová.

Gail Andrewsová.

Ne že by čekala právě tohle jméno. Zaskočilo ji. Bylo jí povědomé, ale nedovedla ho okamžitě nikam zařadit. Je to sekretářka Andyho Martina? Asistentka Hilary Bassové? To byla dvě kontaktní jména, se kterými se už v NBS spojila nebo aspoň snažila spojit. A co to 'Moc mrzí'?

'Moc mrzí?'

Byla z toho úplně zmatená. Že by jí pod falešným jménem volal Woody Allen? Podle předčíslí 212 to byl někdo v New Yorku. Někdo, koho něco mrzelo. Čímž se možnosti trochu zúžily, ne?

Šla nazpět k recepčnímu.

"Mám tady nějaké nejasnosti s tím vzkazem, který jste mi předal," řekla. "Někdo mně neznámý se mě snaží dovolat a mluví o tom, že ho něco mrzí."

Recepční zachmuřeně mrkl na lístek.

"Znáte tu osobu?" zeptal se.

"Ne," odpověděla Tricie.

"Hm," odvětil recepční. "Vypadá to, jako by ji něco mrzelo."

"Ano," odpověděla Tricie.

"Tady to vypadá na jméno," prohlásil recepční. "Gail Andrewsová. Znáte někoho takového?"

"Ne," odpověděla Tricie.

"Ani netušíte, co ji mrzí?"

"Ne," odpověděla Tricie.

"Volala jste na to číslo? Tady je číslo."

"Ne, vždyť jste mi ten vzkaz teprve dal. Snažím se jenom dovědět víc, než tam zavolám. Kdybych třeba mohla mluvit s člověkem, který ten hovor bral."

"Hm," odvětil recepční a bedlivě pročítal lístek. "Myslím, že tady se nikdo nejmenuje Gail Andrewsová."

"To je mi jasné," odpověděla Tricie, "jen..."

"Já jsem Gail Andrewsová."

Hlas se ozval někde za Tricií. Otočila se.

"Prosím?"

"Já jsem Gail Andrewsová. Dnes ráno jste se mnou dělala rozhovor."

"No ano! Ano, samozřejmě!" řekla Tricie mírně nesouvisle.

"Před pár hodinami jsem vám nechala vzkaz. Když jste nevolala, tak jsem se stavila. Nechtěla jsem se s vámi minout."

"Aha. Ano. Ovšem," řekla Tricie a usilovně se snažila dostat do tempa.

"O tom nic nevím," prohlásil recepční, kterého problémy s tempem netížily. "Chcete, abych vám to číslo vytočil?"

"Ne, děkuji," odpověděla Tricie. "Už si poradím."

"Jestli vám to pomůže, můžu vám zavolat tady na to číslo pokoje," nabízel se recepční a dál hleděl na lístek.

"Ne, děkuji, to není potřeba," odpověděla Tricie. "To je číslo ke mně do pokoje. Já jsem ta, které byl tento vzkaz určen. Myslím, že už je situace jasná."

"Přeji vám pěkný den," řekl recepční.

Po pěkném dnu nijak zvlášť netoužila. Měla moc práce. A netoužila ani po debatování s Gail Andrewsovou. Co se týká bratření s křesťany, věděla přesně odkud pokud. Kolegové říkali lidem, se kterými dělala rozhovory, křesťané a často se křižovali, když někdo takový nevinně vkráčel do studia, aby zasedl proti Tricii, zvláště když se Tricie laskavě usmívala a předváděla své zuby.

Otočila se, vyloudila mrazivý úsměv a přemýšlela, co podniknout.

Gail Andrewsová byla pečlivě upravená pětačtyřicátnice. Její oblečení zapadalo do rozmezí charakterizovaného dobrým drahým vkusem, ale spíchnuté bylo určitě na tom rozevlátějším konci tohoto rozmezí. Byla astroložka - slavná a, pokud byla pravda, co se o ní povídalo, vlivná astroložka, která prý ovlivnila řadu rozhodnutí prezidenta Hudsona, počínaje tím, kterou příchuť šlehačky který den v týdnu jíst, a konče tím, jestli bombardovat Damašek, nebo ne.

Tricie ji v podstatě spíš napadala, než co jiného. Ne že by z ní tahala, jestli to s tím prezidentem byla pravda, nebo ne, to už bylo omleté mockrát. Paní Andrewsová tehdy důrazně popírala, že by prezidentovi radila v jiných záležitostech než čistě osobních, duchovních a dietních, což zjevně nezahrnovalo bombardování Damašku. ('JEN NIC OSOBNÍHO, DAMAŠKU!' hlásaly v té době senzacechtivé noviny.)

Kdepak, Tricie téma lehce aktualizovala a nenápadně tlačila hovor k problému astrologie jako celku. Paní Andrewsová na to nebyla ani trochu připravená. A Tricie zase nebyla ani trochu připravená na odvetné utkání v hale hotelu. Jak z toho?

"Jestli potřebujete nějakou minutku, mohu na vás počkat v baru," promluvila Gail Andrewsová. "Ale ráda bych s vámi mluvila a dnes večer odjíždím z města."

Vypadalo to, že je spíš něčím znepokojená než dotčená nebo rozzlobená.

"Tak dobře," odpověděla Tricie. "Dejte mi deset minut."

Šla nahoru do pokoje. Pomineme-li ostatní schopnosti recepčního, který má na starosti i předávání vzkazů, v jeho schopnost zvládnout něco tak komplikovaného, jako je vzkaz, měla jen mizivou důvěru, a tak si chtěla být dvojnásob jistá, že není nějaký vzkaz pode dveřmi. Nebylo by to poprvé, co se vzkazy na recepci a vzkazy pode dveřmi vůbec neshodovaly.

Nebyl tam.

Na telefonu však blikalo světýlko, že někdo volal.

Stiskla tlačítko a ozvala se spojovatelka.

"Máte tady vzkaz od Garyho Andresse," oznámila spojovatelka.

"Vážně?" zpozorněla Tricie. "Jaký vzkaz?"

"Moc drzí," vyřizovala spojovatelka.

"Moc co?" zeptala se Tricie.

"Drzí. Je to tady tak. Ten člověk říká, že jsou moc drzí. Zřejmě chtěl, abyste to věděla. Chcete číslo?"

Jak začala diktovat číslo, najednou Tricii došlo, že je to zkomolená verze vzkazu, který už měla.

"Ano, fajn. Máte pro mě ještě nějaké vzkazy?"

"Číslo pokoje?"

Tricie sice nechápala, proč se jí po té debatě, co už spolu měly, ptá na číslo pokoje, ale řekla jí ho.

"Jméno?"

"McMillanová, Tricie McMillanová." Tricie to trpělivě odříkala po písmenech.

"A ne McManus?"

"Ne."

"Žádné vzkazy už tu nemáte."

Tricie vzdychla a zazvonila na spojovatelku znovu. Tentokrát jí bezelstně nahlásila znovu jméno a číslo pokoje. Spojovatelka jí nedala ani náznakem najevo, že spolu mluvily před necelými deseti vteřinami.

"Budu v baru," vysvětlovala Tricie. "V baru. Jestli budu mít telefon, přepojila byste mi ho, prosím vás, do baru?"

"Jméno?"

Celou proceduru si zopakovaly ještě několikrát, dokud si Tricie nebyla jistá, že všechno, co by mohlo být jasné, je tak jasné, jak by mohlo být.

Osprchovala se, oblékla se do čistého, profesionální rychlostí si upravila makeup a pokoj opouštěla s povzdechem při pohledu na svou postel.

Měla sto chutí se nepozorovaně vytratit a schovat se.

Ale ne. To ne.

Jak čekala na výtah, podívala se na sebe do zrcadla. Vypadala skvěle a suverénně, a pokud dokázala obalamutit sebe, může obalamutit každého.

Musí to s Gail Andrewsovou nějak přežít. No tak dobře, připravila jí pernou chvilku. Ale bohužel, je to hra a my se jí všichni účastníme. A takové věci se dějí. Paní Andrewsová se k rozhovoru uvolila, protože jí právě vyšla nová kniha a vystoupení na obrazovce byla bezplatná reklama. Ale něco jako bezplatné odstartování, to už neexistuje. To ne. Poslední větu pryč.

Ve skutečnosti to bylo tak:

Minulý týden astronomové oznámili, že konečně objevili za oběžnou dráhou Pluta desátou planetu. Roky už po ní pátrali, protože věděli o anomáliích v oběžných drahách vnějších planet, a teď ji tedy našli a všichni byli strašně rádi a každý byl rád, že jsou rádi a tak dále. Planetu pojmenovali Persefon, ale brzy nato dostala přezdívku Rupert podle papouška kteréhosi astronoma a vázala se k tomu jakási otravně dojímavá historka a všechno bylo báječné a úžasné.

Tricie to z různých důvodů se zájmem sledovala.

A jak se tak poohlížela po nějaké vhodné zámince k cestě do New Yorku, všimla si náhodou novinové zprávy o Gail Andrewsové a její nové knize Ty a tvé planety.

Jméno Gail Andrewsová sice nebylo všeobecně známé, ale v okamžiku, kdy připomněla prezidenta Hudsona, šlehačkové příchuti a amputaci Damašku (to slovo bylo převzato z chirurgických zákroků. Oficiální název však byl 'Damasektomie', neboli odejmutí Damašku), věděl každý, o kom je řeč.

Tricii napadlo, jak ta témata propojit, a nápad okamžitě prodala svému producentovi.

Samozřejmě že teorie, že kamenné masy kroužící vesmírem vědí něco o našich dnech, co my sami nevíme, musela utržit povážlivou ránu, když se teď najednou zjevila nová kamenná masa, o které nikdo dřív nevěděl.

To bude určitě chtít nové výpočty, ne?

A co všechny ty mapy hvězdné oblohy a pohyby planet? Všichni jsme věděli (zjevně), co se děje, když je Neptun v souhvězdí Panny a tak dále, ale co se děje, když vychází Rupert? Nebude potřeba se nad celou astrologií znovu zamyslet? A není to také vhodný okamžik kápnout božskou, že je to všecko snůška žvástů, a pustit se místo toho do chovu prasat, jehož zásady spočívají na racionálních základech? Kdybychom o Rupertu věděli před třemi roky, míval by prezident Hudson ostružinovou příchuť ve čtvrtek a ne v pátek? Mohl by Damašek ještě stát? A podobné otázky.

Gail Andrewsová to zvládala celkem slušně. Právě když se začala vzpamatovávat z počátečního úderu, udělala dost vážnou chybu. Snažila se totiž Tricii setřást tím, že se plynně rozpovídala o denních obloucích, rektascenzi a dalších odlehlých oblastech trojrozměrné trigonometrie.

Ke svému zděšení zjistila, že všechno, co na Tricii vypálila, se jí vrací jako míček, který už není v stavu vybrat. Nikdo totiž Gail nevaroval, že vystupování před televizními kamerami je Triciina druhá štace v divadle života. Že za leskem na rty značky Chanel, za jejím coupe sauvage a blankytně modrými kontaktními čočkami se skrývá mozek, který v dřívější, překonané fázi života dosáhl diplomu z matematiky a doktorátu z astrofyziky.

Když nastupovala do výtahu, uvědomila si, že při své roztržitosti nechala v pokoji kabelku, a okamžik meditovala, jestli má vycouvat a vrátit se pro ni. Ne. Tam, kde je, je ve větším bezpečí a nic z ní tak nutně nepotřebuje. Pustila dveře a výtah se zavřel.

A kromě toho, přesvědčovala se a zhluboka se přitom nadechovala, jestli si ze života vzala nějaké ponaučení, pak je to tohle:

Nikdy se nevracej pro kabelku.

Ve výtahu cestou dolů se upřeně dívala na strop. Kdo by neznal Tricii, by asi řekl, že tak upírají oči ke stropu lidé, kteří se snaží zadržet pláč. Jenže ona určitě upírala oči na skrytou videokameru umístěnou v rohu.

O minutku později rázně vypochodovala z výtahu a šla znovu k recepci.

"Podívejte, já vám to tady takto vypíšu," řekla, "protože nechci, aby zase došlo k nějakému nedopatření."

Na kus papíru napsala velkými písmeny své jméno, pak číslo pokoje a pak 'V BARU' a papír podala recepčnímu. Podíval se na to.

"To je pro případ, že mě bude někdo shánět. Jasné?"

Recepční dál hleděl na papír.

"Chcete, abych zjistil, jestli je v pokoji?" zeptal se.

O dvě minuty později se Tricie vyhoupla na barovou stoličku vedle Gail Andrewsové, která seděla u skleničky bílého vína.

"Mám pocit, že jste ten typ, který sedí raději u baru než spořádaně u stolu," promluvila.

Byla to skutečně pravda a Tricii to mírně zarazilo.

"Vodku?" zeptala se Gail.

"Ano," odpověděla nedůvěřivě Tricie. Otázku 'Jak to víte?' úmyslně spolkla, ale Gail na ni stejně odpověděla.

"Zeptala jsem se barmana," prohlásila Gail a dobrosrdečně se usmála.

Barman už měl pro ni vodku připravenou a efektně jí ji poslal po leštěném mahagonu.

"Děkuji," ozvala se Tricie a začala skleničkou divoce míchat.

Netušila, jak si tu náhlou přívětivost vysvětlit, a byla odhodlaná nenechat se jí zaskočit. Lidé v New Yorku nejsou k sobě milí jen tak pro nic za nic.

"Paní Andrewsová," řekla odhodlaně, "je mi líto, že vás to moc mrzí. Vím, že se vám pravděpodobně zdá, že jsem k vám ráno nebyla dost ohleduplná, jenže astrologie slouží konec konců jen k pobavení lidí, což je v pořádku. Je součástí zábavního světa a vy se z ní máte dobře a budiž vám to přáno. Je to legrace. Není to však věda, a neměla by se s ní tedy zaměňovat. To se nám myslím oběma podařilo dnes ráno úspěšně předvést, i když jsme přitom produkovaly to, co nás vlastně obě živí - lidovou zábavu. Je mi líto, jestli se na to díváte jinak."

"Já jsem s tím naprosto spokojená," řekla Gail Andrewsová.

"Prosím?" Tricie si nebyla jistá, jak si to vyložit. "Na tom lísku bylo, že vás něco moc mrzí."

"Ano, jistě. Vzkazovala jsem, že se mi zdálo, že jste nějaká smutná, a že mě to moc mrzí a že mě zajímá, co se s vámi děje."

Tricie se cítila stejně, jako by ji někdo kopl zezadu do hlavy. Zamrkala.

"Cože?" špitla.

"Souvisí to s hvězdami. Připadala jste mi při našem rozhovoru nešťastná a rozzlobená kvůli něčemu, co souvisí s hvězdami a planetami, a mně to leží v hlavě, a proto jsem tady, abych zjistila, jestli jste v pořádku."

Tricie na ni upřeně hleděla. "Paní Andrewsová..." začala a hned si uvědomila, že nasadila přesně ten tón, který zněl rozzlobeně a nešťastně, a že protest, který měla na jazyku, se tak míjí účinkem.

"Říkejte mi prosím vás Gail, jestli vám to nevadí."

Tricie zrozpačitěla.

"Já to vím, že astrologie není věda," pokračovala Gail. "Samozřejmě že není. Je to jen soubor nahodile sestavených pravidel, jako například v šachu nebo v tenise nebo, no jak se jmenuje ta podivná hra, kterou hrajete vy Britové?"

"Kriket? Averze vůči sobě samým?"

"Parlamentní demokracie. Ty pravidla se tam prostě nějak octly. Nedávají žádný valný smysl jako celek, jen samy o sobě. Když ale ty pravidla začnete uplatňovat, uvedou se do chodu všelijaké procesy a vy se začnete o lidech dovídat všelijaké věci. V astrologii se ty pravidla náhodou týkají hvězd a planet, ale klidně by se mohly týkat kačen a kačerů, a hned by to změnilo situaci. Obrys každého problému se vlastně začíná rýsovat podle toho, jak o něm přemýšlíme. Čím více pravidel, čím nepodstatnější a čím nahodilejší, tím lépe. Je to jako když na kus papíru nasypete hrstku grafitového prachu, abyste zjistili, kde jsou skryté nerovnosti. Grafit přitom není důležitý. Slouží jenom jako prostředek k odhalení nerovností. Z toho vidíte, že astrologie nemá co do činění s astronomií. Má co do činění jen s lidmi, kteří přemýšlejí o lidech."

"A tak, když jste se dnes ráno tak... já nevím... tak emocionálně zaostřila na hvězdy a planety, pomyslela jsem si, vždyť ona se nezlobí na astrologii, ona je vážně rozzlobená a nešťastná kvůli skutečným hvězdám a planetám. Obvykle se lidé takto rozzlobí a rozesmutní, když něco ztratí. K tomu jsem tedy došla a víc už jsem z toho vyvodit nedokázala. A tak jsem tady, abych se podívala, jestli jste v pořádku."

Tricii to úplně vzalo.

Jedna část mozku se už pustila do všelijakých úvah. Pilně se obrňovala všelijakými protiargumenty, například jak směšné jsou novinové horoskopy, nebo že všechny ty jejich statistiky jsou podfuk na lidi. Postupně ale těch úvah nechala, protože si uvědomila, že zbytek mozku neposlouchá. Tricii to zkrátka úplně vzalo.

Právě jí někdo, kdo ji vlastně vůbec nezná, řekl to, co po sedmnáct let udržuje v naprosté tajnosti.

Otočila se ke Gail.

"Já..."

Zarazila se.

Malinkatá skrytá kamera nahoře v prostoru za pultem sledovala její pohyb. Naprosto ji to vyvedlo z konceptu. Většina lidí by si toho ani nevšimla. Nebylo ani úmyslem, aby si toho někdo všiml. Nebylo úmyslem dávat najevo, že ani drahý a elegantní hotel v New Yorku si v dnešní době nemůže být jistý, že někdo z jeho hostů nevytáhne zničehonic pistoli nebo se neobjeví bez vázanky. Přestože byla důmyslně schovaná za vodkou, nemohla oklamat jemně vyvinuté smysly televizní hlasatelky. Ta přesně ví, kdy se kamera natáčí k ní.

"Děje se něco?" zeptala se Gail.

"Ne, já... musím říct, že jste mě dost překvapila," odpověděla Tricie. Rozhodla se skrytou kameru ignorovat. Stejně to bude jen její přebujelá fantazie a to, jak dnes úporně myslela na televizi. Není to ostatně poprvé. Byla jednou přesvědčená, že se za ní otáčí kamera na ulici, a v Bloomingdales se jí zdálo, že si skrytá kamera dává záležet, aby ji zachytila při zkoušení klobouků. Zjevně blázní. Jednou dokonce fantazírovala, že na ni jakýsi pták v Central Parku civěl nějak moc upřeně.

Rozhodla se, že to pustí z hlavy, a usrkla vodky. Nějaký člověk procházel barem a ptal se lidí, jestli se nejmenují MacManus.

"Tak dobře," vyhrkla najednou, "já sice nevím, jak jste to vypátrala, ale..."

"To se nedá říct 'vypátrala', já jsem prostě poslouchala, co říkáte."

"Myslím, že jsem ztratila celý jeden život."

"To ztrácíme všichni. Každým momentem každého dne. Každičké naše rozhodnutí, každý nádech otvírají jedny dveře a zavírají mnohé jiné. Většiny z nich si ani nevšimneme. Některých ano. Vypadá to, že jste si jedněch všimla."

"To máte pravdu, všimla," přiznala Tricie. "Tak dobře, tak ven s tím. Je to velice prosté. Před mnoha lety jsem se na jednom večírku seznámila s jedním mužem. Prozradil mi, že je z jiné planety, a ptal se, jestli chci jít s ním. Řekla jsem mu, že chci. Na některých večírcích to tak prostě dopadá. Řekla jsem mu, ať počká, že si zajdu pro kabelku a pak že s ním ráda odletím na jinou planetu. Říkal, že tu kabelku nebudu potřebovat. Na to jsem mu řekla, že určitě přiletěl z nějaké zaostalé planety, protože jinak by věděl, že žena vždycky potřebuje mít kabelku u sebe. Byl už trochu netrpělivý, ale mně se nechtělo se jen tak dát jenom proto, že je z jiné planety.

Šla jsem nahoru. Chvilku mi trvalo, než jsem tu kabelku našla, pak byl zase obsazený záchod. Přišla jsem dolů a on už tam nebyl."

Tricie se odmlčela.

"A...?" zvídala Gail.

"Dveře na zahradu byly otevřené. Vyšla jsem ven. Něco tam svítilo. Nějaká třpytivá věc. Dorazila jsem právě ve chvíli, kdy stoupala k obloze, tiše prorazila mraky a zmizela. A to je všechno. Konec příběhu. Konec jednoho života, začátek jiného. Ale neuplyne ani chvilka z tohoto života, aniž bych si nepředstavila své druhé já. Já, které si nešlo pro kabelku. Cítím, že tam někde nahoře je, a já tady chodím v jeho stínu."

Barem teď procházel hotelový zřízenec a ptal se lidí, jestli se nejmenují Miller. Nikdo takového jména tam nebyl.

"Opravdu si myslíte, že ten... člověk byl z jiné planety?" zeptala se Gail.

"Určitě byl. Byla tam ta loď. No, a taky měl dvě hlavy." ,

"Dvě? Všiml si toho ještě někdo?"

"Byl to maškarní večírek."

"Aha..."

"A měl na ní samozřejmě klec. A přes klec přehozenou látku. Předstíral, že má papouška. Ťukal na klec a z ní se ozývalo skřehotání a různé přihlouplé říkanky a tak. Potom na chvilku odhrnul látku a řval smíchy. Byla tam další hlava a smála se zároveň s ním. To byl nepříjemný okamžik, to vám tedy řeknu."

"Já si, holčičko, myslím, že jste jednala správně," řekla Gail.

"Ne, já vím, že ne. A už jsem pak ani nebyla schopná pokračovat ve své práci. Byla jsem tehdy astrofyzička. A těžko můžete být nadšený astrofyzik, když potkáte někoho z jiné planety, kdo má druhou hlavu, která předstírá, že je papoušek. Prostě to už nemůžete dělat. Aspoň já jsem nemohla."

"Chápu, že by to bylo těžké. A proto asi máte tendenci být nelítostná k lidem, kteří vykládají něco, co zní jako naprostý blábol."

"Ano," potvrdila Tricie. "Máte zřejmě pravdu. Omlouvám se."

"To nic."

"Mimochodem, tohle jsem nikdy nikomu neprozradila, jste první člověk."

,Tušila jsem to. Vdaná?" ,

"Mmm, ne. Těžko se to v dnešní době říká, že? Ale máte pravdu, že se ptáte, to byla pravděpodobně příčina. Několikrát jsem měla vážnou známost, většinou proto, že jsem chtěla mít dítě. Ale u každého to dopadlo tak, že se mě ptal, proč se mu pořád dívám přes rameno. Co mu na to můžete říct? Jeden čas jsem dokonce pomýšlela na to, že bych mohla zajít do banky spermií a vzít, co bude. Mít dítě s někým jen tak nazdařbůh."

"To byste určitě neudělala, že ne?"

Tricie se rozesmála. "Asi ne. Nikdy jsem to nedotáhla do konce, že bych tam doopravdy zašla a zjistila, co a jak. Nikdy jsem to neudělala doopravdy. Můj životní problém. Nikdy jsem ve skutečnosti neudělala to, co jsem měla. Možná že proto jsem v televizi. Nic není skutečné."

"Promiňte, paní se jmenuje Tricie McMillanová?"

Tricie se překvapeně ohlédla. Stál za ní muž v šoférském klobouku.

"Ano," odpověděla a v mžiku se vzpamatovala.

"Paní, já vás vyhledám už asi jedna hodina. Hotel řekl, že nikdo takový nebydlí tady, ale já ověřil u kanceláře pana Martina a oni řekli, že vy určitě tady pobýváte. A tak se ptám znovu a oni říkají pořád, že o vás nikdy neslyšeli, a tak já je nutím, aby vás stejně vyvolat a oni vás nemůžou najít. Potom já nutil kancelář, faxovat do auta vaše fotka a podívám sám."

Podíval se na hodinky.

"Možná trochu pozdě, ale chcete jet?"

Tricii to ohromilo.

"Je řeč o panu Andy Martinovi z NBS?"

"To je správné, paní. Kamerové zkoušky pro US/AM."

Tricie se vymrštila ze židle. Všechno to shánění pana MacManuse a pana Millera; ale na to raději ani nemyslet.

"Jen musíme spěchat," řekl šofér. "Slyšel jsem, že pan Martin myslí, že má cenu zkusit britský přízvuk. Jeho šéf v televizi je totálně proti. To je pan Zwingler a já náhodou vím, že on letí k moři dnešní večer, protože já jsem, kdo ho musí vzít na letiště."

"Můžeme, jsem připravená."

"Dobře paní, je to ta velká limuzína před hotel."

Tricie se obrátila ke Gail. "Omlouvám se," řekla.
"Jen běžte! Honem!" povzbuzovala ji Gail. "A hodně štěstí. Bylo mi s vámi dobře."
Tricie sáhla po kabelce, aby zaplatila.
"To snad ne!" Nechala ji nahoře.
"Pití platím já," rezolutně prohlásila Gail. "Opravdu. Bylo to moc zajímavé."
Tricie vzdychla.
"Víte, to dnešní ráno mě opravdu mrzí a..."
"Už nic neříkejte. Nemusíte se omlouvat. Jde jenom o astrologii. Jí to neublíží. Nejedná se o konec světa."
"Díky." Tricie ji objala. Prostě to tak přišlo.
"Máte všecko?" zeptal se šofér. "Nechcete vzít tašku nebo něco?"
"Mám jedno velké životní ponaučení," odpověděla mu Tricie. "Nikdy se nevracej pro kabelku."

Za hodinu a něco seděla Tricie ve svém pokoji na jedné ze dvou postelí. Několik minut seděla nehnutě. Jen upřeně hleděla na kabelku, nevinně spočívající na druhé posteli.

V ruce držela vzkaz od Gail Andrewsové: "Ať nejste moc zklamaná. Klidně zavolejte, jestli si o tom budete chtít promluvit. Kdybych byla na vašem místě, zítra večer bych zůstala doma. A odpočinula bych si. Ale neposlouchejte mě a netrapte se tím. Je to jenom astrologie. A ne konec světa. Gail."

Šofér měl stoprocentní pravdu. Po pravdě řečeno toho šofér věděl o dění uvnitř NBS víc, než kdokoli z těch lidí, se kterými se tam seznámila. Martin měl obrovský zájem. Zwingler ne. Měla jeden pokus na to, aby dokázala, že pravdu má Martin, a vybouchla.

Nedá se. Nedá se, nedá se, nedá se.

Nejvyšší čas vrátit se domů. Nejvyšší čas zavolat do letecké společnosti, jestli je dnes v noci něco volného do Londýna. Sáhla po tlustém telefonním seznamu.

Ale ne. Pěkně po řadě.

Odložila seznam, vzala kabelku a odnesla si ji s sebou do koupelny. Položila ji a vytáhla plastikové pouzdérko s kontaktními čočkami, bez nichž nedokázala přečíst ani text z papíru ani z čtecího zařízení.

Přitom, jak si do očí nasazovala ty plastikové mističky, prolétlo jí hlavou, že má jedno velké životní ponaučení někdy se pro kabelku nevracíš, zatímco někdy ano. Ještě ji ale musí život naučit rozpoznávat, která z těch dvou situací nastává.

---

3. kapitola

Stopařův průvodce po Galaxii měl v době, které z legrace říkáme minulost, hodně co říct k problému paralelních vesmírů. Pro všechny, kdo nedosahují úrovně Zkušeného Boha, je z toho ovšem srozumitelné velmi málo. A poněvadž je nyní prokázáno, že všichni známí bohové vznikli dobrou třímiliontinu vteřiny po začátku vesmíru, a ne minulý týden, jak obvykle tvrdívali, čeká je už tak hodně vysvětlování, takže k záležitostem kosmologie se teď nedostanou.

Průvodce na téma paralelní vesmíry sděluje i jednu povzbudivou věc, a sice nemáte nejmenší šanci to pochopit. A tak nemusíte mít strach, že se ztrapníte, a klidně můžete říkat 'Prosím?' a 'Cože?' a tápat a podle libosti plácat nesmysly.

Předně je potřeba si v souvislosti s paralelními vesmíry uvědomit, uvádí Průvodce, že nejsou paralelní.

Dále je důležité si uvědomit, že to v přesném slova smyslu nejsou vesmíry, ale nejlepší bude, když se budete snažit si toto uvědomit až trochu později, až si uvědomíte, že všechno, co jste si až do této chvíle uvědomili, je nepravdivé.

Důvodem, proč to nejsou vesmíry, je to, že žádný konkrétní vesmír vlastně neexistuje jako takový, jako jedna věc, ale je to způsob, jakým pohlížíme na to, čemu se odborně říká NVM, neboli 'Naprostý a všeobecný mišmaš'. Naprostý a všeobecný mišmaš také ve skutečnosti neexistuje. Je to prostý součet všech rozdílných náhledů na něj, které by se vyskytly, kdyby existoval.

Důvodem, proč nejsou paralelní, je tentýž důvod, ze kterého není paralelní moře. Nemá to žádný význam. Ať rozčleníte Naprostý a všeobecný mišmaš jakkoli, vždycky vám vyjde něco, čemu někdo bude říkat domov.

Prosím, poslužte si a klidně plácejte nesmysly.

Do Země, která nás teď zajímá pro svou specifickou polohu v Naprostém a všeobecném mišmaši, narazilo neutrino, které nenarazilo do jiných Zemí.

Neutrino není velké.

V podstatě těžko přijdete na něco menšího, co vás může jakž takž zasáhnout. A ne že by náraz neutrina do objektu zvícího velikosti Země byl sám o sobě nějakou extra zvláštností. Kdepak. Extra zvláštní by byla ta nanosekunda, při níž by Zemi nezasáhlo několik miliard letících neutrin.

Samozřejmě že všechno záleží na tom, co si představíte pod pojmem 'narazit', když uvážíte, že se ta věcička neskládá už skoro vůbec z ničeho. Šance, že se neutrino na cestě nedozírnou prázdnotou opravdu do něčeho trefí, jsou zhruba podobné, jako když v libovolném okamžiku spadne z letícího Boeingu kuličkové ložisko a trefí, řekněme, sendvič s vajíčkem.

Ale zpátky k věci. Toto neutrino něco zasáhlo. Můžete namítnout: Co to je v porovnání s celým tím

nedozírnem? Ale taková námitka má háček - je to totiž tchořovina na entou. Jakmile se totiž něco stane v něčem tak složitém, jako je vesmír, Kevin ví, k čemu všemu to povede - kde 'Kevin' je jakákoli náhodná bytost, která neví nic 'o ničem'.

Toto neutrino zasáhlo atom.

Atom byl částí molekuly. Molekula byla částí nukleové kyseliny. Nukleová kyselina byla částí genu. Gen byl částí genetické výbavy růstu... a tak dále. V konečném důsledku to vedlo k tomu, že jedné rostlině narostl list navíc. V Essexu. Lépe řečeno tam, kde po veškeré mravenčí práci a překonání lokálních problémů geologické povahy, bude Essex.

Tou rostlinou byl jetel. Nesmírně účinně rozhazoval po okolí své sítě, nebo spíš semínka, a brzy se stal dominantním typem jetele. Přesná příčinná spojitost mezi tímto náhodným biologickým výskytem a několika jinými drobnými odchylkami, které v tom dílečku Naprostého a všeobecného mišmaše existují například nevydařený odlet Tricie McMillanové se Zafodem Bíblbroxem, abnormálně špatný odbyt zmrzliny s příchutí pekanových oříšků a skutečnost, že Zemi, na které se toto všechno nacházelo, nezničili Vogoni kvůli výstavbě nového hyperprostorového obchvatu - je teď na seznamu výzkumných projektů seřazených podle důležitosti na katedře historie Maximegalonské univerzity (vlastně tam, kde kdysi bývala) na příčce číslo 4 763 984 132, a nikdo z těch, kdo se v této chvíli účastní u bazénu modlitby, nemá, zdá se, pocit, že je třeba ten problém urychleně řešit.

---

4. kapitola

Tricie se zmocnil pocit, že se celý svět spikl proti ní. Věděla, že po nočním letu směrem na východ je to pocit docela normální. Máte před sebou hrozbu dalšího tajuplného dne, se kterým se musíte nějak vypořádat, ale nejste na něj ani v nejmenším připraveni. Co se dá dělat.

Na trávníku byly stopy.

Bylo jí celkem jedno, že jsou na trávníku stopy. Pokud jde o ni, ať se stopy na trávníku třeba spakují a táhnou. Byla sobota ráno. Právě se vrátila z New Yorku, unavená, nervózní a ve špatné náladě, a toužila po jediném - zalézt si do postele, nechat slabě puštěné radio a uspat se hlasem filozofujícího Neda Sherrina.

Jenže Erik Barlett ji bez důkladného ohledání stop nehodlal pustit. Erik byl starý zahradník, který přicházel v sobotu ráno z vesnice prošmátrat klackem zahradu. Neměl důvěru k lidem, co začínají den příletem z New Yorku. Neschvaloval to. Je to proti přirozenosti. Jinak ale důvěřoval prakticky všemu.

"Asi ti mimozemšťani," říkal a byl přitom skloněný nad okraji těch nerovností a dloubal do nich klackem. "Je o nich teď hodně slyšet. Řekl bych, že jsou to oni."

"Opravdu?" zareagovala Tricie a pokradmu mrkla na hodinky. Deset minut, počítala. Deset minut je schopná vydržet ve svislé poloze. Pak prostě padne, ať je v ložnici nebo ještě tady venku. A to platí, jestli bude jenom stát. Jestli bude muset taky inteligentně přikyvovat a říkat sem tam 'Opravdu?', může z toho být pět minut.

"No jistě," odpověděl Erik. "Přilétnou sem, přistanou na trávníku a pak zase odsviští, někdy i s něčí kočkou. Paní Williamsová z pošty, teda její kočka - víte která, ta zrzavá - tak tu unesli mimozemšťani. Další den ji přivezli zpátky, to zas jo, ale byla divná. Celé dopoledne se potulovala a odpoledne pak vyspávala. Dřív to bylo naopak, to je na tom zvláštní. Spala ráno a toulala se odpoledne. Nabouraný režim z toho, jak byla v té meziplanetární lodi, to víte."

"Aha," řekla Tricie.

"A ještě říkala, že ji natřeli namourovato. Tady ty stopy by klidně mohly být od jejich přistávacích modulů, je to přesně ono."

"Sekačka na trávu by to podle vás nemohla být?" zeptala se Tricie.

"Kdyby ty stopy byly zaoblenější, tak bych to bral, ale vidíte, tady ty jsou zaoblené nějak nepravidelně. Tvarově jsou prostě jiné."

"Ptám se jenom proto, že jste se zmiňoval, že ta sekačka nedělá dobrotu a musí se opravit, nebo s takovou začne v trávníku dělat rýhy."

"To jsem říkal, slečno Tricie, a na tom trvám. Já neříkám, že to stoprocentně nebyla sekačka, já jenom říkám, co se mi vzhledem k tvaru těch stop zdá pravděpodobnější. Oni přilétají v těch svých přistávacích modulech tam nad těmi stromy, vidíte...?"

"Eriku...," trpělivě začala Tricie.

"Víte co, slečno Tricie," skočil jí do řeči, "já se na tu sekačku podívám, tak jak jsem to měl v plánu minulý týden, a vy už se nezdržujte a běžte si za svým."

"Děkuji vám, Eriku. Jdu rovnou do postele. V kuchyni si vezměte, nač máte chuť."

"Děkuji, slečno Tricie, a hodně štěstí," loučil se Erik. Sehnul se a něco z trávníku vytrhl.

"Podívejte, trojlístek. Vidíte, štěstí," prohlásil.

Zblízka se na něj zahleděl a kontroloval, jestli je to opravdický trojlístek, a ne jen obyčejný čtyřlístek, kterému jeden lístek upadl. "Na vašem místě bych si tady kolem dával pozor na známky mimozemského působení." Ve svatém nadšení upřel zrak k obzoru. "A hlavně odtamtud, směrem od Henley."

"Děkuji, Eriku, dám si pozor."

Uložila se k spánku a na pokračování se jí několikrát zdálo o papoušcích a jiných ptácích. Odpoledne vstala a jen tak popocházela od ničeho k ničemu a uvažovala, jak naložit se zbytkem dne a v podstatě i se zbytkem života. Nejméně hodinu rozmýšlela a snažila se dojít k rozhodnutí, jestli vyrazí do města a večer ke Stavrovi. Tam se

momentálně scházejí všichni, kdo u televize něco znamenají. Když si posedí s pár přáteli, možná do toho kolotoče zase nějak vklouzne. Nakonec se rozhodla, že půjde. To je dobře. Je tam zábava. I Stavra samotného měla velice ráda. Je to Řek s německým otcem - poměrně zvláštní kombinace. Před pár dny strávila večer v Alfě, což je Stavrův původní klub v New Yorku, kterému teď šéfuje jeho bratr. Ten se považuje za Němce s řeckou matkou. Stavro si určitě rád poslechne, jak to Karl vede od desíti k pěti, takže Tricie půjde a udělá mu radost. Stavro a Karl Muellerovi se dost nesnášeli.

Ano. Udělá to tak.

Další hodinu pak rozmýšlela, co na sebe. Nakonec se volba ustálila na elegantních černých šatech, které si pořídila v New Yorku. Zavolala známé a zjišťovala, kdo by večer mohl být v klubu, a ta jí řekla, že dnes večer je tam uzavřená společnost, svatba.

Napadlo ji, že žít život podle plánu, který si člověk vypracuje, je jako když se v samoobsluze snažíte nakoupit přísady přesně podle receptu. Vozíček vám jede jinam, než ho tlačíte, a nakonec jste stejně nuceni nakoupit úplné jiné věci. Co s tím? Co s receptem? Nevěděla.

V každém případě však u ní na trávníku tu noc přistála vesmírná loď.

---

5. kapitola

Když se to blížilo směrem od Henley, byla nejdříve mírně zvědavá a uvažovala, co by to mohlo být za světla. Když nebydlíte tak jako ona, zrovna milion kilometrů od letiště Heathrow, jste zvyklí vídat na obloze světla. Obyčejně však ne tak pozdě večer a ne tak nízko, což právě u ní vzbudilo tu mírnou zvědavost.

Jakmile se to něco začalo přibližovat, zvědavost se změnila ve zmatek.

"Hmmm," pomyslela si, což bylo maximum, které vypřemýšlela. Pořád ještě byla po tom letu ospalá a utahaná a zprávy, které jedna část mozku pilně posílala druhé části, nedocházely včas nebo na místo určení. Vyšla z kuchyně, kde si chystala kávu, a šla otevřít zadní vchod do zahrady. Hluboce se nadechla chladivého večerního vzduchu, vykročila ven a podívala se vzhůru.

Asi třicet metrů nad jejím trávníkem zaparkovalo cosi velikosti velkého karavanu.

Opravdu to tam bylo. Viselo to tam. Skoro nehlučně.

Hluboko uvnitř se v ní něco pohnulo.

Ruce jí pomalu poklesly podél těla. Nevnímala, že si vřelou kávou polila nohu. Ani nedýchala, když se loď metr za metrem, centimetr za centimetrem pomalu snášela na zem. Světla se míhala všemi směry, jako by všechno prozkoumávala a omakávala. Namířila na ni.

Připadalo jí k nevíře, že by měla znovu dostat příležitost. Našel ji? Vrátil se?

Loď se zvolna přibližovala k zemi, až tiše dosedla na trávník. Napadlo ji, že nevypadá úplně stejně jako ta, kterou před lety viděla odlétat, ale v blikajících světlech na noční obloze se přesné tvary rozpoznávají těžko.

Ticho. Potom cvak a hm.

A další cvak a další hm. Cvak hm, cvak hm.

Dveře se rozevřely a směrem k ní se po trávníku rozlilo světlo.

Čekala, napnutá k prasknutí.

Ve světle se rýsovala postava, pak ještě jedna a ještě jedna.

Pomalu na ni mrkaly široké oči. Ruce se zvedaly k pozdravu.

"McMillanová?" zazněl konečně hlas, zvláštní tenký hlásek, který měl problémy se slabikováním. "Tricie McMillanová. Slečna Tricie McMillanová?"

"Ano," hlesla Tricie, že ji skoro nebylo slyšet.

"Monitorujeme vás."

"M... monitorujete? Mne?"

"Ano."

Chvíli si ji prohlíželi, velkýma očima ji zvolna přejížděli nahoru a dolů.

"Ve skutečnosti vypadáte menší," oznámil nakonec jeden.

"Prosím?"

"Ano."

"Já... já nechápu," vysoukala ze sebe Tricie. Nic z toho samozřejmě nečekala; přesto i na něco, co vůbec, ale vůbec nečekala, se to nevyvíjelo, jak čekala. Konečně se zeptala: "Jste... jste od... Zafoda?"

Zdálo se, že otázka ty tři konsternovala. Strašně rychle mezi sebou drmolili svou řečí a pak se obrátili k ní.

"Myslíme, že ne. Aspoň pokud víme," pronesl jeden.

"Kde je Zafod?" zeptal se druhý a díval se nahoru na noční oblohu.

"Já... já nevím," bezradně odpověděla Tricie.

"Je to odsud daleko? Kterým směrem? Nevíme."

Tricie si zklamaně uvědomila, že nemají ponětí, o kom ona mluví. Ani o čem mluví. A ona neměla ponětí, o čem mluví oni. Vyhnala z hlavy své toužebné myšlenky a znovu zapojila mozek. Nemá smysl být zklamaná. Musí se probrat a uvědomit si, že se jí tady nabízí novinářský trhák století. Co honem udělat? Zaskočit do domu pro videokameru? Co když budou pryč, než se vrátí? Co se týká dalšího postupu, byla úplně v koncích. Nechám je mluvit, napadlo ji. Vymyslím něco později.

"Monitorujete... mne?"

"Vás všechny. Všechno na vaší planetě. Televizi. Rozhlas. Telekomunikace. Počítače. Videosystémy. Sklady."
"Cože?"
"Parkoviště. Všechno. Monitorujeme všechno."
Tricie na ně hleděla.
"To musí být hrozně nudné, ne?" vyhrkla.
"Je."
"Tak proč..."
"Kromě..."
"Kromě čeho?"
"Soutěžních pořadů. Docela se nám líbí soutěžní pořady."
Nastala dlouhatánská odmlka, během níž si Tricie prohlížela mimozemšťany a mimozemšťani si prohlíželi ji.
"Docela ráda bych si něco přinesla zevnitř," měla Tricie promyšlený postup. "Víte co? Chtěli byste, nebo třeba jeden z vás, jít se mnou dovnitř a porozhlédnout se?"
"Rádi," nadšeně odpověděli všichni.

Všichni tři postávali, trošku neohrabaně, v obýváku, zatímco ona poletovala po domě a nanosila videokameru, kameru pětatřicítku, magnetofon, zkrátka všechny nahrávací přístroje, které se namanuly. V domovním osvětlení vypadali všichni hubení a jaksi nafialověle zelení.
"Hned to bude, hoši," hlásila Tricie, přehrabovala šuplíky a hledala volné pásky a filmy.
Mimozemšťani si prohlíželi poličku s kompakty a starými deskami. Jeden z nich šťouchl do druhého.
"Podívej," upozorňoval. "Elvis."
Tricie se zastavila a znovu se na ně zadívala.
"Vám se líbí Elvis?" zeptala se.
"Ano," odpověděli.
"Elvis Presley? "
"Ano."
Nechápavě vrtěla hlavou a snažila se přitom do videokamery nacpat nový pásek.
"Někteří vaši lidé," promluvil váhavě jeden z návštěvníků, "si myslí, že Elvise unesli mimozemšťané."
"Prosím?" ujišťovala se. "A unesli?"
"Je to možné."
"Chcete říct, že jste Elvise unesli vy?" jako bez dechu ze sebe vyrazila Tricie. Snažila se pokud možno neztrácet hlavu, aby nic nezvorala, ale bylo toho na ni přece jen trochu moc.
"Ne. My ne," odpověděli její hosté. "Nějací neznámí. Je to velmi zajímavá možnost. Často o ní mluvíme."
"To musím nahrát," mumlala si sama pro sebe. Zkontrolovala video; bylo nachystané a fungovalo. Namířila kamerou na ně. Nedala si ji k očím, protože je nechtěla naštvat. Měla dost zkušeností na to, aby byla schopná přesně natáčet i od boku.
"V pořádku. A teď mi pomalu a zřetelně řekněte, kdo jste. Napřed vy," obrátila se k tomu vlevo. "Jak se jmenujete?"
"Já nevím."
"Nevíte?"
"Ne."
"Aha. A co vy dva?"
"Nevíme."
"V pořádku. Nic se neděje. Třeba mi řeknete, odkud jste."
Zavrtěli hlavou.
"Vy nevíte, odkud jste?"
Zavrtěli hlavou ještě jednou.
"Tak," pokračovala Tricie, "co vlastně... mmm...?"
Uvízla na mrtvém bodě, ale díky tomu, že byla profesionálka, držela kameru pevně dál.
"Plníme poslání," řekl jeden z nich.
"Poslání? Co je jeho cílem?"
"Nevíme."
Kamera se jí ani nehnula.
"Co tedy děláte u nás na Zemi?"
"Přišli jsme pro vás."
Kamera se nehnula ani o fous. Jako by stála na stativu. Zamyslela se, jestli by vážně nebylo lepší použít stativ. Zamyslela se, protože tím získala čas, aby strávila to, co jí právě sdělili. Ne. Když ji drží v ruce, dá se s ní snáz manipulovat. Zároveň ji napadlo 'Pomoc, co mám dělat'.
"Proč jste přišli pro mě?" zeptala se klidným hlasem.
"Ztratili jsme naše myšlenkové vybavení."
"Nezlobte se, budu muset donést stativ."
Jak tam tak nečinně postávali, vypadali celkem spokojeně. Tricie zatím našla stativ a připevňovala na něj kameru. Zachovala kamennou tvář, neměla však ani nejmenší tušení, co se děje ani co si o tom myslet.
"No dobře," promluvila, když skončila se stativem. "Ale proč..."

"Líbil se nám váš rozhovor s tou astroložkou."

"Vy jste ho viděli?"

"My sledujeme všechno. Astrologie nás velmi zajímá. Máme ji rádi. Je velmi zajímavá. Všechno není zajímavé. Astrologie je zajímavá. Co hvězdy říkají. Co hvězdy předpovídají. Nějaké takové informace bychom potřebovali."

"Ale..."

Tricie nevěděla, kde začít.

Kápni božskou, blesklo jí hlavou. Bůhví, co mají za lubem.

A tak řekla: "Já ale o astrologii nic nevím."

"My ano."

"Vy ano?"

"Ano. Sledujeme své horoskopy. Jsme velmi lační. Sledujeme všechny vaše noviny a časopisy a jsme po nich velmi lační. Ale náš Vůdce říká, že máme problém."

"Vy máte Vůdce?"

"Ano."

"Jak se jmenuje?"

"Nevíme."

"On proboha říká co? Jak že se jmenuje? Promiňte, to budu muset vystřihnout. On říká co? Jak se jmenuje?"

"On neví."

"A jak vy všichni víte, že je vůdce?"

"Ujal se vedení. Řekl, že někdo tady musí něco dělat."

"Aha! Kde je 'tady'?" chytla se nitky Tricie.

"Rupert."

"Prosím?"

"Vaši lidé jí říkají Rupert. Desátá planeta od vašeho Slunce. Jsme tam usazení mnoho let. Je to tam vysoce studené a nezajímavé. Ale dobré na monitorování."

"Proč monitorujete nás?"

"Nic jiného neumíme."

"Dobře. Co to je za problém, o kterém mluví váš vůdce?"

"Triangulace."

"Prosím?"

"Astrologie je velmi přesná věda. To my víme."

"No..." začala Tricie, ale nechala to být.

"Pro vás na Zemi je přesná."

"Aa... a... ano." S hrůzou si uvědomila, že má nějaké nejasné tušení něčeho.

"Když například Venuše stoupá do Kozoroha, je to ze Země. Jak to funguje, jestliže jsme na Rupertu? Co když do Kozoroha stoupá Země? Na to nemůžeme přijít. Myslíme si, že jsme zapomněli mnoho závažných věcí, a trigonometrie je jedna z nich."

"Abychom si rozuměli," řekla Tricie, "vy po mně chcete, abych s vámi... odletěla... na Rupert..."

"Ano."

"A přepracovala vám horoskopy tak, aby braly v úvahu vzájemné postavení Země a Ruperta?"

"Ano."

"Dostanu výhradní právo?"

"Ano."

"Jsem vaše," prohlásila Tricie a přemýšlela, že to prodá přinejmenším National Enquireru.

Nastoupila do lodi, která ji odveze až na samý okraj sluneční soustavy, a první, co jí padlo do oka, byla stěna z monitorů, po nichž se míhaly tisíce obrazů. Čtvrtý mimozemšťan je vsedě sledoval, ale soustředil se zejména na jednu konkrétní obrazovku s jedním stabilním obrazem. Byl to záznam improvizovaného rozhovoru, který právě Tricie pořídila s jeho třemi kolegy. Když ji uviděl, mírně vystrašenou, nastupovat, zvedl hlavu od obrazovky.

"Dobrý večer, slečno McMillanová," uvítal ji. "Dobrá práce s kamerou."

---

6. kapitola

Ford Prefect dopadl na zem v běhu. Byla od větrací šachty asi o sedm centimetrů níž, než si pamatoval, a proto špatně odhadl, kdy dopadne na zem, a rozběhl se příliš brzy, nešikovně škobrtl a zvrtl si nohu. Do háje! I když trochu kulhal, vběhl do chodby.

Po celé budově se rozeznělo poplašné zařízení a vybičovalo se jako obyčejně do extáze. Přitiskl se za skříněmi, rozhlédl se, jestli ho nikdo nevidí, a ze své brašny začal rychle lovit, co potřeboval.

Kotník ho bolel jak ďas, nějak nezvykle.

Podlaha nebyla jen o sedm centimetrů níž od větrací šachty, než si pamatoval, byla také na jiné planetě, než si pamatoval, ale jeho překvapilo těch sedm centimetrů. Ústředí Stopařova průvodce po Galaxii se celkem často bez předchozího upozornění přesunulo na nějakou jinou planetu. Důvodem bylo třeba místní podnebí, zloba tamějších

obyvatel, účty za elektřinu nebo daně, ale pokaždé bylo znovu vystavěno úplně stejně, téměř na molekulu. Plán ústředí představoval pro mnohé zaměstnance společnosti jedinou konstantu, kterou v těžce deformovaném okolním světě znali.

Něco tady ale bylo divné.

To samo o sobě nepřekvapuje, pomyslel si Ford a vytahoval přitom ručník pro bantamovou váhu. Po pravdě řečeno, všechno v jeho životě bylo, tu více, tu méně, divné. Jenomže tohle bylo divné nějak jinak, než byl u divných věcí zvyklý, což bylo, prostě, zvláštní. Nedovedl tomu hned přijít na kloub.

Vytáhl páčidlo číslo 3.

Poplašné zařízení vydávalo starý známý zvuk. Dal se v něm rozeznat náznak melodie, kterou si málem pobrukoval. To všechno dobře znal. Nový byl pro Forda svět venku. Na planetě Saquo-Pilia Hensha nikdy nebyl. Líbí se mu. Je tu karnevalová atmosféra. Vyndal z brašny luk a šíp, hračku, kterou si koupil na trhu na ulici.

Zjistil, že důvodem karnevalové atmosféry jsou každoroční oslavy Prohlášení svatého Antwelma. Svatý Antwelm byl za svého života význačný a oblíbený král, který učinil význačné a oblíbené prohlášení. Král Antwelm prohlásil, že to, po čem všichni touží, je (ceteris paribus) štěstí, radost ze života a v jednom kuse se mít dobře. Podle poslední vůle připadl celý jeho majetek na financování každoročních oslav, které to prohlášení budou všem připomínat horami dobrého jídla a tancem a hraním praštěných her jako hon na vokyce. Jeho prohlášení bylo tak skvělé, že ho za něj prohlásili svatým. A nejen to. Všichni ostatní lidé, kteří byli prohlášeni za svaté před ním, některý například za to, že byl naprosto zavrženíhodným způsobem zmrskaný k smrti, jiný za to, že žil vzhůru nohama v bečce s hnojem, byli okamžitě degradováni a považováni za trapné.

Důvěrně známá budova 'Hlavního stanu Stopařova průvodce po Galaxii' ve tvaru písmena H se tyčila na okraji města a Ford Prefect do ní vnikl důvěrně známým způsobem. Vždycky vstupoval raději větracím systémem než vstupní halou, protože ve vstupní hale na příjmu hlídkovali roboti, jejichž úkolem bylo vyptat se příchozích na jejich výdaje. Nákladová položka Forda Prefecta, to byla záležitost notoricky komplikovaná a obtížná. Po zkušenostech došel k poznání, že příjmoví roboti jsou nedostatečně vybaveni na to, aby pochopili argumenty, které v souvislosti se svými náklady hodlal předložit. Proto dával přednost jiné přístupové cestě.

Znamenalo to spustit poplach skoro všude v budově, ale v účtárně ne. Tak to měl Ford rád.

Ve svém úkrytu za skříněmi podřepl, olízl gumovou přísavku na šípu a šíp nasadil na provázek luku. Za dalších asi třicet vteřin zhruba ve výšce pasu přilétal chodbou bezpečnostní robot, velikosti tak asi malého melounu, a v letu pátral vlevo a vpravo po čemkoli nezvyklém.

Fordův šíp, neomylně načasovaný, přeletěl před ním. Proletěl napříč chodbou, přilepil se na protější stěně a ještě sebou nepatrně kmital. Robotovy senzory let šípu automaticky zachytily, robot se otočil o devadesát stupňů, aby to mohl sledovat, podívat se, co to jenom může být a kam to míří.

Ford tím získal vzácnou vteřinu, kdy se robot díval směrem od něho. Hodil na letícího robota ručník a chytil ho.

Protože byl robot opatřený všelijakými senzorickými výčnělky, nemohl pod ručníkem manévrovat a jen sebou škubal dozadu a dopředu. Nemohl se ani obrátit, ani podívat na svého věznitele.

Ford ho obratně přitáhl k sobě a přitlačil ho k zemi. Robot začal usedavě naříkat. Stačil jeden nacvičený bleskový pohyb a Fordovi se podařilo páčidlem číslo 3 pod ručníkem oddělat destičku z umělé hmoty v horní části robota, a dostat se tak k jeho logickým obvodům.

Logika je úžasná věc, to ano, ale má i jisté slabiny, jak se evolučními procesy ukázalo.

Cokoli, co myslí logicky, se dá oblafnout něčím jiným, co myslí alespoň tak logicky, jako to první. Nejjednodušší způsob, jak oblafnout naprosto logického robota, je - krmit ho pořád dokola stejným stimulujícím pokynem, až se zasekne ve smyčce. Experimentálně to před tisíci roky ověřil slavný Sendvič s Herinkem v MIPBOPSu (Maximegalonském institutu pozvolného a bolestného odhalování překvapivých samozřejmostí).

Robot byl naprogramován tak, aby uvěřil, že mu chutná sendvič s herinkem. To bylo po pravdě řečeno na celém experimentu to nejtěžší. Když byl robot naprogramován tak, aby uvěřil, že mu chutnají sendviče s herinkem, položili jeden sendvič s herinkem před něho. Načež si robot pomyslel: "Aá, sendvič s herinkem! Sendviče s herinkem mi chutnají!"

Pak se ohnul a nabral sendvič s herinkem naběračkou na sendviče s herinkem a potom se znovu narovnal. Byl však, naneštěstí pro něho, zkonstruován tak, že úkon narovnávání způsobil, že sendvič s herinkem vyklouzl z naběračky na sendviče s herinkem a spadl na zem před robota. Načež si robot pomyslel: "Aá, sendvič s herinkem..." a tak dále a opakoval celý postup pořád dokola a dokola. Jediný důvod, proč se sendvič s herinkem na celou tu šaškárnu nevykašlal a neodplazil se někam, kde by využil čas duchaplněji, byl ten, že sendvič s herinkem, protože to byl jen kus mrtvé ryby mezi dvěma krajíci chleba, byl v reakcích na to, co se děje, nepatrně pomalejší než robot.

Vědci MIPBOPSu tak objevili hybnou sílu všech změn, vývoje a pokroku v životě: sendviče s herinkem. Na toto téma uveřejnili i článek, který byl ze všech stran kritizován jako neobyčejně hloupý. Znovu svůj výplod překontrolovali a uvědomili si, že ve skutečnosti objevili 'nudu', či spíše fungování nudy v praxi. V návalu vzteku pokračovali dál a objevili další emoce, jako 'vznětlivost', 'sklíčenost', 'nevraživost', 'zhnusení' a tak dále. Další převratný objev učinili poté, co přestali s používáním sendvičů s herinkem. Ihned měli k dispozici k dalšímu zkoumání celou plejádu nových emocí, jako například 'úlevu', 'radost', 'rozpustilost', 'chuť', 'spokojenost', a ze všech nejdůležitější - 'touhu po štěstí'.

To byl nejpřevratnější objev ze všech.

Zaměnit velké části složitého počítačového vybavení robota, které řídilo jeho chování za všech možných nepředvídaných okolností, byla hračka. Roboti nepotřebovali nic víc, než schopnost nudit se, nebo být šťastný, a k

tomu, aby se tyto stavy navodily, bylo třeba splnit pár podmínek. Všechno ostatní už si dodělali sami.

Robot, kterého Ford držel pod ručníkem, nebyl právě šťastný robot. Byl šťastný, když se mohl hýbat. Byl šťastný, když viděl věci kolem. Obzvlášť šťastný byl, když viděl věci kolem sebe, jak se hýbou, obzvlášť, když viděl, jak se hýbou a dělají věci, které by dělat neměly, protože pak to mohl, radostí bez sebe, nahlásit. Ford ho hned upraví.

Dřepěl nad robotem a držel ho mezi koleny. Ručník pořád ještě zakrýval všechny senzory, ale Fordovi se podařilo odkrýt logické obvody. Robot kňouravě a vyčítavě bručel. Mohl sebou ale jen vrtět, skutečně hýbat se nemohl. Za pomoci páčidla uvolnil z patice jeden malý obvod. Nato robot zmlkl a upadl do kómatu.

Ford vyňal právě ten obvod, který obsahoval instrukce k splnění všech podmínek toho, aby byl robot šťastný. Robot byl šťastný, když se elektrický náboj z bodu vlevo od obvodu dostal do dalšího bodu vpravo od obvodu. Ten obvod rozhodoval o tom, jestli se tam náboj dostal, nebo ne.

Ford měl v ručníku navlečený kousíček drátku a teď ho vytáhl. Jeden konec vsunul do levého horního otvoru patice a druhý do pravého dolního otvoru.

A měl vyhráno. Teď už bude robot šťastný, ať se stane cokoli.

Ford si stoupl a strhl z něho ručník. Robot se jako u vytržení zvedl od země a poněkud klikatě se vydal na cestu.

Otočil se a uviděl Forda.

"Pan Prefect! Jsem tak šťastný, že vás potkávám, pane."

"Rád tě vidím, drobečku," odpověděl Ford.

Robot bez váhání nahlásil řídicímu centru, že všechno na tomto nejlepším ze všech světů je v nejlepším pořádku. Poplašné zařízení v mžiku ztichlo a život se vrátil do normálu.

Lépe řečeno, téměř do normálu.

Pořád tu bylo něco divného.

Robotek vrněl elektrickou spokojeností. Ford pospíchal po chodbě a jemu v patách si poskakoval ten mrňousek a vykládal mu, jak je všechno báječné a jak je šťastný, že mu to může říct.

Ford ovšem šťastný nebyl.

Míjel tváře, které neznal. Nepřipadali mu jako lidé z jeho branže. Byli jacísi moc upravení. Oči měli nějak moc chladné. Pokaždé když si myslel, že už v dálce poznává někoho známého a spěchal za ním, aby se s ním pozdravil, se ukázalo, že je to někdo jiný, s mnohem úhlednějším účesem a mnohem bezohlednějším a cílevědomějším pohledem, než byl Ford u svých známých zvyklý.

Schodiště bylo posunuté o několik centimetrů doleva. Strop byl nepatrně snížený. Hala byla nově upravená. To ho tak neznepokojovalo, i když z toho byl trochu dezorientovaný. Znepokojovala ho výzdoba. Vždycky to tu bývalo velkolepé a přitom ztřeštěné. Nákladné - protože Průvodce se po celé civilizované a postcivilizované Galaxii prodával velmi dobře - ale nákladné a zábavné. Chodby lemovaly fantastické hrací automaty. Ze stropů visely divoce pomalované klavíry, v atriích plných stromů se z jezer vynořovaly strašidelné mořské příšery z planety Viv, v chodbách se hemžili servírovací roboti v komických halenách a hledali ruce, do nichž by mohli vtisknout pěnivé nápoje. Lidé vodili na řemínku své oblíbené veleještěry a v kancelářích mívali na bidlech ptakoještěry. Lidé věděli, jak si užívat, a pokud to nevěděli, existovaly kurzy, kam se mohli přihlásit, a ty je to naučily.

Nic z toho tu teď nebylo.

Nějaký lump se tady vyřádil a dal tomu úplně jiný ráz.

Ford prudce odbočil do malého výklenku a pootevřenou dlaní přitáhl letícího robota k sobě. Dřepl si a upřeně se zadíval na mumlajícího kybernauta.

"Co se tu děje?" mámil z něho.

"Jen to nejlepší, pane, to nejlepší, co si umíte představit. Mohu se vám posadit na klín?"

"Ne," prohlásil Ford a odháněl ho pryč. Robot byl přešťastný, že ho takto odvrhl, a začal poskakovat a mumlat si a radostí byl bez sebe. Ford ho znovu popadl a posadil si ho asi třicet centimetrů před sebe do výše obličeje. Robot se snažil na tom místě vydržet, ale proti své vůli sebou trochu kmital.

"Něco se tu změnilo, že?" zasyčel Ford.

"Ovšemže," zaječel robotek, "a je to tu nádherné a rozkošné. Moc se mi to líbí."

"A jaké to tedy bylo dřív?"

"Prima."

"Ale líbí se ti, jak se to změnilo?" tahal z něho Ford.

"Mně se líbí všechno," zabručel robot. "Zejména když na mě takhle křičíte. Ještě na mě zakřičte, prosím."

"Řekni mi, prosím tě, co se tady stalo!"

"Děkuji vám, děkuji vám!"

Ford vzdychl.

"Dobře, dobře," vyrazil ze sebe robot. "Průvodce změnil majitele. Je tu nové vedení. Je tak senzační, že se z toho rozplynu. Bývalé vedení bylo samozřejmě také ohromné, i když si nejsem jistý, jestli jsem si to v té době opravdu myslel."

"To bylo předtím, než jsi měl do hlavy zastrčený kus drátu."

"Ano, to máte pravdu. Jedinečnou pravdu. Tak jedinečnou, že z toho vybublám, vypěním, přeteču. Máte tak fantasticky přesný postřeh, že jsem u vytržení."

"Co se stalo?" tvrdošíjně opakoval Ford. "Kdo to je, to nové vedení? Kdy to tady zabrali? Já... ale raději nic," vzdal to Ford, když viděl, jak se mu robot s nezkrotnou radostí tře o koleno a začíná cosi vesele drmolit. "Zjistím si to sám."

Ford se vrhl ke dveřím šéfredaktorovy kanceláře, a jak se rám naštípl a dveře povolily, stočil se do klubíčka a odkutálel se po podlaze do místa, kde odjakživa stával vozík naložený nejopojnějšími a nejdražšími galaktickými nápoji, zmocnil se vozíku, který mu v tu chvíli poskytl úkryt, a spolu s ním projel nechráněná místa kanceláře až tam, kde stávala vzácná a mimořádně nemravná socha s názvem Leda a chobotnice, a schoval se za ní. Robotkovi, který vcházel ve výši hrudi, bylo mezitím sebevražedným potěšením, že schytal výstřely za Forda.

Takový byl alespoň plán, a byl nezbytně nutný. Současný šéfredaktor, Stagyar-zil-Doggo, byl totiž nebezpečně nevyrovnaný člověk, jenž zastával k přispěvatelům, kteří se v jeho kanceláři zjevili bez čerstvého materiálu a bez korektur, postoj vraha. K tomu, aby zastrašil všechny, co přinášejí místo textů jen rafinované výmluvy, měl baterii laserových pušek napojenou na speciální snímače v dveřním rámu. Tím byla zajištěna vysoká výkonnost. Vozík s pitím tam bohužel nebyl.

Ford skočil ze zoufalství po hlavě stranou a kotrmelcem se vrhl k soše Ledy a chobotnice, která tam také nebyla. Propadl panice, a tak se jen bezcílně válel po místnosti a zase se někam vrhl a packal a motal se a vrazil do okna, které bylo naštěstí odolné i proti raketovému útoku, a odrazil se a udýchaný a domlácený se sesul k zemi za elegantní šedou pohovkou z mačkané kůže, která tam dřív nebyla.

Po chvilce vykoukl zpoza opěradla. Zarazilo ho nejenom to, že tam nebyl žádný vozík s pitím a žádná Leda a chobotnice, ale také překvapivá absence výstřelů. Zamračil se. Všechno bylo špatně.

"Pan Prefect, předpokládám," ozval se hlas.

Hlas vycházel od úlisného individua na otočné židli za stolem. Stůl to byl opravdu velikánský, kombinace týkového dřeva a keramiky. Třebaže byl Stagyar-zil-Doggo příšerné individuum, nikdo by o něm, z nejrůznějších důvodů, nikdy neřekl, že je úlisný. Toto nebyl Stagyar-zil-Doggo.

"Z toho, jak jste vstoupil, usuzuji, že u sebe nemáte žádné nové materiály pro, mmm, Průvodce," řeklo to úlisné individuum, které sedělo za stolem. Lokty mělo položené na stole, konečky prstů se navzájem dotýkaly přesně tím způsobem, který z nepochopitelných důvodů nikdy nikdo nezakázal. "Neměl jsem čas," nesměle se bránil Ford. Vrávoravě se zvedal na nohy a oprašoval se. Ale proč by měl hrome říkat něco nesměle? Musí se stát pánem situace. Musí zjistit, kdo je ksakru tenhle člověk, a hned ho napadlo, jak na to.

"Kdo vy vlastně jste?" obrátil se na něho.

"Jsem váš nový šéfredaktor. Tedy, jestli se rozhodneme vás dál platit. Jmenuji se Vann Harl." Nepodal mu ruku. Dodal ještě: "Co jste udělal s tím bezpečnostním robotem?"

Robotek se pomaloučku pohupoval u stropu a tiše si něco mumlal.

"Učinil jsem ho šťastným," odsekl Ford. "Je to moje poslání. Kde je Stagyar? Anebo spíš - kde je jeho vozík s pitím?"

"Pan zil-Doggo už u této organizace není. Jeho nápojový vozík mu pomáhá, jak tuším, tuto skutečnost zvládnout."

"Organizace?" zařval Ford. "Organizace? Blbější slovo jste nenašli? Tomuhle říkáte organizace?"

"Naše řeč. Nedostatek vnitřního členění, nadbytek zásob, nedostatek vedoucích pracovníků, nadbytek opilců. A to byl jenom vydavatel," řekl Harl.

"Já budu dělat zábavu," vztekle odsekl Ford.

"Ne, vy budete mít na starosti informace o restauracích."

Vhodil před něho plastikovou kartičku. Ford ji nevzal. Ani se nepohnul.

"Vy co?" chtěl se ujistit Ford.

"Já Harl. Vy Prefect. Vy dělat informace o restaurace. Já vydavatel. Já sedět tady a říkat, že vy dělat informace o restaurace. Rozumět?"

Ford se ještě nerozčilil, protože pořád nechápal. Znova se ujišťoval: "O restauracích?"

"Posaďte se, Prefecte," vyzval ho Harl. Otočil se i se židlí, stoupl si a zahleděl se na tečičky o třiadvacet pater níž, které si užívaly karnevalového veselí.

"Nejvyšší čas postavit tenhle podnik na nohy, Prefecte. My v NekoRozu jsme..."

"Vy v čem?"

"V NekoRozu. Odkoupili jsme Průvodce."

"NekoRoz?"

"To jméno nás stálo miliony, Prefecte. A vám se začne líbit, nebo se začnete balit."

Ford pokrčil rameny. Neměl co balit.

"Galaxie se mění," spustil Harl. "Musíme se měnit s ní. Přizpůsobit se poptávce. Poptávka roste. Nové cíle. Nová technologie. Budoucnost je..."

"Nemluvte mi o budoucnosti," přerušil ho Ford. "Tu znám jak staré boty. Prožil jsem tam půlku života. Je stejná jako všude jinde. Jako v každé jiné době. Jako všechno ostatní. Staré známé v rychlejších autech a smradlavějším vzduchu."

"To je jedna budoucnost," ohradil se Harl. "To je vaše budoucnost, pokud ji přijmete. Musíte se naučit myslet mnohorozměrně. Všemi směry se od tohoto momentu rozprostírá neomezené množství budoucností, a teď zase od tohoto momentu a od tohoto. Jsou jich miliardy, v každém okamžiku se paprskovitě rozbíhají. Každé potenciální postavení každého potenciálního elektronu naroste do miliard pravděpodobností! Miliard a miliard skvělých, jasných budoucností! Víte, co to znamená?"

"Tečou vám sliny po bradě."

"Miliardy a miliardy odbytišť!"

"Aha, a vy prodáte miliardy a miliardy Průvodců."

"Ne," nesouhlasil Harl. Hledal kapesník, ale žádný nenašel. "Nezlobte se, ale tohle mě vždycky tak rozruší." Ford mu podal svůj ručník.

"Důvodem, proč neprodáváme miliardy a miliardy Průvodců," pokračoval Harl poté, co si otřel pusu, "jsou náklady. My děláme to, že prodáváme jednoho Průvodce miliardakrát a miliardakrát. Využíváme mnohorozměrné povahy vesmíru ke snížení výrobních nákladů. A neprodáváme stopařům s prázdnou kapsou. To byl pěkně střelený nápad! Zaměřit se na tuto jedinou skupinu zákazníků, u kterých je už z jejich pojmenování jasné, že nemají peníze, a snažit se prodávat právě jim! Tak to ne. My prodáváme bohatému obchodníkovi na cestách a jeho manželce na dovolené v miliardách a miliardách různých budoucností. Je to nejradikálnější, nejdynamičtější a nejpřevratnější podnikatelský počin v celém mnohorozměrném nekonečnu prostoru/času/pravděpodobnosti."

"A já mám být restaurační kritik," upřesňoval Ford.

"Ocenili bychom váš přínos."

"Jde se na to!" zařval Ford. Zařval to na svůj ručník.

Harlovi ručník vyskočil z rukou.

Ne že by měl sám o sobě nějakou hybnou sílu, ale protože Harla tak vyděsila představa, že by ji třeba mohl mít. Další, co ho vyděsilo, byl pohled na Forda Prefecta, jak po něm přes stůl napřahuje pěsti. Ve skutečnosti se Ford jen natahoval pro kreditní kartu. Člověk však může těžko zaujímat takové místo, jaké zaujímal Harl v takové organizaci, v jaké ho Harl zaujímal, aniž by se u něj nevyvinul zdravě paranoidní pohled na život. Učinil tudíž moudrý obranný manévr - uskočil dozadu tak, že mu hlava břinkla o raketovzdorné sklo, načež se odebral do říše strastiplných a přísně důvěrných snů.

Ford ležel natažený přes stůl a žasl, jak to šlo všechno hladce. Mrkl na plastikovou kartičku, kterou už teď držel v ruce - byla to kreditní karta Restaurocard, bylo na ní už vyraženo jeho jméno a doba platnosti dva roky a byla to zřejmě vůbec nejobdivuhodnější věc, jakou Ford v životě viděl - a přelezl pak přes stůl, aby se podíval na Harla.

Dýchal poměrně lehce. Forda napadlo, že by se mu mohlo dýchat ještě lehčeji, kdyby ho na hrudi netížila náprsní taška, a tak ji Harlovi vysunul z kapsy a proletěl obsah. Slušná hotovost. Kreditní známky. Členství v ultragolfovém klubu. Členství v dalších klubech. Fotky něčí manželky a rodiny, dá se předpokládat, že Harlovy, i když v dnešní době člověk nikdy neví. Vedoucí pracovníci jsou často tak vytížení, že na celodenní řádnou manželku a rodinu nemají čas a pronajímají si je jen na víkendy.

Ha.

Nevěřil svým očím.

Ze svazečku stvrzenek pomalu vytahoval tu jednu jedinečnou a nejfantastičtější plastikovou kartičku.

Na pohled nijak jedinečná nebyla. Byla naopak spíš nenápadná. Byla menší a trošku silnější než kreditní karta a byla poloprůhledná. Proti světlu v ní bylo vidět spoustu holograficky zakódovaných informací a symbolů vepsaných několik pseudocentimetrů pod povrchem.

Byla to Identitka a od Harla to byla hloupá klukovina, že ji měl jen tak v tašce; klukovina, ale snadno pochopitelná. V dnešní době člověka při nejrůznějších příležitostech tolikrát žádají, aby poskytl přesvědčivý důkaz své totožnosti, že samotný tento fakt dokáže život parádně otrávit. Co jsou proti tomu hluboké existenciální problémy týkající se snahy fungovat jako koherentní vědomí v gnozeologicky těžko klasifikovatelném fyzickém vesmíru! Vezměme třeba bankomaty. Lidé kolem nich čekají v řadách, než jim odeberou otisky prstů, prohlédnou sítnici, seškrábnou kousíčky kůže z šíjové části krku, pak se musí podrobit okamžité (přesněji skoro okamžité - dobrých šest nebo sedm vteřin nudné existence) genetické analýze a musí zodpovědět rafinované dotazy ohledně rodinných příslušníků, o kterých ani neví, že je kdy měli, a ohledně oblíbených (už dříve zaprotokolovaných) barev kuchyňských ubrusů. A to všechno pro pár šupů na ruku na víkend. Jestliže se někdo pokoušel o půjčku na tryskový vůz, o podepsání dohody o raketách nebo o zaplacení celého účtu v restauraci, musela to být úmorná dřina.

Proto ta Identitka. Všechny informace o vás, o vašem těle a o vašem životě byly zakódovány do jedné univerzální, pro všechny automaty čitelné karty, kterou jste mohli nosit u sebe v peněžence. Z tohoto důvodu představovala největší vítězství techniky všech dob, jak nad sebou, tak nad zdravým rozumem.

Ford ji strčil do kapsy. Právě dostal bezvadný nápad. Zvažoval, jak dlouho asi Harl vydrží v bezvědomí.

"Hej ty!" zavolal na robotka-melounka, který se pořád ještě u stropu rozplýval blahem. "Chceš zůstat šťastný?"

Robot zamumlal, že chce.

"Tak ze mě nespouštěj oči a dělej všechno přesně tak, jak ti řeknu."

Robot řekl, že je nahoře u stropu velmi šťastný děkuji mockrát. Nikdy dřív si neuvědomil, jak úžasně vzrušující je být v blízkosti dobrého stropu. Chce se do hloubky zabývat svými pocity vůči stropu.

"Zůstaneš tady," vysvětloval Ford, "a brzo tě chytnou a namontují ti zpátky tvůj podmínkový obvod. Půjdeš se mnou a budeš šťastný."

Robot ze sebe vydal dlouhý cituplný povzdech, plný vášně a žalu, a váhavě se odpoutával od stropu.

"Poslouchej, můžeš na pár minut zařídit, aby byl zbytek bezpečnostního systému taky šťastný?"

"Je potěšením se dělit o opravdové štěstí," prozpěvoval si robot. "Já překypuji, já se vznáším, já přetékám..."

"Fajn," přerušil ho Ford. "Tak trochu toho štěstí rozešli do bezpečnostní sítě. A nedávej jim žádné informace. Ať jsou prostě spokojení a necítí potřebu žádné požadovat."

Zvedl ručník a zvesela se rozběhl ke dveřím. Život byl v poslední době nějaký nudný. Teď všechno nasvědčovalo tomu, že už je zase solidně fruďácký.

7. kapitola

Arthur Dent navštívil v životě různé zapadákovy, ale ještě nikdy neviděl vesmírné letiště s cedulí 'I bezútěšné cestování je lepší než přílet sem'. V příletové hale vítala návštěvníky fotografie usmívajícího se prezidenta planety CoTeď. Žádnou jinou fotku nikdo nenašel. Tuhle někdo pořídil těsně poté, co se prezident zastřelil, a tak třebaže ji vyretušovali, jak nejlépe to šlo, byl jeho výraz poněkud mrtvolný. Z boku hlavu dokreslili pastelkou. Za tu fotku se nenašla žádná náhrada, protože se nenašla žádná náhrada za prezidenta. Na té planetě měl každý jen jeden cíl - odletět pryč.

Arthur se ubytoval v malém motelu na okraji města a seděl otráveně na posteli, která byla navlhlá, a listoval informační brožurkou, která byla taky navlhlá. Dočetl se v ní, že planeta CoTeď dostala jméno podle prvních slov prvních příchozích, kteří se trmáceli celé světelné roky vesmírem, aby se dostali do nejvzdálenějších neprobádaných výběžků Galaxie. Hlavní město se jmenovalo Takjo. Žádné další město, které by stálo za řeč, už tam nebylo. Osídlování planety CoTeď nedopadlo dobře a ta sorta lidí, která tam chtěla bydlet, to nebyli lidé, se kterými by se člověk chtěl stýkat.

Brožura se zmiňovala o obchodování. Obchodovalo se tam hlavně s kůžemi bahňoura, ale nijak zvlášť úspěšně, protože kdo byl při smyslech, ten by si kůži bahňoura nekoupil. Obchod nezanikl a zuby nehty se tam udržoval, protože v Galaxii byla pořád početná skupina lidí, kteří při smyslech nebyli. Arthur byl cestou sem velmi nesvůj, když se tak rozhlížel po osazenstvu osobní kabiny.

Z brožury se člověk dozvěděl něco málo o dějinách planety. Dotyčný autor, nezáleží na tom, kdo to byl, se zkraje pokusil probudit nadšení pro CoTeď, zdůrazňoval, že tam opravdu není zima a mokro pořád, ale dál už se mu těžko hledalo něco příznivého, co by mohl dodat, takže tón článku se rychle zvrhl ve sžíravou ironii.

Popisoval první roky osídlování. Příchozí se zabývali hlavně lovem, stahováním kůží a pojídáním bahňourů, jediného existujícího živočicha na planetě; všichni ostatní umřeli zoufalstvím dlouho předtím. Bahňour byl mrňavé, nevábné stvoření. K dosažení hranice naprosté nepoživatelnosti mu scházel jen fous; stejně těsně u hranice únosnosti byla existence života na této planetě. Co tedy z toho člověk měl, že tady žil? Jaký smysl měl život na této planetě? Neměl z toho nic. Smysl to nemělo žádný. Chtít si vyrobit oblečení z kůže bahňoura, i to bylo zoufalé a marné počínání, protože jejich kůže byla nevysvětlitelně tenká a promokavá. Mezi osadníky vyvolávalo řadu dohadů bahňouří tajemství uchovávání tepla. Kdyby se někdy někdo naučil jazyk, kterým se bahňouři mezi sebou dorozumívali, zjistil by, že v tom žádná finta není. Bahňouři byli zmrzlí a promočení jako všichni ostatní na planetě. Nikdo však neměl ani nejmenší touhu se bahňouří řeč učit z jednoho prostého důvodu, že totiž ty příšerky spolu komunikovaly tak, že se navzájem hryzaly do stehna. Vzhledem k tomu, že život tam byl, jaký byl, vyjadřovalo toto gesto perfektně většinu toho, co chtěl bahňour o životě sdělit.

Arthur listoval brožurkou, až nakonec našel, co hledal. Vzadu bylo několik mapek planety. Byly dost odbyté, protože se nepředpokládalo, že by někoho mohly zajímat, ale vyčetl z nich, co potřeboval.

Nejdřív mu nic neříkaly, protože byly vzhůru nohama oproti tomu, co čekal, takže vypadaly cize. Samozřejmě že označení 'nahoře a dole', 'sever a jih', jsou absolutně libovolná, jenže my jsme zvyklí se na věci dívat tak, jak jsme zvyklí se na ně dívat, a tak si Arthur musel mapy obrátit, aby mu dávaly smysl.

V levé horní části byla ohromná zemská masa, která se směrem dolů zužovala do tenkého krčku a pak znovu mohutněla a měla tvar čárky ve větě. Velké plochy vpravo tvořily důvěrně známý shluk. Tvarově neodpovídaly úplně přesně a Arthur nevěděl, jestli je to tím, že je ta mapa tak mizerná, nebo tím, že je tu hladina moře vyšší, nebo proto, že je tu něco prostě jinak. Byl to však nepochybný důkaz.

Byla to určitě Země.

Nebo lépe řečeno, s největší určitostí to Země nebyla.

Jen se Zemi hodně podobala a zaujímala shodné souřadnice v časoprostoru. Co se pravděpodobnosti týká, tam mohl člověk její souřadnice jen hádat.

Povzdychl si.

Uvědomil si, že se dostal přibližně tak blízko k domovu, jak je pravděpodobné, že se dostane. Což znamenalo, že je tak daleko od domova, jak jen může být. Otráveně brožurku zaklapl a dumal, co teď.

'Co teď' ho pobavilo a ironicky se uchichtl. Podíval se na své prastaré hodinky a trochu jimi zatřepal, aby se natáhly. Podle jeho vlastní časoměry mu to trvalo rok usilovného cestování, než se sem dostal. Rok od té nehody v hyperprostoru, při níž Fenchurch beze stopy zmizela. Jednu chvíli seděla vedle něho v tryskovém klesadle a chvíli nato provedlo klesadlo úplně normální hyperprostorový skok, a když se znova podíval, už tam nebyla. Její místo ani nebylo zahřáté. Její jméno ani nebylo na seznamu cestujících.

Když si stěžoval u příslušné letecké společnosti, jednali s ním velice obezřetně. V letecké dopravě dochází k mnoha trapným nepříjemnostem a spousty z nich vydělávají právníkům pěkné peníze. Když se ho však zeptali, z kterého galaktického sektoru on a Fenchurch pocházejí, a dozvěděli se, že z ZZ9 Pluralu Z Alfy, rázem se napětí uvolnilo tak, že si Arthur nebyl jistý, jestli je rád. Dokonce se mírně pousmáli, i když samozřejmě soucitně. Upozornili ho na klauzuli ve smlouvě uzavírané při koupi letenky, která říká, že bytostem, jejichž životní dráha započala v kterékoli z plurálních zón, se nedoporučuje cestovat hyperprostorem a že tak činí pouze na vlastní nebezpečí. To ví každý, říkali mu. Nervózně se uchichtávali a kroutili hlavou.

Arthur vyšel z jejich kanceláře a uvědomil si, že se chvěje. Nejenomže s konečnou platností ztratil Fenchurch, ale měl dojem, že čím víc času tráví na cestách Galaxií, tím víc přibývá věcí, o kterých nic neví.

Ze vzpomínek ho vytrhlo zaklepání na dveře motelového pokoje. A hned se dveře také otevřely. Do pokoje vcházel rozcuchaný tlusťoch s jedním Arthurovým kufříkem.

Stačil říct jen 'Kam ho mám...' a v nastalém zmatku ztěžka dopadl na dveře a snažil se setřást tu prašivou stvůru, která se po něm s vrčením vrhla z mokré noci a zaryla mu zuby do stehna. Ani tlusté vrstvy kožených vycpávek, které v těch místech měl, tomu nezabránily. Následoval učiněný blázinec, nesrozumitelné výkřiky, údery. Tlusťoch šíleně ječel a ukazoval na něco. Arthur popadl těžkou palici, která stála u dveří speciálně za tímto účelem, a začal s ní mlátit bahňoura.

Bahňour se najednou pustil a odbelhal se dozadu, omráčený a zbědovaný. S ocasem staženým mezi zadníma nohama se postavil do kouta a ustrašeně a nervózně hleděl po Arthurovi. Nemotorně škubal hlavou na jednu stranu. Asi mu vyskočila čelist z pantu. Pobrekával a šmejdil mokrým ocasem po podlaze. Tlusťoch s Arthurovým kufříkem seděl u dveří a klel. Snažil se zastavit krvácení ze stehna. Oblečení měl promočené od deště.

Arthur hleděl na bahňoura a nevěděl si rady. Bahňour tázavě hleděl na něho a snažil se k němu dostat. Žalostně přitom kňučel. Jen obtížně hýbal čelistí. Zničehonic skočil Arthurovi na stehno, ale čelist se nesevřela, protože byla příliš slabá, a bahňour se s kňouráním svezl na zem. Tlusťoch vyskočil na nohy, popadl palici a rozmašíroval bahňouří mozek na lepkavou kaši. Stál tam, zhluboka oddychoval a díval se na tu spoušť na tenkém koberci, jako by to zvíře vyzýval, aby se pohnulo, aspoň jednou.

Nahoře na hromádce toho, co bývala hlava, trůnila jedna oční bulva a vyčítavě se dívala po Arthurovi.

"Co myslíte, že se nám pokoušel říct?" přiškrceným hlasem se zeptal Arthur.

"Ále, nic moc. Takhle dávají najevo, že stojí o přátelství. A my to přátelství zase takhle opětujeme," vysvětloval ten muž a svíral přitom palici.

"Kdy odtud něco odlétá?" zeptal se Arthur.

"Měl jsem dojem, že jste teprve přiletěl."

"Ano. Je to jen kratinká návštěva. Chtěl jsem zjistit, jestli je to ta planeta, nebo ne. Omlouvám se."

"Chcete říct, že jste na špatné planetě?" posmutněl ten muž. "Zvláštní, kolik lidí to říká. A hlavně ti, kteří tu bydlí." Přeměřil si mrtvolu bahňoura pohledem plným nesmírné zášti zděděné po předcích.

"To ne, je to určitě ta správná planeta." Zvedl z postele provlhlou brožurku a dal si ji do kapsy. "Děkuji vám, tohle si vezmu," řekl a vzal si od tlusťocha svůj kufřík. Přešel ke dveřím a vyhlédl do studené, vlhké noci.

"Ano, určitě je to ta správná planeta," opakoval si. "Správná planeta, nesprávný vesmír."

Vydal se zpátky na vesmírné letiště a nad ním na obloze kroužil jediný pták.

---

8. kapitola

Ford měl své mravní zásady. Nebyly nic moc, ale byly jeho a on je víceméně dodržoval. Jedna z nich byla nikdy si sám nekupuj pití. Nevěděl jistě, jestli to vlastně mravní zásada je, ale on ji ctil a basta. Byl také zásadně proti všem formám krutosti vůči všem živočichům s výjimkou hus. A kromě toho by nikdy neokradl své zaměstnavatele.

Neokradl, jak se to vezme.

Jestliže například účetní, který ho měl na starosti, nespustil všechnu dostupnou ventilaci a nevypnul bezpečnostní jištění všech východů, když mu Ford předložil cesťáky k proplacení, míval Ford pocit špatně vykonané práce. Ale skutečné okrádání bylo něco jiného. To by znamenalo kousat do ruky, která tě krmí. Olizovat ji nebo i tak nějak láskyplně přitisknout zoubek, to ano, ale opravdu kousnout ne. Ne, pokud tou rukou byl Průvodce. Průvodce byl něco posvátného a jedinečného.

Ale tomu je konec, pomyslel si Ford. Byl právě na cestě z horních pater budovy dolů. A můžou si za to sami. Stačí se na to podívat. Řady elegantních šedých kukaní úředníčků a počítačových centrál vedoucích. A všude monotónní hučení, jak elektronickou sítí poletují různé pokyny a zápisy ze schůzí. Venku na ulici hrají hon na vokyce, ale tady, v samotném srdci Průvodce, si nikdo na chodbách nekope bezstarostně do balonu, nikdo nemá na sobě nic nevhodně strakatého. Do Zarka!

"NekoRoz," procedil mezi zuby sám pro sebe a zdolával jednu chodbu za druhou. Jako mávnutím kouzelného proutku se před ním otvíraly jedny dveře za druhými. Výtahy ho klidně vozily, kam by neměly. Nabral všeobecný směr dolů, ale jinak šel tou nejzamotanější a nejkomplikovanější cestou. Šťastný robotek dbal o to, aby do všech bezpečnostních obvodů, na které narazil, přenesl své radostné nadšení.

Forda napadlo, že robotek potřebuje jméno, a rozhodl se, že mu bude říkat Emily Saundersová. To podle jedné dívky, na kterou měl moc hezké vzpomínky. Pak ale usoudil, že je absurdní říkat bezpečnostnímu robotovi Emily Saundersová, a rozhodl se místo toho pro Kolina, podle Emilyina psa.

Teď už se pohyboval hluboko v útrobách budovy, v místech, do kterých dosud nikdy nevkročil a kde platila čím dál přísnější bezpečnostní opatření. Začal si uvědomovat nechápavé pohledy operativních pracovníků, které míjel. Na tomto stupni zabezpečení se jim už ani neříkalo lidé. A dělali pravděpodobně takové věci, na které má náturu jen operativní pracovník. Když se večer vrátili domů k rodinám a stali se znovu lidmi a jejich děti na ně upřely upřímná zářící kukadla a řekly 'Cos dnes celý den dělal, tatínku?', odpovídali jen 'Vykonával jsem své povinnosti operativního pracovníka' a víc z nich děti nedostaly.

Je pravda, že za rozjásaným, bezstarostným veselím, které Průvodce s oblibou vystavuje na odiv, je spousta nejrůznější levárny, nebo spíše v minulém čase - vystavoval na odiv, než sem napochodovala ta sebranka z NekoRozu a nezměnila to v jednu velkou levárnu. Nablýskané fasády se nedosáhlo jen čistými kroky, ale i všelijakými daňovými

podfuky, machinacemi a úplatky, to vše se odehrávalo v dolních podlažích budovy, v přísně střeženém oddělení výzkumu a zpracování informací.

Vždycky po několika letech se Průvodce usídlil, i se svou budovou, na nějakém novém světě. Všechno bylo na čas růžové, protože Průvodce zapustil kořeny do místní kultury a ekonomiky, poskytl zaměstnání a pocit lesku a dobrodružství a v konečném účtování méně daňových odvodů do místní pokladny, než se očekávalo.

Když se Průvodce i se svou budovou stěhoval, mizel tak trochu jako zloděj v noci. Úplně jako zloděj v noci, když se to tak vezme. Opouštěl planetu časně z rána a následujícího dne pak pokaždé vycházelo najevo, že chybí spousta věcí. Následkem toho se potom, často do týdne, hroutily celé kultury a ekonomiky a donedávna prosperující planety zažily depresi a šok. Ale i přesto pociťovaly něco jako pýchu, že byly součástí jakéhosi velkého dobrodružného podniku.

'Operativní pracovníky', kteří po Fordovi cestou do hlubin nejutajenější části budovy vrhali nechápavé pohledy, uklidňovala Kolinova přítomnost. Robot kolem něho poletoval, rochnil si na vrcholu blaha a přitom Fordovi celou dobu umožňoval cestu vpřed.

Kdesi na jiném konci budovy se rozeznělo poplašné zařízení. Mohlo to znamenat, že už Vann Harla objevili, což by mohl být problém. Ford doufal, že mu vrátí Identitku do kapsy, než se probere. Tento problém nechá na později, ale jak ho vyřeší, to neměl momentálně ani zdání. Teď si ho však připouštět nebude. Teď když s ním všude, kde se s Kolinem octne, zacházejí jako v bavlnce, všude samý úsměv, a co je nejdůležitější, všude ochotné a svolné výtahy a dveře k službám.

Ford si dokonce začal pískat, a to asi neměl dělat. Nikdo nemá rád ty, co si moc pískají, zvláštěpak ne božstvo, které má náš osud v moci. Další dveře se neotevřely.

A to byla škoda, protože to byly přesně ty, do kterých měl Ford namířeno. Tyčily se před ním, šedé a nesmlouvavě zavřené, s nápisem:

ZÁKAZ VSTUPU
PLATÍ I PRO OPRÁVNĚNÉ OSOBY
ČEKÁTE ZBYTEČNĚ
BĚŽTE PRYČ

Kolin oznámil, že to je obecný jev, že v těchto odlehlých místech tady vespod jsou dveře čím dál nekompromisnější.

Byli teď asi deset pater pod zemí. Vzduch tam byl ledový, vkusné stěny olepené šedou jutou tady vystřídaly odporné šedé ocelové. Kolinova bezmezná eufórie přešla v něco jako nucené veselí. Prohlásil, že na něho jde únava. Veškerou svou energii spotřeboval na to, aby posledními zbytky žoviálnosti, které byl schopen, otvíral dveře tady dole.

Ford do dveří kopl. Otevřely se.

"Odvážnému štěstí přeje," prohodil si sám pro sebe. "To platí vždycky."

Vešel dovnitř a Kolin vletěl za ním. Navzdory drátu strčenému přímo do 'šťastné' elektrody se teď do spokojenosti jakoby nutil. Mírně sebou škubal.

Místnost byla malá, šedá a rušná.

Tak tohle bylo nervové centrum celého Průvodce.

Počítačové terminály, které lemovaly šedé stěny, působily jako okna do všech složek umožňujících fungování Průvodce. Tady vlevo se shromažďovaly zprávy, které počítačovou sítí Subethernet dodávali z terénu spolupracovníci ze všech koutů Galaxie. Tyto zprávy se dál předávaly do kanceláří redaktorů, kde z nich sekretářky vyškrtaly všechno, co na nich bylo dobré, protože redaktoři byli právě na obědě. Zbylou kostru pak poslaly do opačné části budovy - do druhé nožičky písmena H - kde sídlilo právní oddělení. Právní oddělení z toho, co zbylo, vyškrtalo všechno, co ještě velmi vzdáleně mělo nějaký smysl, a odeslalo to zodpovědným redaktorům, kteří byli také na obědě. A tak si to přečetly sekretářky zodpovědných redaktorů, konstatovaly, že je to blábol a vyškrtaly většinu toho, co ještě zbývalo.

Když se redaktoři konečně přišourali z oběda, vykřikovali: "Co nám to kruci ten X," kde X je jméno dotyčného oblastního spolupracovníka, "poslal přes půl Galaxie za hovadinu? Co to má za smysl, aby někdo žil tři celé oběžné období v těch zatracených Gagrakackých myšlenkových zónách, při tom všem, co se tam děje, když ze sebe vymáčkne akorát takový přiblblý žvást? Žádné cesťáky mu neproplácejte!"

"Tak co s tím?" ptaly se sekretářky.

"Hoďte to do sítě. Něco tam dát musíme. Bolí mě hlava. Musím domů."

A tak ta seškrtaná zpráva ještě jednou prošla radikálním řezem, už posledním, v právním oddělení a odtamtud putovala zpátky sem. Odtud ji vpustily do Subethernetu, takže kdekoli v Galaxii si ji může kdokoli v podobě rešerše vyhledat. Tyhle operace prováděly, sledovaly a řídily terminály vpravo.

Mezitím se příkaz 'Neproplatit mu cesťáky' dostal až k počítačovému terminálu zastrčenému v pravém rohu. A právě k tomuto terminálu rychlým krokem mířil Ford Prefect.

(Pokud toto čtete na planetě Zemi, tak:

a) Hodně štěstí. Existuje strašně moc věcí, o kterých nic nevíte, ale nejste sami. Jenže ve vašem případě jsou následky toho, že o těch věcech nic nevíte, obzvlášť strašné. Ale to nic, tak už to v té Galaxii chodí, nic nového pod slunci.

b) Nemalujte si, že víte, co to je počítačový terminál.

To není žádný předpotopní televizor, který má před sebou psací stroj. Je to interface, styčná plocha, na níž se

duch a tělo mohou propojit s vesmírem a pohybovat jeho částečkami sem a tam.)

Ford k tomuto terminálu přispěchal, posadil se před něj a bez váhání se ponořil do jeho vesmíru.

Nebyl to normální vesmír, jak ho znal. Byl to vesmír bohatě zvrásněných světů, topografických ztřeštěností, nebetyčných výšin, závratných roklí, měsíců rozpadávajících se v mořské koníky, čerstvých zkázonosných trhlin, nenápadně se vzdouvajících oceánů a nevyčerpatelných zřídel, která si s řevem razí cestu.

Seděl tiše a snažil se zorientovat. Zaměřil se na pravidelné dýchání, pak zavřel oči a potom se znovu podíval.

Tak tráví účetní pracovní dobu! Samozřejmě že za tím vězí víc, než je patrné na první pohled. Opatrně se rozhlížel kolem, protože nechtěl, aby se to všechno vychrlilo a zaplavilo a zasypalo ho to.

Nevyznal se v tom vesmíru. Neznal ani fyzikální zákony, podle kterých by se daly stanovit rozměry jednotlivých útvarů nebo jejich chování, ale vnitřní hlas mu napovídal, aby vyhledal ten nejnápadnější útvar a vydal se k němu.

Kdesi v dálce - je to kilometr nebo milion kilometrů nebo je to smítko v oku? - se na obloze klenul fantastický vrchol a šplhal se výš a výš a roztahoval se a vyháněl výhonky v podobě augitů1, aglomerátů2 a archimandritů3.

1Nerost ze skupiny pyroxenů
2Usazenina velkých kusů lávy
3Církevní hodnostář pod biskupem

Sápal se k němu, hálil se a zrčel, a v nějaké nepodstatně dlouhé ikstině času stanul u něho. Přitiskl se k němu a rozpřaženými pažemi se zachytil na drsném, zvětralém povrchu. Když už si byl jistý, že se nemůže nic stát, udělal strašnou chybu - podíval se dolů.

Když se tam předtím sápal a hálil se a zrčel, nijak zvlášť ho ta hloubka pod ním neznepokojovala, ale teď, když vlastně visel za ruce, ho odvaha přecházela a mozek vypovídal poslušnost. Prsty měl bolestí a vypětím bílé. Zuby mu samovolně skřípaly a dřely o sebe. S přicházejícími prudkými návaly nevolnosti upřel pozornost na své vnitřnosti.

Obrovskou silou vůle a v slepé důvěře se prostě pustil a odrazil.

Měl pocit, že se vznáší. Někam pryč. A potom, proti všem předpokladům, vzhůru. A vzhůru.

Zaklonil se dozadu, uvolnil paže, díval se nahoru a nechal se zlehka vynášet výš a výš.

Zanedlouho, pokud takové pojmy mají v tomto virtuálním vesmíru vůbec nějaký význam, se před ním vynořil výčnělek, za který se mohl zachytit a na který mohl vylézt.

Napřímil se, zachytil se a vylezl.

Byl trochu udýchaný. Byl to všechno trochu nápor na nervy.

Posadil se a pořád se pevně držel. Nebyl si jistý, jestli to dělá proto, aby nespadl, nebo aby se neopovážil vstát, ale přitom, jak zkoumal ten svět, ve kterém se octnul, se prostě potřeboval něčeho přidržovat.

Z té výšky na něho šla závrať a mozek nedokázal myslet na nic jiného, až do té chvíle, než zjistil, s očima zavřenýma, že objímá skalní stěnu a naříká přitom.

Pozvolna začal znovu kontrolovat svůj dech. Opakovaně si připomínal, že to je jen grafické znázornění světa. Virtuální vesmír. Simulovaná skutečnost. Kdykoli se od ní může odpoutat.

Odpoutal se.

Seděl na modrém koženkovém molitanovém otočném kancelářském křesle před počítačovým terminálem.

Uvolnil se.

Byl přilepený ke stěně příšerně vysokého štítu, seděl na úzkém výčnělku nad propastí hlavotočných rozměrů.

Nebyla to jen krajina, to co viděl hluboko pod sebou - kéž by se to přestalo kmitat a vlnit!

Musí to zvládnout. Ne ten výčnělek na skále - to je iluze. Musí zvládnout situaci, umět se podívat na fyzický svět, ve kterém je, a přitom se od něho citově odpoutat.

Návaly nevolnosti a pak, právě když se pouštěl skály, rozhodl se celou tu skálu a všechno kolem ní pustit z hlavy. Uvolnil se na křesle a s čistou hlavou se podíval na svět venku. Dech se mu upravil. Byl klidný. Zase se už ovládal.

Byl v čtyřrozměrném topologickém modelu finančního hospodaření Průvodce a někoho nebo něco bude záhy zajímat, proč.

Už se blížili.

Střemhlav se k němu virtuálním prostorem vrhla horda protivných ocelookých stvoření se špičatou hlavou, s štětinami pod nosem a kverulantskými dotazy, jako kdo je, co tam dělá, jaké k tomu má oprávnění, jaké oprávnění má pracovník, který mu to oprávnění vydal, kolik měří jeho nohavice. Celého ho přejížděl laser, jako by byl balíček sušenek u pokladny v samoobsluze. Těžké laserové zbraně zatím odpočívaly. Všechno se to sice odehrávalo ve virtuálním prostoru, ale na situaci to nic neměnilo. Být virtuálně zabit virtuálním laserem ve virtuálním prostoru má stejný účinek, jako by to bylo doopravdy, protože jste tak mrtví, jak si myslíte, že jste.

Laseroví odečítači kmitali sem a tam, snímali mu otisky prstů, prosvítili sítnici a vlasový míšek v místech ustupujících vlasů. Zjištěné skutečnosti se jim vůbec nelíbily. Zasypávali ho dotěrnými osobními dotazy a jejich výskot nabíral na intenzitě. K Fordově zátylku se právě blížila ocelová chirurgická škrabka. Vtom Ford zatajil dech, zběžně se pomodlil, vytáhl z kapsy Vann Harlovu Identitku a zamával jim jí před očima.

V okamžení se lasery do kartičky zabodly a prosvěcovaly ji zepředu, zezadu i zevnitř a zkoumaly a pročítaly každou molekulu.

Pak stejně náhle ustaly.

Všichni ti virtuální inspektůrci rázem zbystřili pozornost.

"Těší nás, pane Harle," ozvalo se patolízalské unisono. "Můžeme pro vás něco udělat?"

Ford se pomalu ale jistě uštěpačně pousmál.

"Víte, že ano? Řekl bych, že můžete."

O pět minut později byl odtamtud pryč.

Asi třicet vteřin na vlastní práci a tři minuty třicet na zahlazení stop. V tom virtuálním systému by mohl v podstatě udělat, co by se mu zachtělo. Mohl převést vlastnictví celé organizace na své jméno, ale pochyboval, že by to prošlo bez povšimnutí. A stejně o to neměl zájem. Znamenalo by to zodpovědnost, práci do noci, nemluvě ani o častých a zdlouhavých vyšetřováních podvodů a nezanedbatelném čase ve vězení. Měl za lubem něco, čeho si kromě počítače nikdo nevšimne: to byla ta část, která zabere třicet vteřin.

Tři minuty třicet pak trvalo naprogramování počítače, aby si nevšiml, že si něčeho všiml.

Musel chtít nevědět o tom, co Ford zamýšlí, a pak už mohl Ford klidně nechat na počítači, aby si sám odůvodnil své obranné kroky proti informacím, které by se případně vynořily. Tento postup byl do programování zaveden po vzoru psychotických mentálních bloků, které se, jak bylo prokázáno, s železnou pravidelností projevovaly u jinak naprosto normálních lidí, když se dostali do nějaké vysoké politické funkce.

Zbylou minutu Ford postupně odhaloval, že počítačový systém už jeden mentální blok má. A velký.

Nepřišel by na to, kdyby se sám nesnažil mentální blok nainstalovat. Přesně v místech, kde ho chtěl zřídit, narazil na fůru zdvořilých a hodnověrných zamítavých reakcí a úhybných procedur. Počítač samozřejmě popíral, že by o jejich existenci věděl, a potom naprosto odmítl uznat, že existuje něco, existenci čehož by popíral, a byl při tom všem tak přesvědčivý, že Ford málem zapochyboval, jestli sám neudělal nějakou chybu.

Všechna čest.

Všechna čest, opravdu. Žasl tak, že už ani svůj mentální blok neinstaloval, jen vyvolával procedury toho existujícího a ty na nějaký dotaz zase vyvolávaly samy sebe a tak dál.

Snažil se honem projít těch pár kousků kódu, které stihl nainstalovat, ale zjistil, že tam nejsou. Ještě jednou je zkusil vyhledat, klel u toho, ale zmizely beze stopy.

Už už je chtěl nainstalovat znovu, když mu ale došlo, že je nemůže najít proto, že už dělají, co mají.

Spokojeně se ušklíbl.

Snažil se přijít na to, čeho se ten mentální blok týká, ale jak to vypadalo, měl počítač ne nepochopitelně k tomu účelu mentální blok. Už po něm nenašel ani stopu; tak byl dobrý. Nebyla to jen jeho fantazie? Nebyla to jen jeho fantazie, že to má něco společného s něčím v této budově, že to má něco společného s číslem 13? Nechal proběhnout několik testů. Ano, zjevně to byla jeho fantazie.

Konec fantazírování, hlavní bezpečnostní systém byl nepochybně ve stavu pohotovosti. Ford se svezl výtahem do přízemí a tam měl v úmyslu přesednout na rychlovýtah. Musel nějak propašovat Identitku Harlovi do kapsy, dříve než ji začnou postrádat. Jak, to ovšem netušil.

Dveře výtahu se rozjely do stran a Ford před sebou uviděl celý bezpečnostní oddíl a ve vzduchu zavěšené roboty; ti všichni čekali na výtah a oháněli se hrozivě vyhlížejícími zbraněmi.

Nařídili mu, aby vystoupil.

Pokrčil rameny a vyšel z výtahu. Hrnuli se kolem něho hlava nehlava a výtah je svezl dolů, kde pokračovali v pátrání po něm.

Docela dobrá zábava, pomyslel si Ford a přátelsky Kolina poplácal. Kolin byl zřejmě první opravdu užitečný robot, se kterým měl Ford tu čest. Kolin se před ním s nespoutanou radostí pohupoval ve vzduchu. Ford byl rád, že ho pojmenoval podle psa.

Měl sto chutí v tuto chvíli prostě odejít a doufat v dobrý konec, ale uvědomoval si, že dobrý konec se mnohem pravděpodobněji dostaví, jestliže Harl nezjistí, že mu chybí Identitka. Musí ji nějak propašovat zpátky.

Šli k rychlovýtahům.

"Ahoj," pozdravil výtah, do něhož nastoupili.

"Ahoj," odpověděl Ford.

"Kam to bude dnes, pánové?"

"Třiadvacáté patro," nahlásil Ford.

"To je dnes nějaké populární," komentoval to výtah.

"Hmm," zamyslel se Ford. Vůbec se mu ta poznámka nelíbila. Výtah rozsvítil na displeji třiadvacítku a letěl vzhůru. Při pohledu na displej se mu na něm něco nezdálo, ale nemohl přijít na to co, a tak to vypustil z hlavy. Víc ho znepokojovalo pomyšlení, že poschodí, do kterého jede, je populární. Vůbec si vlastně nepromyslel, jaký zaujme postoj k tomu, co se nahoře děje, protože neměl ponětí, s čím se tam setká. Musí to prostě nějak zmáknout.

Výtah zastavil.

Dveře se rozevřely.

Zlověstné ticho.

Prázdná chodba.

Už je u dveří Harlovy kanceláře. Kolem dveří je nepatrná vrstva prachu. Ford věděl, že se tento prach skládá z bilionů molekulárních robotečků, kteří se vyklubali ze dřeva, sestavili se, opravili dveře, rozebrali se a zase se zavrtali do dřeva a čekají na poškození. Ford se zamyslel, co to musí být za život, ale ne nadlouho, protože ho v tu chvíli daleko víc zajímalo, co bude s jeho životem.

Zhluboka se nadechl a rozběhl se.

---

9. kapitola

Arthur cítil, že nějak neví, kudy kam. Tady se mu nabízí celá Galaxie se vším všudy a on dumá o tom, jestli to je či není dětinské, když mu v té Galaxii chybí dvě věci: svět, na kterém se narodil, a žena, kterou miluje.

Stojí to za houby, honilo se mu hlavou a uznal, že potřebuje nějakou radu, nějaké vodítko. Podíval se do Stopařova průvodce po Galaxii. Vyhledal heslo 'vodítko' a našel tam 'Viz RADA'. Vyhledal 'rada' a našel tam 'Viz VODÍTKO'. To se v Průvodci v poslední době stávalo často, a tak Arthura napadlo, jestli si všechnu tu slávu vůbec zaslouží.

Zamířil k vnějšímu Východnímu lemu Galaxie, kde, jak se traduje, je k nalezení moudrost a pravda. Obzvlášť to platí o planetě Hawalius, planetě věštců a jasnovidců a proroků a taky stánků s pizzou, protože mystikové jsou většinou absolutně neschopní si sami uvařit.

Bohužel se ukázalo, že tuto planetu postihla nějaká katastrofa. Když Arthur procházel ulicemi vesnice, v níž žili ti významnější proroci, viděl, že pamatovala lepší časy. Uviděl jednoho proroka, který právě rezignovaně zavíral krám, a zeptal se ho, co se děje.

"Už po nás není poptávka," odpověděl mrzutě a zatloukal přitom hřebík do prkna, které držel napříč oknem své barabizny.

"Jak je to možné?"

"Podržte mi ten druhý konec a já vám to ukážu."

Arthur držel nepřibitý konec prkna a starý věštec odcupkal do útrob své chajdy a za chvilku byl zpět s malým subéterovým rádiem. Zapnul ho, chvilku lovil stanice a pak tu věcičku postavil na dřevěnou lavičku, na níž sedával a věštíval. Potom znovu chytil prkno a pokračoval v zatloukání.

Arthur seděl a poslouchal rádio.

"... být schváleno," ozývalo se z rádia.

"Zítra," hlásili dál, "oznámí Ropy Ga Styp, viceprezident Poffla Vigusu, svůj úmysl kandidovat na prezidentský úřad. V projevu, který má zítra pronést v..."

"Zkuste jiný kanál," řekl věštec. Arthur zmáčkl tlačítko s přednastavením.

"... odmítl komentovat," zaznělo z rádia. "Počet nezaměstnaných v Zabušském sektoru bude příští týden nejvyšší za dobu, co se nezaměstnanost eviduje. Zpráva otištěná příští měsíc hovoří o..."

"Zkuste další," zlostně na něho štěkl věštec. Arthur znovu stiskl tlačítko.

"... kategoricky to popřel. Královská svatba prince Gida z dynastie Soflingů a princezny Chuli z Alfy Raui bude příští měsíc nejokázalejší slavností, jakou kdy Bjandžijská teritoria zažila. Naše reportérka Trillian Astra je na místě a komentuje tamní dění."

Arthur překvapeně zamrkal.

Z rádia se ozvalo skandování nadšených davů a dechovka jedna přes druhou. "Díky, Krarte. Tak tedy, dějiště této události v polovině příštího měsíce je téměř nepopsatelné. Princezna Chuli je úžasná v..."

Prorok smetl rádio z lavičky. Spadlo na prašnou zem a zakdákalo jako špatně naladěná slepice.

"Vidíte, jakého máme konkurenta?" bědoval věštec. "Podržte mi to tady. Tam ne, tady. Tak ne. Tímto nahoru. Obráceně. Vy jste nechápavý!"

"Já jsem poslouchal," protestoval Arthur a marně zápasil s věštcovým kladivem.

"To všichni. Proto je tu tak mrtvo." Odplivl si do prachu.

"Ale ne! Víte, mám dojem, že ji znám."

"Princeznu Chuli? Kdybych měl stát venku a zdravit každého, kdo princeznu Chuli zná, musel bych si pořídit nové plíce."

"Ne princeznu. Tu reportérku. Jmenuje se Trillian. Nevím, kde přišla k tomu Astra. Je ze stejné planety jako já. Nevěděl jsem, kam zmizela."

"Ta? Ta je teď všude. Trojrozměrnou televizi tady, zaplať Velkýzelenýkrklespasmus, samozřejmě nechytneme, ale v rádiu je slyšet v jednom kuse. Pořád někde pendluje časoprostorem. Chce se usadit a zakotvit navážno v nějaké době, jak to mladé holky dělají. To skončí slzičkama. Možná že už skončilo." Rozehnal se kladivem a trefil se do palce. Začal ze sebe vyrážet nějaká slova, možná prorocká.

S ostatními věštírnami ve vesnici to nebylo o nic lepší.

Někdo mu poradil, že když chce k dobrému věštci, pak je nejlépe jít k tomu, ke kterému chodí ostatní věštci, ale ten měl zavřeno. Na dveřích měl ceduli: 'Už nic víc nevím. Zkuste to vedle, ale to je jen návrh, ne oficiální věštba.'

'Vedle' v tom případě znamenalo jeskyni pár set metrů vzdálenou. Arthur se k ní vydal. Kouř a pára se linuly, když to vezmeme po řadě, z nevelkého ohně a otlučeného cínového kotlíku zavěšeného nad ním. Z kotlíku se taky šířil příšerný zápach. Aspoň si myslel, že z kotlíku. Na šňůře, uprostřed podepřené, se na slunci sušily roztažené měchýře nějaké místní kozy nebo něčeho podobného, a zdrojem zápachu mohly být ony. Znepokojivě blízko byla také hromada odhozených mrtvol těch místních koz a zdrojem toho zápachu mohly být ony.

Ale zdrojem toho smradu mohla zrovna tak být stařena, která z té hromady mršin odháněla mouchy. Bylo to marné počínání, protože každá moucha byla velikosti okřídleného uzávěru láhve a žena měla jen pingpongovou pálku. A taky byla asi pololepá. Každou chvíli se stalo, že se její bezhlavé mlácení a moucha náhodou sešly, a to pak moucha

zasvištěla vzduchem a s mlasknutím se rozplácla o skálu pár metrů od vchodu do jeskyně.

Když ji tak člověk pozoroval, musel nabýt dojmu, že žije právě pro tyto chvíle.

Arthur chvíli toto exotické představení z uctivé vzdálenosti sledoval a pak lehce zakašlal, aby ji na sebe upozornil. Součástí toho lehkého zdvořilého zakašlání byl bohužel nejdříve nádech a nasátí onoho silného odéru ve větší míře, než to činil dosud, a následek se dostavil. Dostal záchvat kašle, zhroutil se na skálu, dávil se a tekly mu slzy. Nemohl popadnout dech, a když se mu to podařilo, každý nový nádech jeho stav ještě zhoršil. Zvracel, zase napůl udávený, válel se ve svých zvratcích, valil se několik metrů, až se mu nakonec podařilo se po rukách a po kolenou doplazit a dofunět na mírně čerstvější vzduch.

"Nezlobte se," vypravil ze sebe. Dech se mu trochu upravil. "Strašně moc mě to mrzí. Připadám si jako úplný blb a..." Bezmocně ukázal na tu hromádku zvratků rozloženou u vchodu do její jeskyně.

"Nevím, co mám říct. Vážně nevím, co bych k tomu řekl."

Teď aspoň něco zaregistrovala. Podezřívavě se obrátila směrem k němu, ale protože byla poloslepá, těžko ho v rozmazané a členité krajině rozeznávala.

Mával na ni, aby ho uviděla. "Haló," volal na ni.

Konečně ho vysledovala, něco si pro sebe zamručela a vrátila se k plácání much.

Závany vzduchu, které k němu doléhaly v závislosti na tom, jak se pohybovala, byly pádným důkazem toho, že hlavním zdrojem toho smradu byla ona. Nezanedbatelně k tamější atmosféře dozajista přispívaly i schnoucí měchýře, rozkládající se mrtvolky a nechutná polévka, ovšem hlavním čichovým zážitkem byla žena samotná.

Další přesný zásah. Moucha se rozplácla o skálu a roztekla se po ní. Kdyby ta ženská viděla tak daleko, byla by jistě spokojená.

Arthur se opatrně postavil na nohy a čistil se hrstí suché trávy. Nenapadalo ho, jak jinak by měl na sebe ještě upozornit. Měl sto chutí jednoduše odejít, ale cítil by se trapně, kdyby jí u vchodu nechal své zvratky. Dumal, co s tím. Začal škubat další trsy zakrslé suché trávy, která se tu místy vyskytovala. Měl ovšem obavy, že jestli se k té hromádce odváží, že ji spíš zvětší než vyčistí.

Právě když se rozhodoval, jaký postup zvolit, uvědomil si, že mu ta žena konečně něco říká.

"Co jste říkala?" zakřičel na ni.

"Ptala jsem se, co si přejete," řekla skřípavým tenkým hláskem, že ji sotva slyšel.

"Přišel jsem vás požádat o radu," volal na ni a cítil se trochu směšně.

Otočila se a zamžourala na něho, jak to dělají krátkozrací, a pak se obrátila zpátky, ohnala se po mouše, ale netrefila se.

"Jakou?" zeptala se.

"Prosím?"

"Ptám se, o jakou?" zaskřehotala.

"Takovou... prostě povšechnou. V brožurce je napsáno..."

"Jo tak v brožurce!" odplivla stařena. Pálkou teď mávala víceméně nazdařbůh.

Arthur zalovil v kapse a hledal zmačkanou brožuru. Nevěděl přesně proč. Sám ji už četl a ona, jak předpokládal, zájem mít nebude. Přesto ji rozevřel, aby se měl na moment nad čím se svraštěným čelem zamyslet. Text v brožuře rozvláčně popisoval stará mystická umění věštců a mudrců planety Hawalius a v superlativech se vyjadřoval o úrovni ubytování, které je k dispozici v Hawalionu. Arthur měl pořád ještě u sebe Stopařova průvodce po Galaxii, ale když v něm hledal, zjišťoval, že výklad u jednotlivých hesel je čím dál nesrozumitelnější a zmatenější a obsahuje spoustu znamének {a písmen x a j. Jestli to byl problém pouze jeho Průvodce, nebo jestli se něco zvrtlo nebo někdo pomátl nebo blouzní přímo v ústředí Průvodce, to nevěděl. Ať tak či onak, měl ještě méně chuti mu důvěřovat než obyčejně, což znamenalo, že mu nevěřil ani trochu, a používal ho většinou k odkládání sendvičů, když seděl někde na skále a něco pozoroval.

Žena se otočila a šla pomalu k němu. Arthur se snažil, pokud možno nenápadně, zjistit směr větru, a jak se blížila, přešlapoval a hledal, kam se postavit.

"Radu. Tak radu byste chtěl?"

"Ano, vlastně... ano, to je..."

Znovu se zahloubal do textu v brožuře, jako by se chtěl ujistit, že to nepřečetl špatně a že se neoctl na špatné planetě. Četl: 'Tamní obyvatelé jsou přátelští a rádi se s vámi podělí o své znalosti a moudrost předků. Nahlédněte s nimi do netušených tajemství minula i budoucna!' Byly tam i nějaké kupóny, ale Arthurovi bylo upřímně řečeno trapné je vystřihovat a někomu dávat.

"Tak radu?" opakovala stařena. "Takovou povšechnou, říkáte. Čeho se má týkat? Něco takového jako co si počnout s životem?"

"Ano, něco takového. Abych byl upřímný, někdy si s tím nevím rady." Pomocí drobných úkroků se zoufale snažil postavit tak, aby nebyl ve směru větru, který vál od ní. Překvapilo ho, že se najednou od něho prudce otočila a odcházela do jeskyně.

"Tak to mi budete muset pomoct s kopírkou," prohlásila.

"Cože?"

"S kopírkou," trpělivě opakovala. "Musíte mi pomoct ji vytáhnout ven. Je na sluneční energii. Musím ji mít v jeskyni, to víte, aby na ni nekadili ptáci."

"Aha."

"Párkrát bych se zhluboka nadechla, být vámi," mumlala stařena a vykročila do šera jeskyně.

Arthur ji poslechl. Ve skutečnosti si přímo provětrával plíce. Když měl dojem, že už to stačí, zadržel dech a

vydal se za ní.

Kopírka byla stará a neforemná a byla na rozviklaném vozíčku. Ten stál v přítmí jeskyně. Každé kolečko umíněně mířilo jinam a zem tam byla drsná a kamenitá.

"Běžte ven a nadechněte se," radila mu stařena. Jak jí Arthur pomáhal s tím krámem pohnout, začal už rudnout v obličeji.

Spadl mu kámen ze srdce a okamžitě přikývl. Jestli to není trapné jí, tak proč by to mělo být trapné jemu? Vyšel na vzduch, několikrát se nadechl a pak se vevnitř pustil do dalšího postrkování a zvedání. Párkrát to musel zopakovat, než ten stroj vytáhli ven.

Slunce pražilo. Stařena ještě jednou zmizela v útrobách jeskyně a vrátila se s několika strakatými kovovými panely, které ke kopírce připojila, aby soustředily sluneční energii.

Zamžourala k obloze. Slunce sice bylo celkem jasné, ale jinak bylo toho dne všechno v lehkém mlžném oparu.

"Na chvíli se omlouvám," řekla.

Arthur jí řekl, že rád počká.

Pokrčila rameny a hlučně odpochodovala k ohništi. Klackem prohrábla obsah kotlíku, který se s bubláním valil ven.

"Vy nechcete pojíst?" zeptala se Arthura.

"Ne, děkuji, já jsem najezený. Ne, opravdu jsem najezený."

"Je mi to jasné," odpověděla stařena. Dál míchala klackem. Po několika minutách vylovila kus něčeho, foukala na něj, aby trošku zchladl, a pak ho strčila do pusy.

Zamyšleně přežvykovala.

Potom se pomalu odšourala k té hromadě mrtvých koz. Vyplivla na ni rozžvýkané sousto. Pomalu se šourala zpět ke kotlíku. Snažila se ho sundat z jakési rádoby trojnožky, na které byl zavěšený.

"Já vám pomůžu," nabídl se Arthur, zdvořile vyskočil a spěchal k ní.

Spolu zaháknutý kotlík sundali a nešikovně ho snášeli dolů z mírného svážku před jeskyní, až došli k řadě zakrslých, větrem ošlehaných stromků, které lemovaly sráznou, ale ne moc hlubokou strž. Linula se z ní celá škála nových odporných pachů.

"Připravený?" zeptala se.

"Ano..." odpověděl Arthur, i když nevěděl, k čemu má být připravený.

"Jedna," řekla.

"Dvě," řekla.

"Tři," dodala.

Arthur si právě včas uvědomil, co míní udělat. Spolu vychrstli obsah kotlíku do strže.

Na dvě až tři hodiny se odmlčela, přestal pro ni existovat. Poté se rozhodla, že kolektory už pohltily dost slunečního záření, aby kopírku rozhýbaly, a tak zašla dovnitř a v něčem se přehrabovala. Vyšla ven s několika hromádkami papírů a vložila je do stroje.

Hotové výtisky podala Arthurovi.

"To má být... to je... vaše rada?" ptal se Arthur a nejistě těmi papíry listoval.

"Ne. To je příběh mého života. Každou radu, kterou vám někdo dá, musíte posuzovat podle toho, jaký život dotyčný člověk vedl. No a když si projdete tento spis, uvidíte, že jsem podtrhla všechny důležitější rozhodnutí mého života. Abych je zvýraznila. Všechny jsou uvedeny v rejstříku a jsou k nim odkazy. Vidíte? A já vám můžu navrhnout jediné: Jestli se budete rozhodovat přesně opačně, než jsem se rozhodovala já, pak možná na konci života neskončíte..." odmlčela se, nabrala vzduch do plic a zakřičela, "... v takovéhle smradlavé jeskyni!"

Popadla pingpongovou pálku, vyhrnula si rukáv, rozhodným krokem vyrazila k hromadě mršiny a s vervou se pustila do much.

Poslední vesnice, kterou Arthur navštívil, se skládala ze samých vysokánských sloupů. Byly tak vysoké, že se ze země nedalo říct, co je nahoře, a Arthur musel na tři z nich vylézt, než našel jeden, na němž bylo něco jiného než jen plošina s ptačím trusem.

Nebylo to jednoduché. Nahoru se lezlo po krátkých dřevěných kolíčcích zatlučených do sloupu ve zvolna stoupajících spirálách. Každý méně horlivý turista než Arthur udělal pár fotek a zmizel v nejbližším grilbaru, kde měli i široký výběr přeslazených a lepkavých čokoládových sladkostí, které se pojídaly v přítomnosti asketů. Jenže, převážně následkem toho, většina asketů odešla. Většinou odešli a zřídili si lukrativní léčebná střediska na bohatších světech v Severozápadním záhybu Galaxie, kde je život asi sedmnáct milionkrát lehčí a čokoláda prostě báječná. Ukázalo se, že většina asketů, než začala s asketismem, o čokoládě nevěděla. Většina klientů, kteří do léčebných středisek přicházeli, o ní věděla až moc dobře.

Na vršku třetího sloupu potřeboval Arthur oddych. Bylo mu horko a byl udýchaný, protože každý sloup měl takových patnáct až osmnáct metrů. Měl pocit, že se svět otáčí kolem něho, ale moc si z toho nedělal. Věděl, že nemůže logicky umřít, dokud nenavštíví Stavromulu Beta4, a proto se mu podařilo zaujmout i v krajním ohrožení života optimistický postoj. Měl na tom bidýlku patnáct metrů nad zemí mírnou závrať, ale sendvič to spravil. Právě se chtěl pustit do čtení životního příběhu té věštkyně, když tu se za ním ozvalo odkašlání. Arthur se lekl.

4Viz Život, vesmír a vůbec, Kapitola 18

Otočil se tak prudce, že upustil sendvič, který odbočil směrem dolů, a než ho země zastavila, byl nějaký malý.

Asi deset metrů za ním byl sloup, který jako jediný v řídkém lese dalších asi čtyřiceti sloupů si někdo zabral. Zabral si ho nějaký starý pán a ten byl zase zabrán. Byl zabrán do nějakých hlubokých úvah a byl z toho celý zakaboněný.

"Promiňte," snažil se Arthur. Muž ho ignoroval. Možná ho neslyšel. Foukal mírný větřík. To zakašlání před chvílí zaslechl Arthur jen čirou náhodou.

"Haló!" volal na něho Arthur. "Haló!"

Konečně se muž ohlédl. Zdálo se, že je překvapený. Arthur nedovedl rozeznat, jestli je překvapený a rád, že ho vidí, nebo jenom překvapený.

"Máte otevřeno?" volal Arthur.

Muž nechápavě svraštil čelo. Arthur nedovedl rozeznat, jestli mu nerozumí, nebo ho neslyší.

"Zaskočím za vámi," volal Arthur. "Nechoďte pryč."

Vymotal se z plošinky a rychle sestupoval po vykolíkované spirále, takže dole se mu z toho docela slušně motala hlava.

Namířil si to ke sloupu, na němž seděl ten muž. Najednou si však uvědomil, že se na spirále tak potočil, že neví přesně, který sloup to je.

Rozhlédl se po případných poznávacích bodech kolem a snažil se vydedukovat, který sloup je ten správný.

Vyšplhal nahoru. Nebyl správný.

Zaklel. "Nezlobte se!" volal znovu na starého pána, který byl dobrých deset metrů přímo před ním. "Zabloudil jsem. Za minutku jsem u vás." A zase sestupoval dolů, čím dál zpocenější a otrávenější.

Když se udýchaný a zpocený vyškrábal na sloup, o kterém s jistotou věděl, že je ten správný, uvědomil si, že si s ním ten muž nějakým způsobem pohrává.

"Co chcete?" dost zostra se obořil muž. Seděl teď na sloupu, na kterém byl Arthur, když jedl sendvič.

"Jak jste se tam dostal?" volal na něho Arthur s nelíčeným obdivem.

"Vy si myslíte, že vám jen tak řeknu to, na co jsem přišel po čtyřiceti jarech, létech a podzimech vysedávání po sloupech?"

"Co zima?"

"Co zima?"

"V zimě na sloupech nesedáváte?"

"To, že sedím většinu života na sloupu, ještě neznamená, že jsem idiot. V zimě jezdím na jih. Mám dům u moře. Sedávám na komíně."

"Máte pro turisty nějakou radu?"

"Ano. Pořiďte si dům u moře."

"Aha."

Muž hleděl do dálky, někam za tu vyprahlou, vysušenou, křovinatou krajinu.

Arthur odsud viděl stařenu, tečičku v dálce, která se míhá sem a tam v honbě za mouchami.

"Vidíte ji?" zeptal se znenadání muž.

"Ano," odpověděl Arthur. "Žádal jsem ji o radu."

"Ta ví houbelec. Pořídil jsem si dům u moře, protože ona ho odmítla. Co vám poradila?"

"Abych dělal přesný opak všeho, co dělala ona."

"Jinými slovy, abyste si pořídil dům u moře."

"Asi ano," uznal Arthur. "Možná že si ho pořídím."

"Hmmm."

Obzor plaval v zapáchajícím horkém mlžném oparu.

"Ještě mi něco poradíte?" ptal se Arthur. "Kromě nemovitostí?"

"Dům u moře není jen otázka nemovitostí. To je otázka duševního rozpoložení," prohlásil muž. Otočil se a podíval se na Arthura.

Bylo to zvláštní, ale starcův obličej teď byl jen asi půl metru od něho. V jistém smyslu měl svou normální postavu, jenže jeho tělo sedělo se zkříženýma nohama na sloupu asi deset metrů od Arthura, zatímco hlava byla od něho jen půl metru. Aniž by pohnul hlavou a aniž by udělal něco mimořádného, se jednoduše postavil a překročil z jednoho sloupu na druhý. Buď je to tím horkem, řekl si Arthur, nebo jiným druhem prostoru.

"Dům u moře ani nemusí být u moře, ačkoli ty nejlepší jsou. Všichni se rádi scházíme v okrajových podmínkách."

"Opravdu?" chtěl se dovědět víc Arthur.

"Tam, kde se pevnina stýká s vodou. Kde se země stýká se vzduchem. Kde se tělo stýká s duší. Kde se prostor stýká s časem. Rádi jsme na jedné straně a díváme se na druhou."

Arthur byl nadšený. Přesně takového něco brožura slibovala. Měl před sebou muže, který se, jak se zdálo, pohyboval některým druhem Escherova prostoru a pronášel skutečně hlubokomyslné soudy o všem možném.

Bylo to však zároveň vysilující. Muž teď přecházel ze sloupu na zem, ze země na sloup, ze sloupu na sloup, ze sloupu na obzor a zpátky: cupoval mu před očima jeho prostorový vesmír. "Prosím vás, nechte toho," požádal ho najednou Arthur.

"Těžko se s tím vyrovnává, co?" Aniž by se sebeméně pohnul, seděl zase se zkříženýma nohama na vrcholku sloupu asi deset metrů od Arthura. "Chcete od mne radu, ale neumíte se vypořádat s neznámým. Hmmm. Tak vám budu muset říct něco, co už víte, ale aby to znělo nějak objevně. Což je běžný postup." Vzdychl a přimhouřenýma očima se

smutně zahleděl do dálky.

"Odkud jste, mladíku?" zeptal se pak.

Arthur se rozhodl, že už bude chytrý. Každý, koho potkal, ho vždycky považoval za hlupáka, a už toho měl plné zuby. "Víte co? Vy jste jasnovidec. Proč mi to neřeknete vy?"

Stařec znovu vzdychl. "To byla jen," říkal a přitom sahal někam za hlavu, "konverzační otázka." Když vrátil ruku zpátky, na vztyčeném ukazováčku se mu otáčela Zeměkoule. Nebylo pochyb. Potom ji zase odložil. Arthur nevycházel z úžasu.

"Jak jste..."

"To vám nemůžu říct."

"Proč? Takovou dálku se plahočím."

"Vy nemůžete vidět to, co vidím já, protože vy vidíte to, co vidíte. Vy nemůžete vědět to, co vím já, protože vy víte to, co víte. To, co já vidím a co vím, se nedá přidat k tomu, co vidíte a víte vy, protože to není stejného druhu. A ani to nemůže nahradit to, co vidíte vy a co víte vy, protože to by znamenalo nahradit vás jako osobu."

"Moment! Mohl bych si to zapsat?" ptal se Arthur a nervózně šmátral v kapse po tužce.

"Můžete si to vzít na letišti. Mají tam toho plné regály," odpověděl stařec.

"Vážně?" zklamaně zareagoval Arthur. "A neměl byste něco, co by bylo třeba charakteristické pro mě?"

"Všechno, co vidíte, slyšíte nebo jakýmkoli způsobem prožíváte, je charakteristické pro vás. Vy si vytváříte vesmír podle toho, jak ho vnímáte, takže všechno ve vesmíru, co vnímáte, je charakteristické pro vás."

Arthur se na něho pochybovačně podíval. "To taky dostanu na letišti?"

"Zkuste to," řekl stařec.

"V té brožurce píšou," říkal Arthur a vytahoval ji z kapsy a znovu se do ní díval, "že mohu dostat nějakou zvláštní modlitbu, která bude ušitá mně na míru."

"Budiž. Tady je modlitba pro vás. Máte tužku?"

"Ano," řekl Arthur.

"Tak se na ni podíváme. Zní takto: 'Chraň mě před tím, abych věděl, co nepotřebuji vědět. Chraň mě i před tím, abych věděl, že existují věci, o kterých nevím. Chraň mě před tím, abych věděl, že jsem se rozhodl nevědět o věcech, o kterých jsem se rozhodl nevědět. Amen.' To je celé. Stejně se něco takového v duchu modlíte, tak proč to nepojmenovat nahlas!"

"Hmmm, vlastně... děkuji..."

"Ještě se k tomu pojí jedna důležitá modlitba," pokračoval stařec. "Taky si ji raději zapište."

"Dobře."

"Zní: 'Pane, pane, pane...' Je lepší začínat pro jistotu takto. Člověk nikdy neví. 'Pane, pane, pane. Chraň mě před následky výše uvedené modlitby. Amen.' A teď je to všechno. Většina problémů, do kterých se lidé v životě dostávají, pramení z opomenutí té poslední části."

"Slyšel jste někdy o místě zvaném Stavromula Beta?" zeptal se Arthur.

"Ne."

"Děkuji vám za pomoc."

"To nestojí za řeč," odpověděl stařec na sloupu a zmizel.

---

10. kapitola

Ford se vrhl ke dveřím šéfredaktorovy kanceláře, a jak se rám naštípl a dveře povolily, stočil se do klubíčka a odkutálel se po podlaze do místa, kde byla elegantní šedá pohovka z mačkané kůže, a udělal si za ní strategickou operační základnu.

Takový byl alespoň plán.

Elegantní šedá pohovka z mačkané kůže tam bohužel nebyla.

Proč, napadlo ho při otočce ve vzduchu, úklonu, skoku plavmo a úprku do skrýše za Harlovým stolem, mají někteří tu idiotskou vášeň přestavovat každých pět minut nábytek?

Proč například nahrazovat dokonale funkční, i když poněkud fádní, šedou pohovku z mačkané kůže čímsi, co vypadá jako malý tank?

A kdo je ten hoch s mobilním raketometem přes rameno? Někdo z ústředí? To určitě ne. Ústředí je přece tady. Tedy ústředí Průvodce. Odkud přivandrovali ti hoši z NekoRozu, to ví Zarkon. Z moc slunečných končin určitě ne, soudě podle slimáčí barvy i vzhledu jejich kůže. To je úplně špatně, pomyslel si Ford. Lidé kolem Průvodce by měli být z prosluněných míst.

Bylo jich ve skutečnosti několik a všichni byli ozbrojenější a obrněnější, než by člověk, i v dnešním drsném a nevyzpytatelném světě byznysu, u vedoucích pracovníků očekával.

Samozřejmě že si pro sebe učinil několik hypotéz. Jedna z nich byla, že ti ostří hoši s býčí šíjí a slimáčí kůží musí mít nějakou spojitost s NekoRozem, a byla to logická hypotéza a měl z ní radost, protože ti hoši měli na pancéřových deskách logo s nápisem NekoRoz. Měl však neblahé tušení, že se nejedná o obchodní schůzku. A taky měl neblahé tušení, že ta slimáčí stvoření odněkud zná. Že zná je, ale ne jejich převleky.

Byl už v místnosti dobré dvě a půl vteřiny, a tak si řekl, že je načase začít dělat něco konstruktivního. Třeba zadržet rukojmí.

To by šlo. Vann Harl byl v otočném křesle, vypadal vyplašeně, byl bledý a chvěl se. Pravděpodobně nedostal jen nějaké špatné zprávy, ale i ránu do zátylku. Ford vyskočil a natáhl se k němu.

Předstíral, že mu chce dostat ruce za záda, a přitom se mu podařilo nepozorovaně zasunout Identitku Harlovi do kapsy.

Čistá práce!

Splnil to, kvůli čemu přišel. Teď je potřeba je oblafnout řečičkama a dostat se pryč.

"Fajn," začal. "Já..." zarazil se.

Ten čahoun s raketometem se otáčel za Fordem Prefectem a mířil na něho. Ford si nemohl pomoct, ale takové chování mu připadalo vrcholně nezodpovědné.

"Já..." začal znovu a pak se z nějakého náhlého popudu sehnul.

Ozval se ohlušující řev. Ze zadní části raketometu vyletěly plameny a zepředu vyletěla raketa.

Raketa přesvištěla kolem Forda a napálila to do zrcadlového skla v okně. Výbuchem se ven vyvalil déšť milionu střepů. Místností se přehnaly mohutné zvukové a tlakové vlny a vyvrhly z okna několik židlí, registračku a bezpečnostního robotka Kolina.

Vida! Tak ony nejsou tak úplně raketovzdorné, pomyslel si Ford Prefect. Někdo by si o tom měl s někým promluvit. Vymanil se z propletence, který s Harlem tvořili, a snažil se vymyslet, kudy prchnout.

Byl obklíčen.

Dlouhán chystal raketomet k dalšímu výstřelu.

Forda absolutně nenapadalo, co podniknout.

"Podívejte," řekl přísným hlasem. Nebyl si ale jistý, co mohou říci jako 'podívejte' a přísný hlas mít za následek, a čas nebyl na jeho straně. Ale co, řekl si, člověk je mladý jenom jednou, a vyskočil z okna. Tím bude mít aspoň na své straně moment překvapení.

---

11. kapitola

První věc, kterou Arthur Dent musí udělat, jak si odevzdaně uvědomil, je zajistit si nějaký život. To znamená najít si planetu, na níž by nějaký život mohl vést. Musí to být planeta, na které by mohl dýchat, kde by mohl bez gravitačních nesnází stát a sedět. Musí to být někde, kde je nízká kyselost a rostliny člověka nenapadají.

"Omlouvám se za svůj antropogenetický přístup," řekl Arthur podivnému tvorovi za stolem v Migrační poradně na Alfě Pintleton, "ale rád bych žil někde, kde lidé aspoň vzdáleně vypadají jako já. Tak nějak lidsky."

Podivný tvor za stolem rozvlnil některé své partie a vypadal, že ho to sdělení zarazilo. Rozplizl se a stekl ze sedadla, zmítal sebou po podlaze, vcucl starou kovovou registračku a pak s hlasitým říhnutím ze sebe vypustil příslušnou zásuvku. Z ucha vysunul dvě lesklá chapadla, odebral ze zásuvky nějaké spisy, zásuvku do sebe nasál a registračku zase vyzvracel. Ve své slizké stopě sebou zmítal po podlaze zpět, vysoukal se na sedadlo a mrskl spisy na stůl.

"Podívejte se, jestli se vám něco zamlouvá."

Arthur si nervózně prohlížel ušmudlané zvlhlé cáry papíru. Určitě se octl v nějakém zapadlém, bohem zapomenutém koutě Galaxie, podle jeho představ o vesmíru je někde daleko vlevo. V místě, kde měla být jeho rodná planeta, je ta planeta na pendrek, ta díra, co na ní věčně lije a žijí tam akorát bahňouři a kriminálníci. I Stopařův průvodce po Galaxii tady fungoval jen příležitostně, takže byl v takovýchto končinách odkázán na takovýto způsob získávání informací. Neustále se vyptával na jedno místo, Stavromulu Beta, ale nikdo nikdy o takové planetě neslyšel.

Se světy, které byly k dispozici, to nevypadalo nijak růžově. Neměly mu totiž moc co nabídnout, protože on neměl moc co nabídnout jim. Musel si pokorně přiznat, že přestože pochází ze světa, kde byly počítače, auta, balet a armagnac, neví, jak se dělají. Nezvládl by je. Kdyby byl odkázán sám na sebe, nesestrojil by topinkovač. S bídou udělal sendvič a tím jeho umění končilo. Po takových službách se nikde neutloukli.

Arthurovi se sevřelo hrdlo. To ho překvapilo, protože si myslel, že už se ani víc sevřít nemůže. Zavřel na chvilku oči. Strašně si přál být doma. Strašně si přál, aby jeho domovský svět, skutečná Země, na které vyrostl, nebyla zničená. Strašně si přál, aby nic z toho, co se stalo, nebyla pravda. Strašně si přál, aby až otevře oči, stál na prahu svého domku v západní Anglii, slunce aby svítilo nad zelenými kopci, na zahrádce kvetly narcisy, po cestě se blížilo poštovní auto a v dálce aby právě otvírala hospůdka a zvala k obědu. Strašně si přál vzít si noviny, jít do té hospůdky a nad půllitrem piva si je přečíst. Strašně si přál luštit křížovku. Strašně si přál, aby ji nevyluštil, aby se v jednom místě jednoduše zasekl.

Otevřel oči.

Podivný tvor podrážděně vibroval směrem k Arthurovi a poklepával o stůl jakýmisi panožkami.

Arthur zavrtěl hlavou a podíval se na další papír.

Děs, pomyslel si. A další.

Ještě větší děs. A další.

Ale!... Tohle není špatné.

Ten svět se jmenoval Bartledan. Měl kyslík. Měl zelené kopce. A dokonce, jak se zdálo, věhlasnou literaturu. Ale nejvíc jeho zájem upoutala fotografie obyvatel Bartledanu, seskupených do půlkruhu na návsi a mile se usmívajících na kameru.

"No toto!" řekl a ukazoval fotku divnému tvorovi za stolem.

Krouživým pohybem se vysunuly oči, koulely se nahoru a dolů po papíře a nechávaly za sebou slizkou stopu.
"Ano," řekl s odporem ten tvor. "Opravdu vypadají přesně jako vy."

Arthur se na Bartledan nastěhoval a za peníze, které získal, když do DNA banky prodal trošku slin a odstříhaných konečků nehtů, si koupil místnost v té vesnici z fotografie. Bylo tam příjemně. Vzduch voněl. Lidé vypadali jako on a zjevně jim nevadilo, že tam je. Neházeli mu klacky pod nohy. Koupil si nějaké oblečení a skříň, aby si je měl kam uložit.

Zajistil si život. Teď si v něm musí najít nějaký smysl.

Nejdříve se pokoušel číst. Jenže u bartledanské literatury, třebaže byla v tomto sektoru Galaxie proslavená svou lehkostí a krásou, prostě nebyl schopen vydržet. Potíž byla v tom, že ta literatura v podstatě nebyla vůbec o lidských bytostech. Nebyla o tom, co si lidské bytosti přejí. Obyvatelé Bartledanu se lidským bytostem nápadně podobali, ale když jste někoho pozdravili 'Dobrý večer', s největší pravděpodobností se s mírným nádechem překvapení rozhlédl kolem, nasál vzduch a řekl, že ano, že když Arthur na to téma narazil, že si myslí, že je docela ucházející večer.

"Ale já jsem vám chtěl popřát dobrý večer," uváděl to na pravou míru Arthur, tedy ze začátku to dělal. Brzy se naučil takovým rozhovorům vyhýbat. "Chtěl jsem říct, že doufám, že budete mít dobrý večer," dodával dřív.

Další nepochopení.

"Popřát?" zdvořile se nakonec zeptal zmatený Bartledaňan.

"Hm, ano. Jen jsem vyjadřoval naději, že..."

"Naději?"

"Ano."

"Co to je, naděje?"

Dobrá otázka, pomyslel si Arthur a zašel do svého pokoje přemýšlet.

Na jedné straně uznával a respektoval jejich názor na vesmír, který spočíval v tom, že vesmír je, jaký je, ať se ti to líbí, nebo ne. Na druhé straně se ale nemohl zbavit pocitu, že netoužit po ničem, nikdy si nic nepřát, v nic nedoufat prostě není přirozené.

Přirozené. To je zapeklité slovo.

Už dávno si uvědomil, že spousta věcí, které považoval za přirozené, jako je kupování dárků o vánocích, zastavení na červenou nebo padání se zrychlením 9,8 metrů za sekundu na druhou, byly jen zvyklosti jeho starého světa, ale jinde vůbec nemusely platit; ale nic si nepřát - to opravdu nemůže být přirozené, nemyslíte? To by bylo stejné jako nedýchat.

Dýchání byla další věc, kterou Bartledaňané, navzdory všemu tomu kyslíku v atmosféře, nedělali. Většinou postávali. Občas i trochu běhali a hráli netbal a podobné hry (samozřejmě že přitom vůbec netoužili po vítězství, jen tak hráli a kdo vyhrál, vyhrál), ale nikdy skutečně nedýchali. Nebylo to z nějakého důvodu nutné. Arthur rychle pochopil, že hrát s nimi netbal je hrůzostrašný zážitek. Přestože vypadali jako lidé a pohybovali se jako lidé a vydávali zvuky jako lidé, nedýchali a po ničem netoužili.

Vypadalo to, že Arthur zase celý den nedělá nic jiného, než že dýchá a po něčem touží. Někdy po něčem zatoužil tak, že se mu až zrychlil dech a musel si jít na chvilku lehnout. Sám. Ve svém malém pokojíku. Tak daleko od světa, který mu dal život, že jeho mozek ani nebyl s to s takovými číslicemi pracovat a prostě vypovídal službu.

Raději o tom ani nepřemýšlel. Raději seděl a četl - tedy raději by četl, kdyby něco za čtení stálo. Ale v bartledanských příbězích nikdy nikdo nic nechtěl. Ani sklenici vody. Samozřejmě že si ji přinesli, když měli žízeň, ale pokud žádná poblíž nebyla, přestali na pití myslet. Právě dočetl knihu, v níž hlavní hrdina v rozpětí jednoho týdne pracoval na zahrádce, hodně hrál netbal, pomáhal opravovat silnici, počal své manželce dítě a pak těsně před poslední kapitolou neočekávaně zemřel na žízeň. Arthur se ve vzteku probíral knihou pozpátku a nakonec našel v druhé kapitole letmou zmínku o nějakých problémech s vodovodním potrubím. Toť vše. Hrdina umírá. To se stává.

Nebyl to ani klimax knihy, protože žádný neměla. Hrdina zemřel asi v první třetině předposlední kapitoly a zbytek se znovu zabýval opravou silnic. Kniha zčistajasna skončila na stotisícím slově, protože přesně tak dlouhé jsou knihy na Bartledanu.

Arthur tou knihou mrštil přes celý pokoj, pokoj prodal a odletěl. Odevzdal se osudu a začal nazdařbůh cestovat. Prodával čím dál víc slin, nehtů z rukou i nohou, krve, vlasů, čehokoli, o co někdo projevil zájem, a kupoval si za to letenky. Zjistil, že za sperma může cestovat první třídou. Nikde se neusadil a existoval pouze v hermetickém pološeru kabin hyperprostorových hvězdných lodí. Jedl, pil, spal, díval se na filmy a na vesmírných letištích se zastavoval jen proto, aby daroval další DNA a chytil příští dálkovou loď. Čekal a čekal, až se zase stane něco nepředvídaného.

Potíž je v tom, že když se snažíte, aby se stalo něco nepředvídaného, nestane se to. Význam slova 'nepředvídané' je jiný. To nepředvídané, co se nakonec stalo, vůbec nebylo to, co si plánoval. Loď, ve které právě byl, se v hyperprostoru vychýlila a šíleně prokmitla mezi devadesáti sedmi různými body Galaxie současně. V jednom z nich ji nějaká nezmapovaná planeta přitáhla nečekanou gravitační silou, ve své vnější atmosféře ji lapila a loď se na ni začala s řevem řítit.

Systémy lodi celou cestu dolů protestovaly, že fungují normálně a že vše je pod kontrolou, ale když se loď dostala do závěrečné vývrtky, mimoděk očesala stromy v délce přes půl kilometru a po závěrečné explozi se proměnila v rozžhavenou ohnivou kouli, ukázalo se, že tomu tak není.

Požár zachvátil les, pak se vytrácel do noci, až se nakonec spořádaně uhasil, jak to zákon vyžaduje od všech neplánovaných požárů přesahujících určitou velikost. Ještě krátce poté tu a tam vzplanuly menší ohýnky, to když si

svým vlastním tempem v tichosti vybuchovaly jednotlivé úlomky rozeseté všude kolem. Pak i ony dohořely.

Aby nějak zahnal nudu během těch nekonečných mezihvězdných letů, nastudoval Arthur Dent, v podstatě jako jediný na palubě, jak se zachovat v případě neplánovaného přistání lodi, takže jen on přežil. Ležel omráčený, polámaný a krvácející v nadýchaném růžovém obalu z umělé hmoty, celém potištěném nápisem 'Přejeme vám příjemný den' ve více než třech tisících jazycích.

V hlavě měl po tom otřesu odporné černé hučící prázdno. Odevzdal se do vůle osudu. Věděl, že přežije, protože ještě nebyl na Stavromule Beta.

Celou věčnost, tak mu to aspoň připadalo, ležel v bolestech a ve tmě, než si uvědomil, že se kolem pohybují nějaké mlčenlivé stíny.

---

12. kapitola

Ford padal vzduchem v mračnu střepů a kousků židlí. Už zase neměl věci předem promyšlené a prostě improvizoval a získával čas. Ve chvílích nouze nejvyšší se často spoléhal na jakýsi záblesk, který se mu mihl před očima. Umožňoval mu uvidět věci v celé šíři a v správném světle a někdy mu vnukl spásný nápad, jak se z té šlamastyky vymotat.

Země se mu hnala vstříc zrychlením 9,8 metrů za sekundu na druhou, ale řekl si, že tento problém bude řešit, až bude akutní. Věci je třeba brát pěkně po řadě.

Aá, už je to tady. Jeho dětství. Nuda k uzoufání, už to zažil. Obrazy se mu míhaly před očima. Jednotvárný život na Betelgeuze Pět. Zafod Bíblbrox jako dítě. Ano, to všechno znal. Kdyby tak měl v mozku něco jako tlačítko rychlého posunu dopředu! Oslava sedmnáctin, dostal svůj první ručník. Tak jedu, jedu!

Převracel se ve vzduchu a otočil se hlavou dolů, venkovní vzduch v té výšce ochlazoval plíce. Snažil se nevdechnout sklo. První lety k jiným planetám. Můj ty Zarku! To je jako nějaký mizerný cestopisný týdeník před hlavním filmem. Počátky práce pro Průvodce.

Ach jo!

To byly časy! Pracovali na atolu Bwenelli na Fanalle, než ho vyboulovali Riktanarkalové a Dankedi. Bydleli v chatrči. Bylo jich šest, měli několik ručníků, pár chytrých digitálních přístrojů a co bylo nejdůležitější - spoustu snů. Ne. Nejdůležitější byla spoustu fanallského rumu. Ne, z důvodu naprosté objektivnosti bylo nejdůležitější jiné pití, janxovka, pak fanallský rum a také některé pláže na atolu, kde se procházely místní dívky, ale sny byly také důležité. Kam se poděly?

Nepamatoval si, jaké sny to vlastně byly, ale v té době se zdály nesmírně důležité. Je jisté, že v nich nebylo nic o tomto mrakodrapu, podél něhož právě padal. To všechno začalo tehdy, když se některým z původního týmu zachtělo usadit se a nahrabat si peníze, zatímco on s dalšími zůstali v terénu, zkoumali a cestovali stopem a postupně se čím dál víc odcizovali tomu děsivému kolosu, ve který se Průvodce neúprosně proměňoval, a té architektonické zpotvořenině, do které se nastěhoval. Kam z té budovy zmizely sny? Myslel na všechny ty podnikové právníky, kteří zabírají půlku budovy, na všechny 'operativní pracovníky', kteří zabírají dolní patra, na všechny redaktory a jejich sekretářky a na právníky jejich sekretářek, na sekretářky právníků jejich sekretářek a s největším odporem myslel na všechny ty účetní a na oddělení marketingu.

Měl chuť padat donekonečna. A všem vevnitř ukazovat dva vztyčené prsty, gesto, které jasně vyjadřuje jeho opovržení a říká něco jako 'Vy blbečci'.

Právě míjel sedmnácté patro, kde se flákají zaměstnanci marketingu. Banda ochmelků, kteří se hádají, jakou barvu má mít Průvodce, a prokazují své neskonale dokonalé mistrovství v tom, jak jsou vždycky strašně chytří, až je po všem. Kdyby se v tu chvíli některý z nich podíval z okna, polekal by ho pohled na Forda Prefecta, který se kolem nich řítil do jisté záhuby a přitom na ně dělal známé gesto dvěma prsty.

Šestnácté patro. Redaktoři. Lumpové. Co ten text, který mu tak osekali? Patnáct let výzkumu a sbírání materiálů na jedné jediné planetě a oni to seškrtají do dvou slov. 'Převážně neškodná.' Vztyčený prostředník a ukazovák.

Patnácté patro. Logistické oddělení, ať se za tím skrývá cokoli. Všichni měli velké vozy. Asi se za tím skrývají ony, řekl si.

Čtrnácté patro. Osobní. Měl oprávněné podezření, že to oni zosnovali jeho patnáctiletý exil, zatímco se Průvodce proměnil v monolit (nebo spíše duolit - nesmí se zapomínat na právníky).

Třinácté patro. Výzkum a rozvoj.

Počkat! Třinácté patro.

Musel svižně zapřemýšlet, protože neměl času nazbyt.

Náhle si vybavil displej ve výtahu. Třinácté patro tam nebylo. Ve výtahu tomu nevěnoval pozornost, protože strávil patnáct let na poněkud zaostalé planetě Zemi, kde byli pověrčiví, co se čísla třináct týká, a byl tedy zvyklý na to, že v budovách se třináctka vynechávala. Tady však pro to nebyl důvod.

Když přelétal kolem oken ve třináctém patře, nemohl si nevšimnout, že byla zatemněná.

Co se tam uvnitř dělo? Lovil z paměti všechno, co mu vykládal Harl. Jeden, nový, mnoharozměrný Průvodce rozšířený po nekonečném počtu vesmírů. Tak jak to tehdy Harl podal, to znělo jako pustý nesmysl, který se zrodil v hlavách lidí z marketingu za notné podpory účetních. Pokud by na tom mělo být zrnko pravdy, byl to velmi podivný a nebezpečný nápad. Bylo na tom něco pravdy? Co se dělo za zatemněnými okny neprodyšně uzavřeného třináctého patra?

Ford pociťoval stoupající zvědavost a stoupající strach. Tím byl výčet stoupajících pocitů vyčerpán. Ve všech ostatních ohledech Ford prudce klesal. Měl by se už opravdu zaměřit na úvahy o tom, jak z tohoto vyváznout živý a zdravý.

Sjel očima dolů. Asi třicet metrů pod ním se promenovali lidé a někteří se v očekávání věcí příštích dívali nahoru. Dělali mu dole místo. Dokonce na chvíli přerušili ten bezvadný, nádherně bláznivý hon na vokyce.

Strašně nerad by je zklamal, ale asi půl metru pod ním, což si do této chvíle neuvědomil, byl Kolin. Zjevně ho celou dobu obskakoval a čekal, co se Ford rozhodne udělat.

"Koline!" zařval Ford.

Kolin neodpovídal. Ford dostal strach. Pak ho najednou napadlo, že vlastně Kolinovi neřekl, že se jmenuje Kolin.

"Pojď sem nahoru!" zařval Ford.

Kolin se vrtěl vedle něho. Ta cesta vzduchem se mu strašně líbila a doufal, že se líbí i Fordovi.

Kolinovi zničehonic svět ztmavnul, to proto, že ho naráz zahalil Fordův ručník. Kolin hned zpozoroval, že je mnohem, mnohem těžší. Příjemně ho vzrušil a potěšil úkol, který mu Ford svěřil. Jenom si nebyl jistý, jestli ho zvládne, jinak nic.

Ručník byl přehozený přes Kolina. Ford visel za ručník a svíral obruby. Jiní stopaři pokládali za vhodné si ručníky nejrůznějšími způsoby upravovat, vetkali si do nich například nenápadné nástroje a pomůcky, a dokonce i počítačové vybavení. Ford byl purista. Měl rád jednoduché věci. Nosil u sebe běžný ručník z běžného obchodu s bytovým textilem. I přes opakované snahy ručník odbarvit a vydrhnout pemzou měl dokonce nějaký modrorůžový květinový vzor. Ford v něm měl protažených několik kousků drátu, malé ohebné pisátko a v jednom rožku měl napuštěné nějaké výživné látky, takže je mohl v případě nouze cucat, ale jinak to byl normální ručník, do kterého si mohl utírat obličej.

Jeden jeho přítel ho přesvědčil, aby si zpevnil obruby, takže to byla jediná úprava, kterou na ručníku provedl.

Ford ty obruby svíral jako šílený.

Stále klesali, ale rychlost se zpomalila.

"Nahoru, Koline!" zakřičel.

Nic.

"Kolin je tvoje jméno," volal na něho Ford. "Tak když zavolám 'Nahoru, Koline', chci, abys ty, Kolin, přiletěl nahoru. Jasné? Nahoru, Koline!"

Nic. Jen jakési tlumené zanaříkání. Ford byl znepokojený. Klesali teď sice velmi pomalu, ale Forda znepokojovalo, co za lidi se pod nimi shromažďuje. Ti sympatičtí, co se ještě před chvílí honili za vokycemi, se rozcházeli a zdálo se, že jejich místo zaujaly ty tupé, mohutné, slizké typy s býčí šíjí a s raketomety. Dav rozhodně neprořídl, a houstl i vzduch. Všichni zkušení galaktičtí cestovatelé vědí, že pověstný 'řídký vzduch' zase tak moc řídký není, když je v něm tolik mnohorozměrných složitostí.

"Nahoru," znovu řval na plné plíce Ford. "Nahoru! Pojď nahoru, Koline!"

Kolin sebou cloumal a naříkal. Teď ve vzduchu víceméně stáli. Ford měl pocit, že se mu prsty lámou.

"Nahoru!"

Viseli na jednom místě, ani se nehnuli.

"Nahoru, nahoru, nahoru!"

Jeden z těch odpudivých zjevů se chystal, že na něho vypálí raketu. Ford nevěřil svým očím. Visí ve vzduchu na ručníku a nějaký hnusák po něm míní střílet. Ať přemýšlel, jak přemýšlel, nemohl se ničeho dobrat a začínal si vážně zoufat.

V takových situacích normálně spoléhal na to, že mu dá nějakou radu Průvodce, třeba nicneříkající radu, třeba k vzteku, jenže teď rozhodně nebyla vhodná chvíle na to, aby sahal do kapsy. A navíc, jak se zdálo, Průvodce už nebyl přítel a spojenec, ale byl zdroj nebezpečí. Zarku můj, vždyť visí u budovy Průvodce a o život mu usilují lidé, kteří, jak se ukázalo, to tady vlastní. Co se stalo s těmi sny z atolu Bwenelli, na které si matně vzpomíná? Měli s tím vším skoncovat. Měli tam zůstat. Zůstat u moře. Milovat tamější ženy. Živit se rybami. V tu chvíli, kdy začali v atriu nad jezero s mořskou příšerou rozvěšovat klavíry, mělo mu být jasné, že je všechno špatně. Cítil, že mu ubývá sil a že je skoro na dně. Prsty měl od toho sevření jako v ohni. Kotník ho stále bolel.

Ó díky, kotníku, pomyslel si trpce, díky, že v tuto chvíli přicházíš se svými problémy. Předpokládám, že bys nepohrdl teplou koupelí nohou, aby se ti ulevilo. Co ty na to? Anebo bys chtěl, abych...

Dostal nápad.

Obrněný hromotluk si posadil raketomet na rameno. Raketa byla pravděpodobně zkonstruovaná tak, aby zasáhla cokoli, co se jí dostane do cesty a co se hýbe.

Ford dělal všechno pro to, aby se nepotil, protože cítil, jak mu obruba ručníku vyklouzává.

Špičkou zdravé nohy šťouchal do boty na poraněné noze tak, aby se svezla z paty.

"Nahoru! Tak bude to?" hučel zoufale do Kolina, který s sebou cloumal, ale nebyl v stavu vyletět nahoru. Ford se potýkal s patou boty.

Nejdříve si chtěl rozmyslet načasování, ale nemělo to význam. Jde se na to! Má jeden pokus a hotovo. Podařilo se mu vyzout botu z paty. Bolest ve vymknutém kotníku trošku polevila. Dobré, ne?

Druhou nohou kopl zezadu do uvolněné boty. Sjela z nohy a padala vzduchem. Asi půl vteřiny nato vyletěla z ústí raketometu raketa, setkala se s botou protínající její dráhu, hned po ní šla, zasáhla ji a s pocitem dobře vykonané práce vybuchla.

Došlo k tomu asi pět metrů od země.

Účinky výbuchu se projevily hlavně dole. Tam, kde bylo ještě před vteřinou mužstvo NekoRozu s raketometem, rozestavěné na prostranství, vydlážděném velkými pláty lesklého kamene, pocházejícího z prastarých alabastrových dolů na Zentalkabule, byla teď místo nich jáma s ošklivými kusy něčeho.

Obrovský gejzír horkého vzduchu způsobený výbuchem vymrštil Forda s Kolinem do výšky. Ford se ho zoufale snažil držet, ale nešlo to. Bezmocně letěl vzhůru k obloze, dosáhl vrcholu paraboly, zastavil se a pak začal znovu padat. Padal a padal a padal a naráz dopadl ztěžka na Kolina, který stále ještě stoupal.

Zoufale obejmul tu robotí kuličku. Kolin se zběsile otáčel kolem své osy a mířil přitom k vrcholu budovy Průvodce. Se zjevným potěšením se snažil svůj let uřídit a zpomalit.

Jak se tak otáčeli a kroužili kolem sebe, roztočil se Fordovi před očima okolní svět a začalo se mu z toho dělat špatně a pak se mu zase udělalo špatně, když se najednou, jako když utne, všechno zastavilo.

Nějakým řízením osudu se octl na okenní římse. Hlava se mu pořád ještě motala.

Kolem něho padal jeho ručník. Natáhl po něm ruku a zachytil ho.

Pár centimetrů od něho sebou mlel ve vzduchu Kolin.

Ford se rozhlížel kolem sebe a vzpamatovával se z otlučeného, krvácejícího a bezdechého omráčení. Seděl velmi nejistě na římse asi třicet centimetrů široké, ve třináctém patře.

Třináctém.

Bylo mu jasné, že jsou ve třináctce, protože tu byla zatemněná okna. Strašně ho to vzalo. Ty boty koupil za nějakou absurdní cenu v jednom obchodě v Lower East Side v New Yorku. Pod vlivem té koupě napsal o požitcích z dobré obuvi celý esej, který vzal za své v tom debaklu 'Převážně neškodná'. K čertu se vším.

A teď byla jedna bota v háji. Zaklonil hlavu a hleděl na oblohu.

Nebyla by to až taková tragédie, kdyby ta dotyčná planeta nebyla totálně zlikvidovaná, což znamenalo, že si nebude moct opatřit nový pár.

Ano, vzhledem k nekonečné boční rozpínavosti pravděpodobnosti sice samozřejmě existuje nekonečné množství planet Zemí, ale když přijde na věc, nepatří takové lepší boty zrovna k věcem, které automaticky na cestách časoprostorem dostanete.

Vzdychl.

Nedá se nic dělat. Je potřeba se na to podívat z té lepší stránky. Aspoň mu zachránila život. Prozatím.

Seděl na římse asi třicet centimetrů široké ve třináctém patře budovy, o níž si nebyl jistý, jestli za tu botovou oběť stojí.

Nahlížel přes tmavé sklo do místnosti. Stále ještě mu bylo zle od žaludku.

Bylo tam ticho a tma jako v hrobce.

To ne. To byl směšný nápad. V hrobkách přece byl na několika skvělých večírcích.

Byl tam vidět nějaký pohyb? Nedokázal to s určitostí říct. Zdálo se mu, že vidí nějaký podivný třepetavý stín. Třeba mu jen na řasy kapala krev. Setřel ji. Páni! Mít tak někde statek a chovat ovce! Znova nakoukl do okna a snažil se rozeznat, co to vlastně viděl, ale měl dojem, v dnešním vesmíru normální, že vidí nějaký optický klam a že mu oči dělají nějaké schválnosti.

Byl to tam nějaký pták? Co to ukrývají v utajeném patře za zatemněným raketovzdorným sklem? Něčí voliéru? Něco se tam zaručeně třepetalo, ale nevypadalo to na ptáka, spíše na díru v prostoru ve tvaru ptáka.

Zavřel oči, což už chtěl stejně udělat. Dumal, co pro Zarka udělat. Skočit? Vylézt? Nepředpokládal, že by se dalo vniknout oknem. Jistě, to domněle raketovzdorné sklo nevydrželo, když přišlo na věc, když ho zasáhla skutečná raketa, jenže ta raketa byla vystřelená zevnitř a z malé vzdálenosti, s čímž asi konstruktéři příliš nepočítali. To ale neznamenalo, že to půjde zvenku, že si omotá pěst ručníkem, bouchne do skla a rozbije ho. Ale co! Za zkoušku nic nedá. Zkusil to a poranil si pěst. Ještě dobře, že mu jeho poloha na okně nedovolovala se pořádně rozehnat, to by měl ruku pěkně domlácenou. Při kompletní rekonstrukci, ke které došlo po útoku z Žabí hvězdy, celou budovu důkladně vyztužili a docílili toho, že se z ní stalo pravděpodobně nejnedobytnější nakladatelství ze všech. Ale ve všem, co správní rada navrhuje, se vždycky najdou nějaké slabiny, utěšoval se. Jednu už našel. Ten, kdo navrhoval okna, nečekal, že na ně někdo vystřelí zevnitř a z tak malé vzdálenosti, a tak okno nevydrželo.

Co by tak mohl udělat člověk sedící na venkovní římse, s čím tak asi konstruktéři nepočítali?

Chvíli si tím lámal hlavu a pak na to přišel.

Předně nepočítali s tím, že by tam vůbec někdo mohl sedět. Vysedávat si na římse může jen úplný cvok, takže to už mluvilo v jeho prospěch. Běžnou chybou, které se při navrhování věcí odolných proti blbosti lidé dopouštějí, je hrubé podcenění vynalézavosti blbců.

Vytáhl z kapsy svou novou kreditní kartu, vsunul ji do škvíry ve spoji mezi oknem a rámem a udělal něco, čeho by raketa nebyla schopná. Jel s kartou v té skulince a mírně s ní přitom casnoval. Ucítil, že západka vyklouzla. Okno se uvolnilo a on se málem skácel z římsy dozadu, jak se rozesmál. V duchu přitom blahořečil Velkému ventilačnímu a telefonnímu povstání SrDt 3454.

Na počátku Velkého ventilačního a telefonního povstání SrDt 3454 byl horký vzduch. Horký vzduch byl samozřejmě problém, který měla řešit ventilace a taky ho celkem rozumně řešila do chvíle, než kdosi vynalezl klimatizaci, která ten problém řešila mnohem halasněji.

Dobře, nic proti ní, za předpokladu že vám nevadil hluk a klapot. Pak ovšem kdosi přišel s něčím ještě důmyslnějším a ještě víc sexy než klimatizace, a sice s řízením vnitřního klimatu.

Tak to bylo něco.

Základní rozdíly oproti běžné klimatizaci spočívaly v tom, že řízení bylo příšerně drahé a zahrnovalo obrovské množství nejdokonalejších měřicích a regulačních přístrojů, které daleko lépe věděly, naprosto kdykoli, jaký vzduch

lidé chtějí dýchat, lépe než lidé samotní.

Zároveň to znamenalo, že systém prováděl v zájmu lidí velesložité výpočty, a aby je lidé nezhatili, nedala se okna v budovách otvírat. To je pravda.

Lidé, kteří měli pracovat v budovách, do nichž přišli montéři Dechomatu ten systém nainstalovat, s nimi vedli následující nebo podobné rozhovory:

"Ale co když budeme chtít mít otevřená okna?"

"S Dechomatem je nebudete chtít mít otevřená."

"Dobře, ale předpokládejme, že si je chceme otevřít na chviličku."

"S Dechomatem je nebudete chtít otvírat ani na chviličku. Dechomat se o to postará."

"Hmmm."

"Příjemnou pohodu s Dechomatem."

"Fajn, ale co když Dechomat přestane fungovat, nebo se na něm něco pokazí?"

"Kdepak! Jednou z nejrafinovanějších předností Dechomatu je, že se prostě nemůže pokazit. Tak vidíte. Tuhle obavu můžete pustit z hlavy. Přeji vám příjemnou pohodu s Dechomatem a hodně úspěchů."

(Bezpochyby v důsledku Velkého ventilačního a telefonního povstání SrDt 3454 se nyní vyžaduje, aby všechny mechanické nebo elektrické nebo kvantově mechanické nebo hydraulické nebo dokonce větrné, parní a pístové přístroje byly opatřeny jistou legendou. I na sebemenším předmětu musí návrháři vymyslet, kam legendu vmáčknou, protože poutá spíše jejich pozornost, než pozornost uživatele.

Legenda zní:

'Hlavní rozdíl mezi věcí, která se může pokazit, a věcí, která se pokazit nemůže, je v tom, že když se pokazí věc, která se nemůže pokazit, ukáže se obvykle, že se k ní nelze dostat nebo že se nemůže opravit.')

Největší horka se začala s takřka zázračnou přesností časově shodovat se závažnými poruchami na systémech Dechomat. Zpočátku to mezi lidmi pouze rozdmýchalo vztek a způsobilo několik úmrtí zadušením.

Opravdový horor propukl v den, kdy se udály tři věci současně. První bylo prohlášení, ten den vydané obchodní společností Dechomat, v tom smyslu, že nejlepších výsledků dosáhly jejich systémy v mírných pásmech.

Dále to byl výpadek Dechomatu v obzvláště horkém a vlhkém dni a následná evakuace mnoha set úředníků na ulici, kde se odehrávala třetí událost - běsnil tam dav spojovatelů dálkových hovorů, kterým už tak lezlo na nervy, že musí celé dny každému blbečkovi, který si zamane telefonovat, pořád dokola omílat 'Děkujeme vám, že telefonujete naším prostřednictvím', že se nakonec vrhli do ulic s nádobami na odpadky, megafony a puškami.

Následující dny krveprolití pokračovalo, ve městě se sypalo jedno okno za druhým, raketovzdorné neraketovzdorné, a do toho obvykle zaznívaly výkřiky 'Vykliď linku, vole! Mně je fuk, kam voláš a odkud voláš. Di se vycpat! Jóóó. Hú hú hú! Lúm lúm lúm! Kokodák!' a další zvířecí zvuky, ke kterým se spojovatelé za normálních okolností v práci nedostali.

Povstání mělo za následek, že ústava teď poskytuje všem telefonistům právo na to, že alespoň jednou za hodinu mohou při zvednutí telefonu říct 'Telefonovat naším prostřednictvím a umřít!', a že se vyžaduje, aby všechny administrativní budovy měly okna, která se dají otevřít, třeba jen nepatrně.

Dalším nečekaným důsledkem bylo dramatické snížení počtu sebevražd. Lidé v zodpovědných funkcích, zavalení prací a vyčerpaní, kteří byli v temných dobách tyranie Dechomatu nuceni skákat pod vlak nebo se ubodat, si teď mohli vylézt na okenní římsy a skočit v podstatě kdykoli se jim zachtělo. Často se však stávalo, že když se tak rozhlédli kolem a srovnali si myšlenky, přišli najednou na to, že ze všeho nejvíc potřebují čerstvý vzduch a přehodnocení svých postojů a možná také statek s několika ovcemi.

Dalším veskrze překvapivým důsledkem bylo to, že Ford Prefect, vyvržený do třináctého patra nedobytné budovy, vybavený všeho všudy ručníkem a kreditní kartou, se klidně dostal do bezpečí rádoby raketovzdorným oknem.

Okno za sebou pečlivě zavřel, napřed ale ještě vpustil Kolina, a potom se začal rozhlížet po tom ptačím zjevení.

Ve věci oken došel k závěru, že: jelikož podle původního projektu byla okna nedobytná a teprve později byla předělána na otvíratelná, byla ve skutečnosti mnohem méně spolehlivá, než kdyby byla otvíratelná od počátku.

Je to legrace na tom světě, jásal v duchu, když tu si uvědomil, že místnost, do které se takovou strastiplnou cestou probil, není nijak zajímavá.

Překvapeně zůstal stát.

Kde je ten záhadný třepetavý objekt? Kde je něco, čím by se vše vysvětlilo - ta pozoruhodná rouška tajemství, která jako by zahalovala tuto místnost, a ten pozoruhodný sled událostí, které jako by ho do této místnosti přivedly?

Jako každá druhá místnost v této budově, i tato byla šedá, odporně elegantně šedá. Na stěně bylo několik kreseb a grafů. Většina z nich Fordovi nedávala žádný smysl, ale pak si všiml něčeho, co si zjevně dělalo legraci z jistého plakátu.

Byl na něm symbol připomínající ptáka a nápis 'Stopařův průvodce po Galaxii, 2. vyd.: nejúžasnější věc mezi úžasnými. Brzy se dostane k vám.' Nic víc.

Ford se znovu rozhlédl. Jeho pozornost pak upoutal Kolin, ten nesmyslně přešťastný robotek, který se krčil strachy v rožku a něco drmolil.

Divné, pomyslel si Ford. Ohlédl se, aby zjistil, co mohlo takovou reakci u Kolina vyvolat. A pak uviděl něco, čeho si doposud nevšiml. V tichosti to leželo na pracovním stole.

Bylo to kruhové a černé a velké asi jako dezertní talířek. Vrch i spodek to mělo vypouklý, takže se to podobalo malému lehkému disku.

Povrch to mělo úplně hladký, neporušený, bez jakýchkoli výstupků a nerovností.

Nedělalo to nic.

Pak si Ford všiml, že to má na sobě nějaký nápis. Divné. Ještě před chvilkou tam žádný nápis nebyl a teď zničehonic tam je. Mezi těmito dvěma stavy Ford nezpozoroval žádný přechod.

Byla tam drobnými děsivými písmenky napsána dvě slova:

PROPADNI PANICE

Ještě před chvilkou nebyly na povrchu žádné nerovnosti, teď tam jsou. Zvětšují se.

Propadni panice, hlásal Průvodce 2. vyd. Ford poslechl. Právě si vzpomněl, proč mu ta slizká stvoření připadala povědomá. Šedou barvou sice ladila s barvou tohoto podniku, ale jinak vypadala přesně jako Vogoni.

---

13. kapitola

Loď nehlučně dopadla na zem na okraji široké mýtiny, asi sto metrů od vesnice.

Přiletěla náhle a nečekaně, ale s minimální okázalostí. Jednu chvíli byl naprosto všední podzimní podvečer - listí právě začínalo červenat a zlátnout, řeka se začala následkem dešťů na severu rozvodňovat, ptákům pikka začalo v předtuše blížících se zimních mrazů houstnout peří, každým dnem vypukne bouřlivé stěhování Úplně normální zvěře přes pláně, Děda Melhuba se šoural vesnicí a něco si pro sebe mumlal, což znamenalo, že si zkouší a přikrášluje historky, které bude za dlouhých večerů vyprávět o uplynulém roce. Lidé se z nedostatku jiných možností sesednou kolem ohně a budou mu naslouchat a budou brblat, že oni si to pamatují jinak. A chvíli nato tady trůnila loď a blýskala se v teplém podzimním slunci.

Chvíli nepatrně hučela a pak ztichla. Nebyla nijak moc velká. Kdyby se vesničané ve vesmírných lodích vyznali, hned by věděli, že to není žádná řadová loď , ale malé čtyřsedadlové vozítko z Hrundi, dovybavené všemi doplňky, které brožura uvádí, kromě supervektoidního stabilizátoru. Ten si pořizují leda skety. Se supervektoidním stabilizátorem se vám nepodaří pěkná sevřená ostrá zatáčka kolem trilaterální časové osy. Trochu bezpečnější je, to ano, ale řízení s ním postrádá veškerou šťávu.

Vesničané ovšem nic z toho nevěděli. Většina z obyvatel této vzdálené planety Lamuella nikdy vesmírnou loď neviděla, rozhodně ne takovou, která držela pohromadě, a jak tam ve večerním světle zářila, byla to pro ně nejsenzačnější podívaná od doby, kdy Kirp chytil rybu s hlavou na obou koncích.

Všichni zmlkli.

Ještě před chvilkou se tady pohybovalo pětadvacet třicet lidí, povídali si, sekali dříví, nosili vodu, škádlili pikky nebo jen prchali, v dobrém samozřejmě, před Dědou Melhubou, aby se mu nepřipletli do cesty. Teď najednou všechno ustalo a všichni užasle civí na ten podivný objekt.

Vlastně - ne úplně všichni. Pikky uvádějí v úžas úplně jiné věci. Nejobyčejnější list, který se nečekaně objeví na kameni, způsobí, že začnou vyplašeně plácat křídly; východ slunce je vyvádí z míry každé ráno, ale příletu rakety z jiného světa nevěnovaly ani nejmenší pozornost. Dál zobaly ze země zrníčka, dál se ozývalo jejich ritrit hakhak; od řeky se dál neslo tlumené bublání.

A z posledního domku vlevo se dál, s neztenčenou silou, nesl hlasitý nemelodický zpěv.

Najednou se ozvalo mírné cvak a hm a dveře lodi se vyklopily dolů. Potom se zhruba dvě minuty nic nedělo, nepočítáme-li hlasitý zpěv z posledního domku vlevo, loď si tam jen tak hověla.

Někteří vesničané, hlavně kluci, se k ní přiblížili, aby si ji lépe prohlédli. Děda Melhuba je odháněl zpátky. Takovou věc nemohl potřebovat. Nepředpověděl ji ani náznakem, a i když ji nějak zamontuje do své nekonečné historky, přece jen přesahuje všechny meze.

Vykročil k lodi, kluky odstrčil a zvedl ruce a letitou sukovici do výše. V hřejivém světle večerního slunce vypadal impozantně. Chystal se, že uvítá tyto bohy, ať jsou, jací jsou, jako by na ně dávno čekal.

Pořád se nic nedělo.

Po chvíli nebylo pochyby o tom, že se uvnitř lodi hádají. Čas míjel a Dědu Melhubu začínaly bolet ruce.

Náhle se rampa zaklapla.

Tím má Melhuba vyhráno. Byli to démoni a on je zapudil. A jejich příchod nepředpověděl proto, že mu to skromnost a moudrost nedovolily.

Téměř současně se vyklopila rampa na opačné straně, než stál Melhuba, a konečně se na ní objevily dvě postavy. Nerušeně se dál hádaly a všechny ignorovaly, včetně Melhuby, kterého by si ostatně z místa, kde stály, ani nemohly všimnout.

Děda Melhuba si vztekle mumlal pod fousy.

Stát dál se zdviženýma rukama? Pokleknout se skloněnou hlavou a sukovicí namířenou na ně? Vyvrátit se dozadu, jako by přemožen nějakým nadlidským vnitřním bojem? Nebo prostě odejít do lesa a rok žít na stromě a s nikým nepromluvit?

Rozhodl se, že obřadně spustí paže dolů, tak, aby to vypadalo, že přesně to měl v plánu. Opravdu ho bolely, takže neměl moc na vybranou. Směrem k rampě, která se zavřela, učinil nepatrné tajné znamení, které si právě vymyslel, a potom ustoupil tři a půl kroku dozadu, aby se mohl aspoň podívat, co to je za bytosti, a pak se rozhodnout, co dál.

Ta vyšší byla velice pohledná žena. Měla na sobě splývavé, pomačkané oblečení. Děda Melhuba to nevěděl,

ale byl to RymplonTM, nové syntetické vlákno, fantastické na vesmírné cestování, protože vypadalo nejlépe, když bylo zmuchlané a propocené.

Ta menší byla mladá dívka. Byla nemotorná a těžkopádná a měla na sobě oblečení, které vypadalo nejhůř, když bylo zmuchlané a propocené, a co víc - zřejmě si toho byla vědoma.

Všechny oči je sledovaly, s výjimkou ptáků pikka. Ti sledovali své.

Žena stála a rozhlížela se. Vypadala cílevědomě. Bylo jasné, že chce něco konkrétního, ale neví přesně, kde to najít. Prohlížela si tváře okolostojících zvědavců, ale zjevně neobjevila, co hledala.

Melhubu vůbec nenapadalo, jak by se měl zachovat, a rozhodl se, že se uchýlí k monotónnímu prozpěvování. Zaklonil hlavu dozadu a začal lkát, ale v tu ránu se v domku Sendvičáře (v posledním vlevo) zase kdosi z plných plic rozhlaholil. Žena se prudce otočila a postupně se jí na tváři objevil úsměv. O Dědu Melhubu ani pohledem nezavadila a vydala se směrem k domku.

Výroba sendvičů vyžaduje určitou dovednost, která je dána jen málu vyvolených, takže nemají čas ji do hloubky prozkoumat. Úkol je to jednoduchý, ale nabízených možností je nepřeberně: vezměme například výběr chleba. Sendvičář několik měsíců dennodenně debatoval s Pekařem Grarpem, experimentovali a nakonec společnými silami stvořili ideální bochník, dost hutný, aby se dal krájet na tenké a úhledné krajíčky, a přitom lehký, vlhký a s jemnou ořechovou příchutí, která nejlépe zvýraznila chuť pečené Úplně normální zvěře.

I na geometrii krajíce bylo co vypilovávat: k dokonalé harmonii velikosti a váhy hotového sendviče přispívá přesný poměr mezi šířkou a výškou krajíce a také jeho tloušťka. A zde se znovu ukazuje, že kladem je lehkost, ale zrovna tak i pevnost, plnost tvarů a ten příslib šťavnatosti a pikantnosti, který je charakteristickým znakem skutečně intenzívního požitku ze sendviče.

Nesmírně důležité byly samozřejmě nástroje a nespočet dní strávil Sendvičář, když právě nebyl s Pekařem u pece, u Výrobce nástrojů Strindera a vážili a vyvažovali nože, dávali je do výhně a zase vytahovali. Nadšeně diskutovali o ohebnosti, síle, ostrosti ostří a vyváženosti, předkládali teorie, testovali, zdokonalovali a nespočet večerů bylo vidět ve světle zapadajícího slunce a kovárenské výhně siluety Sendvičáře a Výrobce nástrojů, jak se zvolna pohybují vzduchem a zkoušejí jeden nůž za druhým, porovnávají váhu jednoho s vyvážeností druhého, ohebnost třetího s upevněním rukojeti čtvrtého.

Dohromady bylo zapotřebí tří nožů. Prvním se krájel chleba: pevné, autoritářské ostří, které bochníku jasně a přesně vnutí svou vůli. Druhým se mazalo máslo: malý, pružný, ale pořád ještě s pevnou páteří. Dřívější verze byly až moc pružné, ale nyní bylo dosaženo přesně té kombinace ohebnosti a středové síly, která zaručovala maximální hladkost a ladnost mazání.

Králem mezi noži byl pochopitelně nůž na maso. Tento nůž nejen vnucoval svou vůli prostředí, kterým se pohyboval, jako to dělal nůž na chleba; musel s prostředím spolupracovat, nechat se vést vláknem masa, aby ukrojil plátky té nejdokonalejší konzistence a průsvitnosti, které od hlavního špalíku masa sklouzávaly v teňounkých záhybech. Nacvičeným trhnutím zápěstí pak Sendvičář pleskl plátek masa na nádherně souměrný dolní krajíček chleba, čtyřmi hbitými pohyby maso okrojil a nakonec provedl kouzelnický kousek, na který se s oblibou chodily dívat děti z vesnice a vždycky ho napjatě a užasle sledovaly. Znovu se čtyřikrát mistrně ohnal nožem a na spodním plátku masa složil ještě z odřezků nějaký vzor tak, že kousíčky masa do sebe zapadaly jako dílky stavebnice. Velikost a tvar odřezků se sendvič od sendviče lišily a Sendvičář vždy znovu a znovu neúnavně a bez váhání skládal nádherné vzory. Druhá vrstva masa a druhá vrstva odřezků a hlavní akt stvoření byl hotov.

Sendvičář pak svůj výrobek předal pomocníkovi a ten přidal několik plátečků novokurku a řezkvičky a kapku šplížinové omáčky, na to vše položil poslední vrstvu - chleba a rozkrojil sendvič úhlopříčně čtvrtým, úplně obyčejným nožem. Ne že by tyto úkony nevyžadovaly zručnost, ale byly podřadnější a mohl je provádět obětavý učeň, který jednou, až Sendvičář své nástroje odloží, bude v jeho řemesle pokračovat. Bylo to vážené místo a učni Voulovi ho jeho vrstevníci náležitě záviděli. Některé vesničany bavilo sekat dříví, někteří rádi nosili vodu, ale povolání Sendvičáře nemělo obdoby.

A tak si Sendvičář při práci zpíval.

Právě zpracovával poslední zbytky soleného masa z loňska. Sendvičář nikdy dřív neochutnal nic tak pikantního jako maso Úplně normální zvěře, a i teď, přestože už bylo za svým chuťovým zenitem, mělo maso pořád nádherně výraznou chuť. V následujícím týdnu by se měla Úplně normální zvěř znovu objevit; mělo by nastat její pravidelné stěhování. Vesničané vyrazí bezhlavě na lov: z těch tisíců, které se přeženou kolem, zabijí možná sedmdesát, možná osmdesát. Poté se musí zvěř urychleně rozporcovat a očistit. Většina masa se prosolí, aby vydržela přes zimní měsíce až do Jarního stěhování, kdy se zásoby znovu doplní.

Nejlepší kousky masa se opékaly okamžitě. Po tři dny se totiž u příležitosti Podzimního stěhování konaly hody, tři dny vládlo veselí, tančilo se a Děda Melhuba vykládal historky z lovu. Vymyslel je ve své chajdě, zatímco zbytek vesnice skutečně lovil.

A ty nej nej nejlepší kousky se na hodech nesnědly, ale vychladlé přinesly Sendvičáři. A Sendvičář na nich prokázal schopnosti, které jim sem přinesl od bohů, a stvořil znamenité Sendviče Třetího ročního období. Dostalo se vždy na všechny vesničany. Den nato se pak všichni začali připravovat na krutosti nadcházející zimy.

Dnes vyráběl jen obyčejné sendviče, pokud se o takové pochoutce, tak láskyplně řemeslně vyvedené, dá říct, že je obyčejná. Dnes nebyl v práci jeho pomocník, a tak Sendvičář sám přidával i oblohu. Dělal to rád. Měl rád prakticky všechno.

Krájel, zpíval si. Plátek masa přenesl na krajíček chleba, maso okrájel, ze zbytků sestavil skládačku. Trochu salátu, trochu omáčky, další krajíček chleba, další sendvič, další verš Yellow Submarine.

"Arthure, ahoj!"
Sendvičář si málem ukrojil palec.

Vesničané ohromeně sledovali, jak si ta žena neohroženě vykračuje k domku Sendvičáře. Sendvičáře jim seslal Všemocný Bob v ohnivém kočáře. Tak to aspoň říkal Děda Melhuba a Děda Melhuba to musí vědět. Tak to alespoň tvrdil Děda Melhuba a Děda Melhuba je... a tak dále a tak dále. Nemělo smysl jim to vyvracet.

Několika vesničanům sice vrtalo hlavou, proč Všemocný Bob vyslal svého jediného potomka v ohnivém kočáře a ne v něčem, co by tiše přistálo a nezničilo půl lesa a nezaplnilo ho duchy a Sendvičářovi nepřivodilo dost vážná zranění. Děda Melhuba to zdůvodňoval tabuovou vůlí Bobovou, a když se ho ptali, co znamená 'tabuová', řekl jim, ať si to najdou.

To bylo problematické, protože jediný slovník měl Děda Melhuba a ten jim ho nechtěl půjčit. Ptali se ho proč a on řekl, že jim nepřísluší znát vůli Bobovu, a když se ptali proč ne, řekl jim, že proto, že to řekl. Komusi se přesto jednou podařilo vkrást do Melhubovy chajdy, když si šel zaplavat, a vyhledat slovo 'tabuový'. 'Tabuový' patrně znamená 'posvátný, nedotknutelný, o němž se nemá vědět či mluvit'. Tím se vše vyjasnilo.

No nic, aspoň měli sendviče.

Jednoho dne Děda Melhuba prohlásil, že Všemocný Bob nařídil, že on, Melhuba, má dostat první várku sendvičů. Vesničané se ho ptali, kdy se to stalo, přesně, a Melhuba řekl, že včera, když se nedívali. "Věřte," řekl Melhuba, "nebo skončíte v plamenech!"

Smířili se, že bude mít první várku sendvičů. Bylo to nejschůdnější řešení.

A najednou, kde se vzala, tu se vzala, je tu tahle žena a jde rovnou k Sendvičáři. Jeho věhlas se asi šíří, ačkoli těžko říct kam, neboť podle Melhuby žádné jiné někde neexistuje. Ale co naplat, ať přiletěla odkudkoli, možná že z nějakého tabuového někde, teď byla tady a byla u Sendvičáře v jeho domku. Kdo je ta žena? A kdo je to podivné děvče, které postává venku, vztekle kope do kamínků a jasně dává najevo, že tady nechce být? Záhadné na tom bylo, že někdo podstupuje cestu z nějakého tabuového někde v kočáře, který je nepochybně dokonalejší než ohnivý vůz, v němž přiletěl Sendvičář, jestliže tady nechce být.

Všichni se dívali na Melhubu, ale ten byl na kolenou a něco mumlal a upřeně hleděl na oblohu a nevšímal si jejich pohledů. Napřed musí něco vymyslet.

"Trillian!" vykřikl Sendvičář a cucal si krvácející palec. "Co...? Kdo...? Kdy...? Kde...?"

"Přesně to jsem se chtěla zeptat já tebe," řekla Trillian a rozhlížela se po místnosti. Viděla pečlivě uložené kuchyňské nářadí, nejnutnější skříňky a poličky a obyčejnou postel v rohu. Dveře v zadní části místnosti vedly někam, kam Trillian neviděla, protože byly zavřené. "Hezké," ohodnotila místnost, ale z tónu byla patrná zvědavost. Nemohla přijít na to, k čemu ty kuchyňské nástroje jsou.

"Moc hezké," promluvil Arthur. "Strašně moc hezké. Nepamatuji si, kdy jsem byl na hezčím místě. Jsem tady šťastný. Mají mě rádi a já jim dělám sendviče a... hm, no vlastně, to je všechno. Mají mě rádi a já jim dělám sendviče."

"To zní... víš..."

"Přímo idylicky," doplnil ji bez zaváhání Arthur. "A taky že je. Tobě by se to asi moc nelíbilo, ale pro mě je to, no prostě idyla. Pojď, posaď se. Co ti můžu nabídnout, dáš si třeba... sendvič?"

Trillian jeden vzala a prohlížela si ho. Dlouze k němu čichala.

"Ochutnej," pobízel ji Arthur, "je dobrý."

Trillian si napřed uždibla a pak pořádně kousla a zamyšleně sousto žvýkala.

"Dobrý," řekla a dál si ho prohlížela.

"Mé životní dílo," prohlásil Arthur a snažil se, aby to znělo hrdě, a ne jako výrok idiota. Byl teď do jisté míry zvyklý na zbožňování, takže se musel nečekaně přeorientovat na jiný způsob uvažování.

"Co to je za maso?" zeptala se Trillian.

"To je... víš... to je Úplně normální zvěř." ,

"To je co?"

"Úplně normální zvěř. Je to trochu jako kráva, nebo spíš býk. Něco jako bizon. Je to velikánské a řítí se to."

"Je něčím zvláštní?"

"Ne, ničím. Proto Úplně normální zvěř."

"Aha."

"Možná je na ní trochu zvláštní, odkud se sem dostává."

Trillian se zamračila a přestala žvýkat.

"A odkud se sem dostává?" zeptala se s plnou pusou. Nemínila sousto polknout, dokud se to nedozví.

"Není to jen otázka toho, kde se bere, ale také kam má namířeno. Neboj se, klidně to můžeš spolknout. Já jsem toho snědl tuny. Je vynikající. Hodně šťavnaté. Libové. S mírně nasládlou příchutí, která vydrží v ústech nečekaně dlouho."

Trillian sousto pořád ještě nespolkla.

"Kde se bere a kam má namířeno?"

"Vyrážejí z místa ležícího nepatrně východně od pohoří Hondo. To jsou ty vysoké hory za námi, musela jsi je cestou vidět, a potom se jich tisíce přeženou přes rozlehlé pláně Anhondo a hm... to je vlastně celé. Odtamtud se přiřítí a tam zmizí."

Trillian se zakabonila. Pořád ještě jí něco unikalo.

"Možná jsem se nevyjádřil dost jasně," začal Arthur. "Když říkám, že vyrážejí z místa ležícího nepatrně východně od pohoří Hondo, chci říct, že v tom místě se prostě zčistajasna zjeví. Přeženou se přes Anhondské pláně a... no prostě zmizí. Máme asi šest dnů na to, abychom jich co nejvíc pochytali, než se ztratí. Na jaře je to stejné, jenže opačným směrem, víš?"

Trillian sousto váhavě spolkla. Druhá možnost byla ho vyplivnout, ale ono to mělo opravdu příjemnou chuť.

"Aha," řekla poté, co se přesvědčila, že jí to nic neudělalo. "A proč se jmenují Úplně normální zvěř?"

"Řekl bych, že jinak by se lidé pozastavovali nad těmi zvláštnostmi. Myslím, že je tak pojmenoval Děda Melhuba. Říká, že přicházejí, odkud přicházejí, a míří, kam míří, a že to je vůle Bobova a hotovo."

"Kdo..."

"Ani se neptej."

"Vypadáš dobře."

"Ano, mám se dobře. Ale ty vypadáš dobře."

"Ano, mám se dobře. Moc dobře."

"To rád slyším."

"Ano."

"Tak fajn."

"Fajn."

"Jsi hodná, že ses stavila."

"Díky."

"Tak jo," řekl Arthur a byl celý nesvůj. Žasl, jak je po té dlouhé době těžké přijít na něco, co by mohl říct.

"Asi tě zajímá, jak jsem tě našla."

"To ano! Přesně to mě zajímá. Jak jsi mě našla?"

"Tak tedy, nevím, jestli víš, že teď pracuji pro jednu velkou subéterovou vysílací síť, která..."

"To jsem nevěděl," skočil jí do řeči Arthur, ale najednou si vzpomněl. "Ale ano, vedla sis moc dobře. To je báječné. Velice vzrušující. Dobrá práce. Musí to být zábavné."

"Vyčerpávající."

"Vlastně ano, všechno to přejíždění z místa na místo."

"Máme přístup v podstatě ke všem informacím. Tvoje jméno jsem našla na seznamu pasažérů té lodi, co ztroskotala."

Arthura to překvapilo.

"Chceš snad říct, že oni o neštěstí věděli?"

"To víš že ano. Taková dopravní loď přece nemůže zmizet bez povšimnutí."

"A ty tvrdíš, že věděli, kde se to stalo? A že jsem naživu?"

"Jasně."

"Ale nikdo tu nikdy nebyl, nepátral, nesnažil se zachraňovat. Ticho po pěšině."

"Už nebude. Všechno to zavinila pojišťovna. Prostě to celé nechali usnout. Tváří se, že se nikdy nic nestalo. Celé pojišťovnictví je teď jedna velká zlodějna. Víš, že už znovu zavedli trest smrti pro ředitele pojišťoven?"

"Vážně? To nevím. A za jaký trestný čin?"

Trillian svraštila čelo.

"Jak to myslíš, trestný čin?"

"Aha."

Trillian se na Arthura dlouze zadívala a úplně novým tónem mu oznámila: "Je načase, Arthure, abys na sebe vzal zodpovědnost."

Arthur se snažil té větě porozumět. Byl si vědom toho, že mu to pokaždé chvilku trvá, než pochopí, na co lidé narážejí, a tak klidně chvilku vyčkával. Život je teď tak bezvadný, není proč spěchat, je čas věci vstřebat. A tak to nechával vstřebat.

Jenže mu pořád nedocházelo, co tou větou mohla myslet, a tak jí to nakonec řekl.

Trillian ho obdařila neupřímným úsměvem a obrátila se pak ke dveřím domku.

"Čiro?" zavolala. "Pojď, pojď se seznámit se svým otcem."

---

14. kapitola

Jakmile se Průvodce složil zpátky do hladkého tmavého disku, uvědomil si Ford, že je tu nějak rušno. Nebo se alespoň pokoušel si to uvědomit, ale bylo příliš rušno na to, aby mohl všechno vnímat najednou. V hlavě mu bušilo, kotník ho bolel, a přestože se té bolesti nemínil poddávat, věděl, že intenzívní mnohorozměrné logice vždycky nejlépe rozuměl ve vaně. Potřeboval čas na přemýšlení. Čas, pořádné pití a pěnivý olej s výraznou vůní.

Musel se odtamtud dostat. Musel odtamtud dostat Průvodce. Nepředpokládal, že by to zvládli spolu.

Divoce se rozhlížel kolem sebe.

Přemýšlej, přemýšlej, přemýšlej. Musí to být něco jednoduchého a samozřejmého. Jestli je správné jeho skrývané zlé podezření, že má co do činění se zlými skrývajícími se Vogony, pak čím jednodušší a samozřejmější, tím lépe.

Najednou uviděl, co potřeboval.

Nebude se snažit systém přelstít, bude se snažit ho jen využít. Na Vogonech bylo děsivé jejich absolutní tupé odhodlání provést jakoukoli tupost, kterou jsou odhodláni provést. Pokoušet se apelovat na jejich rozum neměla smysl, protože žádný rozum neměli. Pokud na to však někdo měl nervy, dalo se někdy těžit z jejich zabedněného a neurvalého lpění na tom, aby byli neurvalí a zabednění. Nešlo jen o to, že jejich levá ruka mnohdy nevěděla, co dělá pravá ruka, jak se říká; častokrát i pravá ruka měla jen velmi mlhavou představu.

Najde odvahu si to prostě sám sobě poslat?

Najde odvahu to prostě vložit do systému a nechat na Vogonech, aby mu to nějak dodali, zatímco budou, jak se dá předpokládat, pilně cupovat budovu na kousky, aby našli, kam to schoval?

Ano.

Překotně to zabalil. Zavázal. Označil. Po chvilkovém zaváhání, jestli přece jen dělá dobře, svěřil balíček vnitřní potrubní poště.

"Koline," obrátil se k vznášející se kuličce, "teď tě nechám napospas osudu."

"Já jsem tak rád!" hlásil Kolin.

"Poraď si s ním co nejlépe," pokračoval Ford. "Protože já po tobě chci, abys ten balíček vynesl bezpečně z budovy. Pravděpodobně tě spálí, když tě najdou, a já tam nebudu, abych ti pomohl. Bude to pro tebe moc nepříjemné, moc, a to mě mrzí. Rozumíš?"

"Chrochtám blahem," odpověděl mu Kolin.

"Tak běž."

Kolin se poslušně vrhl dolů potrubní poštou, aby mohl splnit svěřený úkol. Teď už měl Ford na starost jenom sebe, ale byla to pořád ještě starost dost podstatná. Za dveřmi, jež z bezpečnostních důvodů zamkl a přisunul k nim objemnou skříň, se ozýval halasný dupot.

Znepokojovalo ho, že všechno zatím proběhlo tak hladce. Všechno do sebe báječně zapadalo. Celý den se choval bezstarostně a lehkomyslně, a přesto dopadlo všechno neskutečně dobře. Kromě té boty. To nemohl strávit. To tak nenechá, ohledně té boty musí ještě něco podniknout.

Dveře s ohlušujícím duněním explodovaly směrem do místnosti. I přes kouř a prach viděl, jak se blíží ohromná slizká stvoření.

Všechno probíhá hladce? Všechno dopadá tak, jako by se ho drželo mimořádné štěstí? Uvidí, co se s tím dá dělat.

Po racionálním zhodnocení situace se znovu vrhl z okna.

---

15. kapitola

První měsíc, kdy se navzájem oťukávali, byl nelehký.

Druhý měsíc, kdy se snažili vyrovnat s tím, co se o sobě dověděli první měsíc, byl mnohem snadnější.

Zato třetí měsíc, kdy přišla ta krabice, byl skutečně komplikovaný.

Zpočátku měl problémy vůbec vysvětlit, co je měsíc. Pro Arthura to tady na Lamuelle bylo příjemně prosté. Dny měly něco přes pětadvacet hodin, a to v podstatě znamenalo den co den o hodinu déle v posteli a také ovšem pravidelné posouvání hodinek, což Arthurovi činilo nemalé potěšení.

Co se týká počtu sluncí a měsíců, které měla Lamuella od každého jeden kousek - cítil se tady také jako doma, oproti některým planetám, na kterých se občas octnul a které jich měly tolik, že z toho zůstával rozum stát.

Planeta oběhla kolem svého jediného Slunce za tři sta dní, což bylo tak akorát, protože se rok nevlekl. Měsíc Lamuellu oběhl něco víc než devětkrát za rok, což znamenalo že jeden měsíc měl třicet dní a něco. To byla naprostá paráda, protože jste měli víc času věci dodělat. Z Lamuelly jste měli nejen hřejivý pocit, že jste jako na Zemi, Lamuella byla ještě dokonalejší.

Čira trpěla naopak pocitem, že to je všechno zlý sen a že z něj není úniku. Mívala záchvaty pláče a namlouvala si, že ten měsíc nahoře jí usiluje o život. Byl tam každou noc, a pak, když zmizel, tam vyšlo slunce a pronásledovalo ji. Zas a zas.

Trillian Arthura varovala, že Čira se bude možná těžko přizpůsobovat pravidelnějšímu režimu, než byla doposud zvyklá, ale že bude výt na měsíc, to Arthur nečekal.

On vlastně nečekal nic z toho. Jeho dcera?

Jeho dcera? On s Trillian přece nikdy... Byl skálopevně přesvědčený, že by si to pamatoval. A co Zafod?

"To je jiný druh, Arthure," odpověděla mu Trillian. "Když jsem se rozhodla, že chci dítě, dělali se mnou všechny možné genetické testy a našli jen jedinou vhodnou kombinaci. Až později mi svitlo. Ještě jednou jsem si to ověřila a byla to pravda. Většinou to neradi říkají, ale já jsem na tom trvala."

"Tys byla v DNA bance?" s vykulenýma očima se ujišťoval Arthur.

"Jo. Ale nebyla to čirá náhoda, jak by se mohlo z jejího jména zdát, protože tys byl samozřejmě jediný dárce Homo sapiens. Musím říct, žes byl podle všeho celkem borec."

Arthur vytřeštěně zíral na to nešťastné děvče se svěšenými rameny, které se nemotorně klátilo u dveří a dívalo se na něho.

"Ale kdy... jak dlouho...?"

"Ptáš se na věk?"

"Ano."

"S tím je to špatné."
"Prosím?"
"No prostě to nevím."
"Cože?"
"V mé časové posloupnosti je to, myslím, asi deset let, co se mi narodila, ale očividně je mnohem starší. Celou dobu jsem cestovala časem dopředu a dozadu, však víš. Práce. Když to šlo, brávala jsem ji s sebou, ale pokaždé to možné nebylo. Takže jsem ji dávala na hlídání do časových pásem, jenže se spolehlivým sledováním času se ti dnes nikdo nepárá. Ráno je tam dáš a nemáš tušení, jak budou staří večer. Stěžuješ si, jsi vzteky bez sebe, ale stejně je ti to pendrek platné. Jednou jsem ji v jednom takovém zařízení nechala pár hodin, a když jsem se vrátila, měla za sebou pubertu. Arthure, dělala jsem, co jsem mohla, teď je řada na tobě. Musím dělat zpravodajství z jedné války."

Těch deset vteřin, které uplynuly od Trillianina odletu, bylo zřejmě nejdelších v životě Arthura Denta. Čas je, jak víme, relativní. Můžete se světelné roky pohybovat mezi hvězdami, a cestujete-li rychlostí světla, jste při návratu jen o nějaké vteřiny starší, zatímco vaše dvojče zestárne o dvacet, třicet, čtyřicet nebo kolik let, podle toho, jak daleko jste se vy vydal.

To s vámi asi hluboce otřese, zvláště když jste neměl tušení, že nějaké dvojče máte. Těch pár vteřin, co jste pryč, nestačí na to, abyste se pořádně připravil na ten šok, který vás po návratu čeká, šok z toho, jak se vám podivně rozrostla rodina.

Deset vteřin ticha rozhodně Arthurovi nestačilo na to, aby se na sebe a na svůj život podíval v úplně novém světle, tak, aby v něm najednou figurovala zbrusu nová dcera, o jejíž existenci neměl, když se ráno probudil, nejmenší tušení. Hluboká citová rodinná pouta se nedají navázat za deset vteřin, i kdybyste si od nich odskočili do vesmíru jakkoli daleko a jakkoli rychle, a jak se tak díval na to děvče ve dveřích se zarytě sklopenýma očima, připadal si Arthur bezradný, zmatený a nemohoucí.

Došlo mu, že nemá cenu předstírat, že není bezradný.

Šel k ní a objal ji.

"Nemám tě rád," řekl jí, "promiň mi to. Ještě tě ani neznám. Ale dej mi pár minut."

Žijeme v divné době.

Žijeme taky na divných místech: každý ve svém vlastním vesmíru. Lidé, jimiž své vesmíry zaplňujeme, jsou odrazy dalších vesmírů, které se s naším protínají. Aby byl člověk schopen do této podivuhodné složitosti nekonečného opakování nahlédnout a říkat takové věci, jako 'Ahoj Edo! Ty jsi ale opálený! Jak se má Karla?', vyžaduje to notnou dávku vytříbeného společenského taktu, k němuž se nakonec musí propracovat všichni myslící tvorové, aby se vyhnuli úvahám o chaosu, ve kterém se všichni zmítají a víří. Dejte tedy svému dítěti šanci.

Výňatek z Praktických rad rodičům
ve fraktálně dementním vesmíru

"Co je to?"

Arthur se málem vzdal. Tedy aby bylo jasno, on se vzdát nechtěl. V žádné případě se vzdát nechtěl. Teď ne. Nikdy. Kdyby však byl ten typ, co se vzdává, tak by tohle byl pravděpodobně ten okamžik, kdy by to udělal.

Nejen že byla Čira sama sobě protivná svou vzpurností a špatnou náladou, že si umínila, že si chce hrát v prvohorách, že nechápala, proč tu musí přitažlivost působit bez přestání, že vykřikovala na slunce, ať už ji nechá na pokoji, ona dokonce jeho nožem na maso vyrývala kameny a házela jimi po pikkách za to, že se na ni tak dívaly.

Arthur ani nevěděl, jestli na Lamuelle prvohory byly. Podle Dědy Melhuby byla planeta objevena ve své současné podobě jednu hromotu odpoledne v pupku obřího škvora, a ačkoli o tom měl Arthur, ostřílený galaktický cestovatel s maturitou z fyziky a zeměpisu, vážné pochybnosti, nechtělo se mu plýtvat čas dohadováním se s Melhubou a vlastně na tom doposud nikdy moc nezáleželo.

Seděl, láskyplně držel oprýskaný a vykřivený nůž a vzdychal přitom. Bude ji mít rád, i kdyby ho to mělo zničit, nebo ji, nebo je oba. Není to lehké být otcem. Uvědomoval si, že nikdo nikdy netvrdil, že to bude lehké, ale o to tady nejde, protože on se přece na to nikoho neptal.

Snažil se ze všech sil. Trávil s ní každou volnou chvilku, kdy se urval od sendvičů, vykládal si s ní, procházel se s ní, sedával s ní na kopci a pozorovali západ slunce nad údolím, v němž se choulila vesnice, snažil se dozvědět co nejvíc o jejím životě a vysvětlit jí svůj. Byl to tvrdý oříšek. Kromě téměř totožných genů měli totiž společného, co by za nehet vlezlo. Abychom nepřeháněli, měli jedno společné téma - Trillian, ale v názorech na ni se mírně rozcházeli.

"Co je to?"

Najednou si uvědomil, že na něho mluví a že si toho nevšiml. Spíš že nepoznal její hlas.

Místo obvyklého tónu, nepřátelského a agresívního, kterým s ním dosud mluvila, položila prostou otázku.

Překvapeně se ohlédl.

Seděla shrbeně, jak to měla ve zvyku, na stoličce v rohu domku, kolena u sebe, špičky od sebe, tmavé vlasy splývající přes obličej a dívala se na něco, co držela v dlaních.

Arthur šel za ní a byl trošku nervózní.

Její nálady byly velmi nevyzpytatelné, ale doposud to všechno byly jen různé obměny špatných nálad. Výbuchy nenávistného osočování střídala bez jakéhokoli varování nejhlubší sebelítost a pak zase dlouhotrvající záchvaty nejvyššího zoufalství, které přerušovala projevy násilí vůči neživým předmětům a žádostmi o to, aby mohla jít

do elektrických klubů.

Na Lamuelle nejenom že nebyly elektrické kluby, nebyly tam vůbec žádné kluby a vlastně ani elektřina. Byla tam kovárna a pekárna, několik vozíků a studna, ale tím výčet technických vymožeností na Lamuelle končil. Celou řadu Čiřiných nezvládnutelných záchvatů zuřivosti vyvolávala právě nepochopitelná zaostalost tohoto místa.

Na malém flexištítku, který měla chirurgicky implantovaný do zápěstí, mohla sice chytit subéterovou televizi, ale to jí v žádném případě elánu nedodalo, protože vysílání bylo plné děsně vzrušujících událostí, které se odehrávají všude možně po celé Galaxii, kromě Lamuelly. Taky tam často vídala matku, která ji sem odhodila, aby mohla odletět a podávat zprávy z nějaké války, která zjevně nevypukla, anebo se aspoň nějak zvrtla, protože se z ní žádné pořádné souhrnné zpravodajství nevysílalo. Měla tím také přístup k dobrodružným pořadům, které se zabývaly srážkami neskutečně drahých vesmírných lodí.

Vesničany ty fantastické kouzelné obrázky, blikající na jejím zápěstí, přímo hypnotizovaly. Viděli zatím jen jednu havárii vesmírné lodi a ta byla tak hrůzostrašná a otřesná a způsobila takové obrovské škody, požáry a smrt lidí, že si ti bláhovci vůbec neuvědomili, jak je to zábavné.

Děda Melhuba z toho byl tak vedle, že okamžitě považoval Čiru za posla od Boba, ale vzápětí se rozhodl, že ve skutečnosti sem byla vyslána, aby podrobila zkoušce jeho víru, ne-li trpělivost. Byl také vyjevený z toho, kolik vesmírných havárií musí najednou nacpat do svých nebeských příběhů, pokud chce, aby si pozornost vesničanů udržel a aby mu neprchali za Čirou a nehleděli jí pořád na zápěstí.

Teď se ale na zápěstí nedívala. Bylo vypnuté. Arthur si k ní tiše dřepl, aby viděl, co si to prohlíží.

Byly to jeho hodinky. Sundal si je, když se šel osprchovat pod místní vodopád, a Čira je našla a snažila se jim přijít na kloub.

"To jsou hodinky," řekl jí, "ukazují čas."

"To vím, ale ty si s nimi pořád hraješ, a stejně správný čas neukazují. Ani nic podobného."

A hned to začala porovnávat s displejem na svém flexištítku, který automaticky načetl místní čas. Pak nenápadně přešel k měření místní přitažlivosti a orbitální setrvačnosti a zaznamenal, kde je slunce, a sledoval jeho pohyb po obloze, to vše v několika minutách těsně po Čiřině příletu sem. Načež ze svého okolí vstřebal informace o systému místních jednotek a podle toho se nastavil. Choval se tak nepřetržitě, což bylo zvláště potřebné, když člověk hodně cestoval v čase i prostoru.

Čira se mračila na otcovy hodinky, které nic z toho nedělaly.

Arthur je měl moc rád. Sám by si takové nemohl dovolit pořídit. Dostal je k dvaadvacátým narozeninám od bohatého kmotra, který zapomněl na všechny předcházející narozeniny, a tudíž ho asi popadl pocit viny, a zapomněl taky jeho jméno. Ukazovaly den, datum a fáze měsíce; na spodní straně, odřené a poškrábané, byl vyrytý taktak čitelný nápis 'Albertovi k jeho dvaadvacátým narozeninám' a špatné datum.

Ty hodinky toho za posledních několik let zažily požehnaně a většina těch událostí by nesplňovala záruční podmínky. Nepředpokládal samozřejmě, že se záruční list výslovně zmiňoval o tom, že výrobce zaručuje přesnost pouze v podmínkách gravitačního a magnetického pole Země, a pokud má den čtyřiadvacet hodin a planeta nevybuchne a podobně. To byly tak samozřejmé předpoklady, že na ně pravděpodobně i právníci pozapomněli.

Naštěstí to byly natahovací hodinky, nebo alespoň samonatahovací. Nikde jinde v Galaxii by totiž nenašel baterie přesně stejných rozměrů a stejného typu, jako se běžně používaly na Zemi.

"Co všechny ty čísílka znamenají?" zeptala se Čira.

Arthur si vzal hodinky k sobě.

"Tady ty čísla kolem dokola označují hodiny. To THU v okénku napravo znamená Thursday, čtvrtek, a tato čtrnáctka znamená, že je čtrnáctý den měsíce května, to je tady to MAY v tomto okénku."

"A tohle políčko ve tvaru měsíce tady nahoře tě informuje o fázích měsíce. Takhle - řekne ti, jak velká část měsíce je v noci osvětlena sluncem, a to závisí na vzájemném postavení Slunce a Měsíce a... no... Země."

"Země," zopakovala Čira.

"Ano."

"A tam ses narodil a maminka taky."

"Ano."

Čira si od něho hodinky zase vzala a znovu se na ně dívala a bylo jasné, že jí pořád něco vrtá hlavou. Pak si je zvedla k uchu a nechápavě se zaposlouchala.

"Co to vydává za zvuky?"

"To je tikání. To dělá ten mechanismus, který hodinky pohání. Říká se mu hodinový stroj. Ten je složený z ozubených koleček, které do sebe zapadají, a z pružin, a jak se ten strojek pohybuje, otáčí ručičkami dokola přesně stanovenou rychlostí, aby se správně ukázaly hodiny a minuty a dny a to všechno."

Čira z nich nespouštěla oči.

"Tobě se ještě něco nezdá, že?" ptal se Arthur.

"Nezdá," po chvíli odpověděla. "Proč je to všechno z mechanických součástí?"

Arthur navrhl, aby se šli projít. Cítil, že by si měli o ledasčem promluvit, a dnes se konečně Čira zdála, ne sice úplně přístupná a vstřícná, ale aspoň ne nasupená.

Z Čiřina pohledu to bylo všechno nějaké zašmodrchané. Vůbec to nebylo tak, že by chtěla dělat problémy, jenom prostě nevěděla, jak jinak se chovat.

Kdo je ten člověk? Jaký život tu má vést? Jaký je tento svět, na kterém ho má vést? Jaký je tento vesmír, který k ní neustále proniká očima a ušima? K čemu je? Co chce?

Narodila se ve vesmírné lodi, která byla na cestě odněkud někam, a když někam doletěla, změnilo se někam na další odněkud, a zase cestovala někam jinam, a tak to šlo dál a dál.

Pocit, že by měla někam jinam, že je na nesprávném místě, byl tedy pro ni naprosto normální.

A neustálé cestování časem ten problém ještě zvětšilo a vyvolávalo v ní pocit, že je pokaždé nejenom na nesprávném místě, ale skoro vždycky i v nesprávnou dobu.

Neuvědomovala si, že tyto pocity má, protože nijak jinak nikdy necítila, stejně jako jí nikdy nepřipadalo zvláštní, že všude, kde byla, potřebovala mít na sobě buď závaží, nebo antigravitační obleky a většinou také speciální přístroj na dýchání. Člověk se mohl cítit dobře jenom ve světech, které si sám pro sebe vytvořil - ve virtuálních realitách v elektrických klubech. Nikdy ji ani nenapadlo, že je možné si své místo najít i ve skutečném vesmíru.

A ten vesmír zahrnoval i Lamuellu, kam ji matka pohodila. A zahrnoval taky tohoto člověka, který jí poskytl ten vzácný a kouzelný dar života výměnou za sedadlo v lepší třídě. Ještě štěstí že je docela milý a kamarádský, jinak by byly problémy. Opravdu. Měla v kapse mimořádně ostrý kámen, kterým mohla způsobit hodně problémů.

Vidět věci z pohledu někoho jiného může být bez patřičné průpravy velice nebezpečné.

Seděli na místě, které měl Arthur obzvlášť rád, na úbočí s výhledem do údolí. Za vesnicí právě zapadalo slunce.

Jediná věc mu tohle místo znepříjemňovala, a sice že odsud bylo trošku vidět i do sousedního údolí, na hlubokou temnou brázdu v poničeném lese, která zbyla po havárii jeho lodi. Ale kdoví, možná že právě tohle ho sem znovu a znovu přivádělo. Svěží zvlněná krajina Lamuelly se dala pozorovat z mnoha jiných míst, ale toto ho přitahovalo. Tam někde, že tam málem oko nedohlédlo, bylo to tmavé místo, které v něm vyvolávalo hlodavou bolest a strach.

Od té doby, co ho vytáhli z trosek, tam nebyl.

A nebude.

Nesnesl by to.

Po pravdě řečeno se tam už jednou vydal, hned další den potom, co se to stalo. To byl ještě otupělý a v šoku. Měl zlomenou nohu a několik žeber, těžké popáleniny a nebyl schopen souvisle myslet, ale trval na tom, aby ho tam vesničané zavedli. Jen neradi a váhavě mu vyhověli. Nepodařilo se mu však dostat se až úplně na místo. Tam ještě půda bublala a tavila se, takže se nakonec z té hrůzy odbelhal a už se tam nikdy nevrátil.

Zanedlouho se o tom místě rozneslo, že tam straší, a od té doby se tam už nikdo neodvážil. V okolí bylo plno jiných krásných zelených údolí - tak proč pokoušet osud. Nechme minulost minulostí a do budoucna ať vykročí přítomnost.

Čira držela hodinky v dlaních a natočila je tak, že dlouhé paprsky večerního slunce rozzářily škrábance a rýhy v tlustém sklíčku. Fascinovalo ji, jak si pavoučí vteřinová ručička odtikává cestu dokola. Pokaždé když oběhla celý kruh, posunula se delší ze dvou hlavních ručiček přesně na další z šedesáti dílečků. A když dlouhá ručička takto oběhla celý kruh, posunula se ta menší na další číslo.

"Už se na ně díváš víc než hodinu," šeptl Arthur.

"Já vím. Jedna hodina je, když to ta velká ručička obejde celé dokola, že?"

"Přesně tak."

"Takže se na ně dívám jednu hodinu a sedmnáct... minut."

Měla zjevně upřímnou radost, nějak záhadně se pousmála a nepatrně se pohnula, takže se teď trošičku dotýkala jeho paže. Cítil, jak se mu dere ven úlevný výdech, celé týdny potlačovaný uvnitř. Měl chuť svou dceru obejmout kolem ramen, ale cítil, že je to ještě brzy a že by asi ucukla. Ale něco se dalo do pohybu. Něco se v ní uvolňovalo. Ty hodinky pro ni znamenaly něco, co ještě v životě nepoznala. Arthur ještě nedokázal přesně odhadnout co, ale pocítil hlubokou úlevu a nesmírnou radost, že k ní nějakou cestičku našel.

"Vysvětli mi to ještě jednou," žádala ho Čira.

"Nic na tom v podstatě není. Hodinový stroj vyvinuli před stovkami let... "

"Pozemských let."

"Ano. Postupně ho vyráběli čím dál drobnější a složitější. Vyžadovalo to jemnou práci šikovných rukou. Strojek musel být malinký a musel pořád přesně fungovat, i když byl v pohybu, nebo když spadl."

"Ale jenom na jedné planetě?"

"No, víš, tam ty hodinky vyrobili. A nikdo nepředpokládal, že se dostanou někam jinam a že by se měly potýkat s jinými slunci a měsíci a magnetickými poli a tím vším. Ony pořád jdou úplně přesně, jenže to takový kus světa od Švýcarska nemá valný význam."

"Odkud?"

"Od Švýcarska. Tam je vyrobili. Taková malá hornatá země. Čisťounká až hanba. Lidé, kteří je vyráběli, nevěděli, že existují jiné světy."

"To tedy nevěděli dost podstatnou věc!"

"No, vlastně ano."

"No a odkud pocházeli oni?"

"Oni... totiž my... jsme tam, dá se říct, vyrostli. Vyvinuli jsme se na Zemi. Z nějaké, já nevím, sraženiny, či čeho."

"Stejně jako ty hodinky."

"Mmm, myslím, že hodinky z žádné sraženiny nevznikly."

"Ty to nechápeš!"

Čira nečekaně vyskočila a rozkřikla se.

"Ty to nechápeš! Ty nechápeš mě, ty nechápeš nic! Já tu tvou hloupost nesnáším! Já tě nenávidím!"

Jako o překot utíkala dolů z kopce, hodinky přitom stále svírala v ruce a vykřikovala, že ho nenávidí.

Arthur vyskočil. Polekalo ho to a nedokázal si to srovnat v hlavě. Rozběhl se za ní. Přes chomáče vysoké trávy se mu utíkalo špatně a bolela ho noha. Když si ji při tom neštěstí zlomil, nebyla to čistá zlomenina, a noha se ani čistě nezahojila. Při běhu kulhal a sykal bolestí.

Naráz se k němu otočila, bez sebe vzteky.

Oháněla se hodinkami. "Ty nechápeš, že je nějaké někde, kam ty hodinky patří? Někde, kde fungují? Někde, kde jsou doma?"

Znovu se obrátila a dala se do běhu. Byla v dobré formě a nohy jí jen kmitaly. Arthur jí nestačil.

Problém nevězel v tom, že by nečekal, že bude otcovství tak složité; problém byl v tom, že on otcovství nečekal vůbec, zvláště pak ne zčistajasna a neočekávaně na cizí planetě.

Čira se opět otočila k němu. Z nějakého důvodu se zastavil pokaždé i on.

"Co znamenám pro tebe?" ptala se rozčileně. "Pohodlnější sedadlo? Co myslíš, že jsem znamenala pro máti? Něco jako vstupenku do života, který neměla?"

"Nevím, co tím myslíš," oddychoval Arthur a noha ho bolela.

"Ty nikdy nevíš, co kdo myslí!"

"Co tím myslíš?"

"Bud zticha! Buď prosím tě zticha!"

"Řekni mi to. Prosím tě, řekni mi to. Co tím myslí, když mluví o životě, který neměla?"

"Říká, že měla zůstat na Zemi. Že neměla odlétat s tím vygumovancem Zafodem. Myslí si, že by měla jiný život."

"Ale tam by byla mrtvá. Ten svět byl zničený a ona by zahynula s ním."

"To je přece jiný život, ne?"

"To je..."

"Nemusela by mít mě. Nenávidí mě."

"To nemůžeš myslet vážně. Jak by někdo mohl... chci říct..."

"Měla mě, protože s mou pomocí chtěla najít své místo. To byl můj úkol. Jenže já jsem na tom s hledáním svého místa byla ještě hůř než ona. A tak mě prostě odepsala a pokračovala v tom svém nemožném životě."

"Co je na jejím životě nemožného? Je přece fantasticky úspěšná. Je k vidění po celém vesmíru, v jakémkoli čase, v subéterové televizní síti..."

"Nemožný! Nemožný! Nemožný! Nemožný!"

Čira se zase otočila a znovu se rozběhla. Arthur jí nestačil a nakonec si musel na chvilku sednout a počkat, až ho přestane ta noha bolet. Se zmatkem v hlavě si ale poradit neuměl.

O hodinu později se dobelhal do vesnice. Stmívalo se. Vesničané, které míjel, ho zdravili, ale vycítil nějakou nervozitu, nejistotu, jako by nevěděli, co se děje nebo co s tím. Dědu Melhubu bylo vidět, jak si tahá vousy a hledí na měsíc, a to taky nebylo dobré znamení.

Arthur vešel do domku.

Čira seděla shrbeně u stolu a byla jako myšička.

"Nezlob se," pípla, "nezlob se na mě."

"To nic," chlácholil ji Arthur, jak nejlépe dovedl. "To není na škodu si... tak trochu popovídat. Ještě je toho tolik, co se musíme o sobě dozvědět a čemu musíme porozumět, a život není, jak bych to řekl, život nejsou jen sendviče a čaj..."

"Nezlob se na mě, prosím tě," zopakovala ještě jednou a rozvzlykala se.

Arthur šel k ní a položil jí ruku kolem krku. Neprotestovala, ani se neodtáhla. Potom si Arthur všiml, proč se na ni nemá zlobit.

Světlo lamuellské svítilny dopadalo na Arthurovy hodinky. Čiře se podařilo nožem na mazání másla vyloupnout zadní kryt a všechny ty miniaturní pružinky, kolečka a páčky tam bez ladu a skladu ležely na hromádce a ona se v nich přehrabovala.

"Já jsem se chtěla podívat, jak fungují, jak to všechno do sebe zapadá. Moc mě to mrzí. Nemůžu to složit zpátky. Nezlob se na mě. Prosím tě, nezlob se. Nevím, co mám dělat. Dám je opravit. Vážně! Dám je opravit!"

Další den přišel Melhuba a rozvykládal se o Bobovi. Snažil se na ni zapůsobit svým vlivem a zklidnit ji, a tak ji vyzval, aby soustředila své myšlenky na tabuové tajemství obřího škvora, a Čira mu na to řekla, že žádný obří škvor není, a Melhubovi to vyrazilo dech a stáhl se do sebe a řekl jí, že bude vržena do temnoty zevnější. Čira mu řekla, že fajn, že tam se narodila, a příští den přišel ten balíček.

Události začaly nabírat spád.

Po pravdě řečeno, když přišel ten balíček, tedy když ten balíček doručil jakýsi létající robot, který za robotího vrčení sestoupil z oblohy, objevil se zároveň s ním názor, a ten se brzy rozšířil po celé vesnici, že už toho všeho bylo trochu moc.

Ten létající robot v tom byl nevinně. Ten jen po Arthurovi chtěl podpis nebo otisk palce nebo trošku kožních buněk seškrábnutých ze zátylku a hned se vydá na zpáteční cestu. Visel tam ve vzduchu a čekal a nechápal, proč jsou

lidé takoví podráždění. Mezitím chytil Kirp další rybu s hlavou na obou koncích, ale při bližším ohledání se ukázalo, že jsou to ve skutečnosti dvě ryby rozříznuté napůl a dost neuměle sešité, takže se Kirpovi nejenom nepodařilo rozdmýchat novou vlnu zájmu o dvouhlavé ryby, ale vrhl dokonce vážný stín pochybnosti na pravost té první ryby. Jen pikky se chovaly, jako by se nic nedělo.

Létající robot získal od Arthura podpis a odporoučel se. Arthur odnesl balíček do domku, posadil se a prohlížel si ho.

"Pojďme ho otevřít!" navrhovala Čira. Měla teď ráno, díky tomu všeobecnému zmatku kolem, mnohem lepší náladu. Arthur však odmítl.

"A proč ho nechceš otevřít?"

"Není pro mě."

"Je."

"Není. Je adresovaný... vidíš... je adresovaný Fordu Prefectovi, bytem u mě." .

"Ford Prefect? To je ten, co..."

"Jo," přitakal zostra Arthur.

"Slyšela jsem o něm."

"To si myslím."

"Proč bychom ho neotevřeli? Co jiného s ním chceš dělat?"

"Já nevím," odpověděl Arthur a opravdu si nebyl jistý.

Dnes velmi časně ráno zanesl Arthur poškozené nože do kovárny, Strinder se na ně podíval a řekl mu, že uvidí, co se s nimi dá dělat.

Zkusili s nimi mávat ve vzduchu, jak to s noži běžně dělávali, vyvažovali je, ohýbali a tak dál, ale nějak už z toho vyprchala ta radost. Arthura přepadly chmury, měl pocit, že dny jeho sendvičování jsou sečteny.

Svěsil hlavu.

Co nevidět měla nastat doba stěhování Úplně normální zvěře, ale Arthur cítil, že nad obvyklými slavnostmi lovu a hodování visí otazník. Něco se tady na Lamuelle stalo a Arthur měl neblahé tušení, že to souvisí s jeho osobou.

"Co myslíš, že to je?" nevzdávala se Čira a převracela balíček.

"To nevím," odpověděl Arthur, "ale určitě něco nepříjemného a problematického."

"Jak to víš?" protestovala Čira.

"Protože všechno, v čem má prsty Ford Prefect, je nepříjemnější a problematičtější, než to, v čem prsty nemá. Věř mi."

"Tebe něco trápí, že?" zvídala Čira.

Arthur si povzdychl.

"Jsem jenom jakýsi neklidný a nervózní," vysvětloval.

"Tak promiň," řekla Čira a balíček položila. Viděla, že by ho opravdu rozčililo, kdyby balíček otevřela. Bude to muset udělat, až se nebude dívat.

---

16. kapitola

Arthur nedokázal s jistotou říct, čí nepřítomnosti si všiml dřív. Jakmile si všiml jednoho zmizení, myšlenkové spoje zapracovaly a okamžitě věděl i o tom druhém zmizení a taky věděl, že se následkem toho stane něco strašného, nad čím bude rozum stát.

Zmizela Čira. A zmizel taky balíček.

Celý den ležel na očích, na poličce. Byla to zkouška důvěry.

Uvědomoval si, že se od něho jako od rodiče mimo jiné čeká, že bude svému dítěti projevovat důvěru a že na důvěře a smyslu pro zodpovědnost postaví jejich vzájemný vztah. Měl sice takový nepříjemný pocit, že možná dělá hroznou blbost, ale přesto ji udělal, no a je nad slunce jasnější, že to blbost byla. Chybami se člověk učí. Jak který.

A taky propadá panice.

Arthur vyběhl z domu. Byl večer. Šeřilo se a schylovalo se k bouřce. Po Čiře nebylo ani památky. Ptal se. Nikdo ji neviděl. Ptal se znovu. Ani nikdo další ji neviděl. Vraceli se na noc domů. Na kraji vesnice se honil vítr, zvedal věci a ledabyle je vyhazoval do vzduchu. Vypadalo to nebezpečně.

Vyhledal Dědu Melhubu a ptal se ho. Melhuba k němu otočil kamennou tvář a ukázal přesně tím směrem, kterého se Arthur obával, a proto instinktivně tušil, že šla asi tam.

Teď mu tu krutou pravdu Melhuba potvrdil.

Vydala se tam, kam za ní nepůjde. Aspoň si to myslela.

Když se podíval vzhůru na zamračenou, olověnou oblohu, na blesky, které na ní křižovaly, napadlo ho, že je to přesně taková obloha, na jakou by vyjeli čtyři jezdci z Apokalypsy, aniž by se museli cítit jako banda břídilů.

V neblahé předtuše nejhoršího se vydal po cestičce, která vedla do lesa v sousedním údolí. Na zem dopadly první kapky deště. Arthur se pokoušel o klus.

Čira se vyškrábala na hřeben a podívala se do dalšího údolí. Ten výstup byl delší a těžší, než počítala. Bylo jí trochu úzko, uvědomovala si, že takový noční výlet není zrovna nejchytřejší, jenomže otec se celý den poflakoval kolem domu a předstíral buď jí, nebo sobě, že ten balíček nehlídá. Nakonec musel jít za Strinderem do kovárny a Čira se

chopila příležitosti a s balíčkem pláchla.

V domě nebo vůbec ve vesnici ho otevřít nemohla, to dá rozum. Tam ji mohl Arthur každou chvilku přistihnout. Takže nezbývalo, než se vydat někam, kam za ní nepůjde.

Mohla se zastavit tam, kde byla. Pustila se do těchto končin v naději, že za ní nepůjde, a i kdyby šel, nikdy by ji tady v tom lese na kopci nenašel. Zvlášť když se snášela noc a začínalo pršet.

Celou cestu se jí ten balíček pohupoval pod paží. Byla to taková úhledná, na pohled sympatická krabice čtvercového půdorysu, asi čtvrtmetrová, a vysoká mohla být zhruba jako její dlaň. Byla zabalená do hnědého plaspapíru a ovázaná novým typem samouzlovacího provázku. Když s ní Čira zatřásla, nic v ní nehrkalo, ale cítila, že váha je nějak záhadně soustředěná uprostřed.

Když už došla tak daleko, nechtělo se jí ještě zastavovat, ale lákalo ji to dál do té málem zakázané oblasti, kde se zřítila otcova loď. Nevěděla přesně, co znamená slovo straší, ale třeba to bude legrace. Půjde dál a balíček si nechá až napotom.

Tma však byla čím dál větší. Svou elektrickou minibaterku zatím nepoužila, protože nechtěla, aby ji bylo z dálky vidět. Teď už ale bude muset. Stejně se už přehoupne na druhou stranu kopce, který od sebe ta dvě údolí odděluje, takže to nebude vadit.

Rozsvítila ji. Skoro ve stejném okamžiku probodl údolí, do kterého měla namířeno, klikatý blesk a pořádně ji vylekal. Tma kolem ní se zachvěla, pak zaburácel hrom a Čira se najednou cítila, s tím ubohým proužečkem světla v ruce, malá a ztracená. Možná by se měla přece jenom zastavit a rozbalit tu krabici. Nebo že by se vrátila a zítra vyrazila nanovo? Bylo to však jen chvilkové zaváhání. Věděla, že dnes večer zpátky nemůže, a cítila, že už zpátky nemůže vůbec.

Scházela dolů po svahu. Déšť sílil. Ještě před chvilkou to bylo pár vydatných kapek, ale teď se pořádně rozpršelo. Ze stromů se ozývalo syčení, spíš než šumění a pod nohama to začínalo klouzat.

Ještě že to syčení způsobuje déšť, napadlo ji, aspoň něco. Stíny poskakovaly a jukaly na ni, to jak se paprsek z její baterky míhal mezi stromy. Dopředu a dolů.

Uháněla dalších deset nebo patnáct minut, byla už promočená na kůži a začala se třást. Postupně si uvědomovala, že někde před ní je asi další světlo. Bylo velmi nejasné a Čira si nebyla jistá, jestli fantazíruje, nebo ne. Zhasla baterku, aby to viděla lépe. Opravdu to vpředu vypadalo na nějaké mdlé světlo. Nerozeznala, co to je. Znovu baterku rozsvítila a dál šla dolů z kopce vstříc čemukoli.

S tím lesem ale bylo něco v nepořádku.

Nedokázala hned říct co, ale nevypadalo to, že by ty stromy byly zdravé, měly se k světu a těšily se na jaro. Klonily se v prapodivných úhlech k zemi a vyvolávaly pochmurný dojem zmaru. Nejednou se Čiře s hrůzou zazdálo, že se po ní stromy natahují, ale způsobovala to vlastně sama. Jak svítila, vrhaly stromy mihotavé a kolébavé stíny.

Najednou před ni něco spadlo ze stromu. Polekaně uskočila a vypadla jí přitom baterka i balíček. Skrčila se a vytáhla z kapsy speciálně naostřený kámen.

Ta věc, která spadla ze stromu, se hýbala. Baterka na zemi to osvěcovala a v kuželu světla se směrem k Čiře kolébal nějaký ohromný bizarní stín. Kromě syčení deště teď slyšela slabounký šustot a vřeštění. Hrábla po baterce, našla ji a posvítila přímo na toho tvora.

V tu chvíli spadl jen o kousek dál ze stromu další. Zběsile přejížděla baterkou z jednoho na druhého. Pro všechny případy měla nachystaný kámen.

Ti tvorové byli ve skutečnost celkem malí. Ty hrozivé rozměry, to byl jen optický klam. Kromě toho, že byli malí, byli také chlupatí a roztomilí. A tam padal ze stromu další. Protože letěl kuželem světla, viděla ho úplně zřetelně.

Dopadl šikovně a přesně, otočil se a poté, stejně jako ti druzí dva, se pomalu a rozhodně přibližoval k Čiře.

Stála jako přibitá. Kámen měla pořád přichystaný a byla odhodlaná, že ho v případě nutnosti hodí, ale ukazovalo se, že tvorové, po kterých ho chtěla případně hodit, byly veverky. Nebo aspoň příbuzní veverek. A tato sympatická, roztomilá veverkovitá zvířátka s hebkou kožešinou se k ní přibližovala a Čira si vůbec nebyla jistá, jestli se jí to líbí.

Posvítila si zpříma na první z nich. Vydávalo agresívní, vřískavé a chvástavé zvuky a neslo v tlapce oškubaný kousek mokrého růžového hadříku. Čira výhružně potřásala kámen, ale na veverku, která se k ní blížila s mokrým hadříkem, to neudělalo vůbec žádný dojem.

Čira ucouvla. Neměla zdání, jak se zachovat. Kdyby to byly nějaké uslintané, uprskané potvory s blýskavými tesáky, tak by po nich vší silou ten kámen mrštila, ale co s takovými veverkami, to opravdu nevěděla.

Znovu ucouvla. Druhá veverka se na ni snažila zaútočit zprava. Nesla nějaký kalíšek. Žalud nebo něco takového. Třetí byla těsně za ní a blížila se svým tempem. Co nesla ona? Cár promočeného papíru, říkala si Čira v duchu.

Zase ustoupila dozadu, kotník se jí zaklínil do kořene a spadla na záda.

První veverka se v mžiku vymrštila, skočila na ni a šplhala jí po břiše. V očích měla chladný cíl a v tlapce mokrý hadřík.

Čira se pokusila vyskočit, ale podařilo se jí pohnout jenom o ždibek. Veverka na jejím břiše sebou vyděšeně cukla a to zase vyděsilo ji. Pak veverka na chvíli znehybněla a její drápky projely Čiře přes promáčenou košili až do kůže. A potom se po ní dál centimetr za centimetrem drápala, zastavila se a nabídla jí hadřík.

Bizarnost toho tvora a záblesky jeho očí ji téměř hypnotizovaly. Znovu jí nabízela ten hadřík. Neodbytně vřeštěla a strkala jí ho pořád dokola, až nakonec Čira podlehla a nervózně a váhavě si ho vzala. Veverka ji dál upřeně sledovala a jezdila očima po celém jejím obličeji. Čira byla bezradná. Po obličeji jí stékaly proudy vody a bláta a seděla na ní veverka. Použila ten hadřík a utřela si s ním bláto z očí.

Veverka triumfálně zavřískla, vytrhla jí hadřík, seskočila z ní, odpelášila do tmavé noci, mrštně vyšplhala na strom, zapadla do díry v kmeni, uvelebila se tam a zapálila si cigaretu.

Mezitím zaháněla Čira veverku s žaludovou číškou plnou dešťové vody a veverku s papírem. Horkotěžko se jí podařilo se dostat do sedu.

"Ne!" křičela na ně. "Běžte pryč!"

Polekaně odběhly, ale hned zase i se svými dárky přiběhly zpátky. Pohrozila jim kamenem. "Zmizněte!" ječela na ně.

Šokované veverky hopkaly kolem. Jedna se na ni vrhla, dala jí kalíšek s vodou do klína, otočila se a uháněla do noci. Druhá se chvíli jen chvěla, pak před ni spořádaně položila kus papíru a také zmizela.

Čira byla zase sama, ale celá se tím rozrušením třásla. Vrávoravě vstala, vzala kámen a balíček, pak se zarazila a zvedla i ten cár papíru. Už se rozpadal a byl tak promáčený, že se dalo těžko zjistit, co byl vlastně zač. Vypadalo to na útržek nějakého palubního časopisu.

Čira si právě lámala hlavu nad tím, co to všechno mělo znamenat, když vtom na paseku, kde stála, vyšel nějaký člověk, zvedl pušku, která nevěštila nic dobrého, a vystřelil na ni.

Arthur se zoufale plahočil do kopce tak tři čtyři kilometry za ní.

Když předtím vyrazil ven, vrátil se ještě po chvilce domů pro lampu. Ne elektrickou. Jediné elektrické svítidlo na Lamuelle bylo to, které si přivezla Čira. Jeho lampa byla obdoba petrolejky: perforovaná kovová nádobka ze Strinderovy kovárny, která obsahovala zásobu hořlavého rybího oleje a knot ze smotané suché trávy a která byla obalená průsvitnou vrstvičkou vyrobenou z vysušené střevní blány Úplně normální zvěře.

Teď zhasla.

Pár vteřin s ní naprosto bezvýsledně mával. Bylo jasné, že v tom lijáku nemá šanci lampu rozsvítit, ale aspoň symbolicky se pokusit musel. Pak ten krám váhavě odhodil.

Co teď? Padla na něho beznaděj. Promočený byl na kůži, oblečení na něm ztěžklo a nabobtnalo, a teď ještě navíc ta tma, to už byl úplně ztracený.

Na vteřinu byl ztracený v oslepujícím světle, a pak už byl zase ztracený ve tmě.

Plošný blesk mu aspoň ukázal, že už je skoro na vrcholu. Až bude nahoře, pak... co vlastně? Nebyl rozhodnutý, co udělá pak. Rozhodne se až nahoře.

A dál se pachtil do kopce.

Za několik minut mu bylo jasné, že stojí bez dechu na hřebeni. Daleko pod sebou viděl matné světlo. Netušil, co by to mohlo být, a po pravdě řečeno na to ani nechtěl myslet. Bylo to však to jediné, k čemu se dalo zamířit, a tak se klopýtavě vydal za tím světlem. Byla v něm malá dušička a cítil se ztracený.

Tělem jí proletěl smrtonosný záblesk a dvě vteřiny nato i ten člověk, který vystřelil. Vůbec si jí ale nevšímal. Střílel po někom za ní, a když se obrátila, klečel nad nějakým tělem a přehraboval mu kapsy.

Výjev znehybněl a zmizel. O zlomek vteřiny později ho vystřídaly obří zuby orámované plnými a dokonale namalovanými rty. A zčistajasna tu byl i obrovský modrý kartáček a začal ty zuby drhnout, až to pěnilo, a ony se pak dál leskly v mihotavém závoji deště.

Dvakrát zavřela a otevřela oči, než jí to došlo.

Byla to reklama. Ten člověk, co po ní střílel, byl součástí holografického palubního filmu. Místo neštěstí už musí být hodně blízko. Jak je vidět, některé systémy lodi jsou nezničitelnější než jiné.

Dalších několik set metrů bylo obzvlášť obtížných. Musela se potýkat nejen se zimou a deštěm a tmou, ale i s kusy palubního zábavného programu lodi, které se tam povalovaly. Kolem ní bez přestání vybuchovaly a srážely se vesmírné lodě a tryskové vozy a helipody a osvětlovaly oblohu, zlosynové v podivných kloboucích přes ni pašovali nějaké nebezpečné drogy a vlevo od ní na nějaké mýtince vyhrával právě orchestr a sbor Halapolitní státní opery závěrečný pochod anjaqantinské hvězdné gardy ze čtvrtého dějství Rizgarovy opery Blamwelamum Wuntovo.

A pak už stála na okraji ošklivého kráteru, na němž bylo vidět, jak to tu kdysi vřelo a bublalo. V jámě uprostřed bylo něco, co vypadalo jako obrovský kus karamelizované žvýkačky a ještě pořád z toho vycházelo mírné teplo: roztavené zbytky velikánské lodi.

Nějakou dobu jen stála a hleděla na to a potom se vydala po okraji kráteru. Teď už si nebyla jistá, co hledá, ale přesto šla dál a tu hrůzostrašnou jámu měla po levici.

Déšť se trošku zmírnil, ale pořád ještě pršelo dost, a protože nevěděla, co je vlastně uvnitř balíčku, jestli to není třeba něco křehkého nebo choulostivého, rozhodla se, že se poohlédne po nějakém jakžtakž suchém místečku, kde by ho rozdělala. Doufala jen, že se nic nerozbilo, jak jí balíček spadl.

Přejížděla baterkou po okolních stromech. Bylo jich tady poskrovnu a většinou byly ohořelé a polámané. Zdálo se jí, že tam někde uprostřed vidí nějaký skalní útvar nebo hromadu kamení, kde by se snad dalo schovat, a zamířila tam. Všude kolem nacházela zbytky a úlomky, které vypadly z lodi při jejím dopadu, ještě než se změnila v ohnivou kouli.

Asi dvě stě nebo tři sta metrů od kráteru uviděla mezi polámanými stromy viset rozcupované zbytky něčeho jakoby vatového růžového. Teď to bylo nasáklé vodou a zablácené. Správně uhodla, že je to určitě pozůstatek obalu, který jejímu otci zachránil život. Šla si to zblízka prohlédnout a pak si všimla, že poblíž leží něco na zemi, způli obalené blátem.

Zdvihla to a bláto otřela. Byl to nějaký elektronický přístroj velikosti malé knížky. Jako reakce na její dotek se na obalu matně rozsvítila velká přívětivá písmena NEPROPADEJ PANICE. Věděla, co to je. Byl to otcův výtisk

Stopařova průvodce po Galaxii.

Okamžitě cítila, že jí vrátil klid. Zvedla hlavu k zamračené obloze a nechala si obličej omýt deštěm. Trochu deštové vody si nabrala do pusy.

Pak hlavou zatřepala, aby voda stekla, a spěchala k tomu skalnímu útvaru. Přelézala z kamene na kámen a vtom uviděla něco senzačního. Vchod do jeskyně. Posvítila si dovnitř. Vypadalo to tam suše a bezpečně. Opatrně vešla. Jeskyně byla dost prostorná, ale Čira nezašla nijak hluboko. Byla vyčerpaná, ale pocítila už úlevu. Našla si vhodný kámen, posadila se, položila krabici před sebe a hned se dala do rozbalování.

---

17. kapitola

Dlouhou dobu se vedly spory a spekulovalo se, kam se poděla takzvaná 'pohřešovaná hmota' vesmíru. Všechny přírodovědecké fakulty všech větších univerzit po celé Galaxii si opatřovaly stále dokonalejší přístroje, aby mohly prozkoumat jádra vzdálených galaxií a potom úplný střed a okraje celého vesmíru, ale když jí nakonec přišly na stopu, ukázalo se, že to je to, v čem byly všechny ty přístroje zabalené.

V té krabici bylo pohřešované hmoty hodně; drobné měkké bílé kuličky pohřešované hmoty, které odhodila, aby měly budoucí generace fyziků čemu přicházet na stopu a co znovuobjevovat, až se objevy nynější generace fyziků poztrácejí a zapomenou.

Z toho množství kuliček pohřešované hmoty vytáhla černý disk, na kterém nebylo nic nápadného. Položila ho na kámen vedle sebe a přehrabala všechnu pohřešovanou hmotu, jestli v ní není ještě něco, návod nebo nějaké příslušenství nebo něco, ale nebylo tam už vůbec nic. Jen ten černý disk.

Posvítila na něj baterkou.

Jakmile to udělala, začaly se na původně nenápadném povrchu objevovat trhliny. Čira nervózně ustoupila, ale potom si všimla, že ta věc, ať je to, co je to, se jenom rozevírá.

Ten proces byl nádherně krásný. Byl mimořádně komplikovaný a přitom také prostý a elegantní. Bylo to jako origami, které se samo rozkládá, nebo poupě růže, které se v několika vteřinách rozvine.

Tam, kde ještě před chvílí byl hladce oblý disk, byl nyní pták. Vznášel se tam pták.

Čira dál ustupovala dozadu a byla ve střehu.

Trošku připomínal pikku, ale byl o dost menší. Lépe řečeno, byl větší, nebo - pro větší přesnost - přesně tak velký, nebo přinejmenším ne méně než dvakrát tak velký. Byl také jak modřejší, tak i růžovější než pikka, přičemž byl dokonale černý.

Bylo na něm také něco velice podivného a Čira nemohla přijít na to, co to bylo.

Stejně jako pikka vzbuzoval dojem, že pozoruje něco, co není vidět.

Naráz zmizel.

A přesně tak naráz všechno zčernalo. Čira se polekala a okamžitě se přikrčila a nahmatala v kapse ten speciálně obroušený kámen. Potom tma ustoupila, srolovala se do koule a byl z ní zase pták. Visel před ní ve vzduchu, pomalu mával křídly a díval se na ni.

"Omlouvám se," promluvil pojednou, "ale musím se kalibrovat. Slyšíš mě, když říkám toto?"

"Když říkáš co?" nechápala Čira.

"V pořádku," řekl pták. "A slyšíš mě, když říkám toto?"

Tentokrát nasadil mnohem vyšší tón.

"Jasně že slyším," odpověděla Čira.

"A slyšíš mě, když říkám toto?" zeptal se teď hlubokým hlasem, jako ze záhrobí.

"Ano!"

A pak byla pauza.

"Jak je vidět, tak ne," ozval se po chviličce pták. "To znamená, že tvůj kmitočtový rozsah je zjevně mezi 20 a 16 KHz. Tak. Toto ti zní dobře?" zeptal se příjemným, jasným tenorem. "Neskřípou ti v těch vyšších polohách žádné harmonické kmity? Zdá se, že ne. Tak dobře. Tak ty mohu používat jako datové kanály. A dál. Kolikrát mě vidíš?"

Najednou nebylo ve vzduchu nic jiného, než vzájemně propletení ptáci. Čira strávila spoustu času ve virtuálních realitách, ale s něčím tak fantastickým se ještě nesetkala. Vypadalo to, jako by celá prostorová geometrie byla nově vymezena spojitými ptačími tvary.

Čira vyjekla, rozpřáhla paže do ptačího prostoru a zakryla si jimi obličej.

"Hmmm, zdá se, že mockrát," pokračoval pták. "A co teď?"

Objevil se před ní tunel z ptáků poskládaných jako harmonika, jako by mezi rovnoběžnými zrcadly uvízl pták a odrážel se do nekonečna.

"Co jsi zač?"

"K tomu se hned dostaneme," odpověděl pták. "Tak kolikrát, prosím tě?"

"Víš, jsi jako..." bezradně máchla rukou do dálky.

"Aha, pořád nekonečno; ale aspoň směřujeme ke správné rozměrové matici. Výborně. Ne, odpověď je jeden pomeranč a dva citrony."

"Citrony?"

"Jestliže mám tři citrony a tři pomeranče a dva pomeranče a jeden citron ztratím, co mi zbude?"

"Co?... Já..."

"Aha, takže ty vnímáš časovou posloupnost takto. Zajímavé. Jsem pořád ještě nekonečný?" zeptal se a různě se v prostoru vznášel a klesal. "A teď jsem nekonečný? Jak jsem žlutý?"

V rychlém sledu se proměňoval co do tvaru i rozměru, že z toho šel rozum kolem a hlava zůstávala stát.

"Nemůžu..." snažila se něco říct, ale byla úplně zmatená.

"Nemusíš odpovídat, už to poznám z tvých reakcí. Takže. Jsem tvoje matka? Jsem skála? Připadám ti obrovský, rozpláclý a všelijak klikatě propletený? Ne? A teď ? Vzdaluji se?"

Na chvilku zůstal pták úplně v klidu.

"Ne," odpověděla Čira.

"Ale ano, vzdaluji se v čase. Hmmm. No nic, myslím, že už víme, na čem jsme. Pokud tě to zajímá, můžu ti říct, že ve vašem vesmíru se volně pohybujete ve třech rozměrech, kterým říkáte prostor. Po přímce se pohybujete ve čtvrtém, kterému říkáte čas, a zůstáváte pevně na místě v pátém, který je prvním základem pravděpodobnosti. Pak už je to trochu komplikovanější a v rozměrech 13 až 22 se dějí nejrůznější složitosti, které tě určitě nebudou zajímat. Prozatím je potřeba, abys věděla, že vesmír je mnohem složitější, než si myslíš, i kdybys od samého začátku vycházela z předpokladu, že zatraceně složitý opravdu je. Klidně můžu slova jako 'zatraceně' neříkat, jestli tě urážejí."

"Říkej si, co zatraceně chceš."

"Tak dobře."

"Kdo k sakru jsi?" mámila z něho Čira.

"Jsem Průvodce. V tvém vesmíru jsem tvůj Průvodce. Ve skutečnosti obývám Naprostý a všeobecný mišmaš, to je odborný název, což znamená... počkej, ukážu ti to."

Ve vzduchu se obrátil a prudce vyletěl ven a pak se usadil na kameni pod převisem, mimo dosah deště, který zase sílil.

"Pojď sem a sleduj."

Čiře se nelíbilo, že ji takto komanduje jakýsi pták, ale přesto za ním šla ke vchodu do jeskyně. Pořád si v kapse pohrávala s tím kamenem.

"Déšť," řekl pták. "Vidíš? Prostě déšť."

"To vím taky."

Pásy deště zaplavovaly noc a tu a tam jimi pronikalo měsíční světlo.

"Tak co to je?"

"Jak to myslíš, co to je? Poslyš, kdo vlastně jsi? Cos dělal v té krabici? Myslíš, že pobíhám celou noc po lese a odháním přiblblé veverky, abych nakonec zjistila, že nemám nic jiného než jakéhosi ptáka, který se mě ptá, co je to déšť? Ze vzduchu padá voda, to je celá věda! Ještě něco chceš vědět, nebo už můžeme jít domů?"

Pták si dal na čas, než odpověděl. "Ty chceš jít domů?"

"Já domov nemám," zakřičela tak nahlas, že se málem sama sebe lekla.

"Podívej se do toho deště..." vybízel ji ptačí Průvodce.

"Já se dívám do deště. Nic jiného tu ani na dívání není."

"Co vidíš?"

"Co jako mám vidět? Ty jsi blázen! Vidím prostě fůru deště. Padající vody."

"Jaké tvary v té vodě vidíš?"

"Tvary? Tam žádné nejsou. Je to jenom... "

"Jenom mišmaš," doplnil ji ptačí Průvodce.

"Ano... "

"Co vidíš teď?"

Z ptákových očí vyšel tenoučký, sotva patrný paprsek. Byl opravdu na samé hranici viditelnosti. V suchém vzduchu pod převisem nebylo vidět nic. Tam, kde se paprsek dotknul dešťových kapek, které jím propadaly, se objevila světelná plocha, tak jasná a sugestivní, že si na ni člověk chtěl sáhnout.

"Senzace. Laserová show," jedovatě utrousila. "Nikdy jsem ji neviděla, kromě asi pěti milionů rockových koncertů."

"Řekni mi, co vidíš!"

"Prostě plochu, ty blázne."

"Není tam nic, co by tam nebylo předtím. Jen tě chci za použití světla upozornit na určité kapky v určitých momentech. Co vidíš teď?"

Světlo pohaslo.

"Nic."

"Dělám přesně totéž, jenže s ultrafialovým světlem. To nevidíš."

"Jaký má smysl mi ukazovat něco, co nevidím?"

"Abys pochopila, že jestliže něco vidíš, nemůžeš tvrdit, že to tam je. A jestli něco nevidíš, nemůžeš tvrdit, že to tam není; je to jen otázka toho, co zaznamenají tvé smysly."

"Už mě to nudí," prohlásila, ale pak vyjekla.

V dešti visel obrovský a velmi věrný trojrozměrný obraz jejího otce, který jako by se právě něčeho lekl.

Arthur se prodíral lesem asi tři kilometry daleko od Čiry a najednou se zastavil. Lekl se svého obrazu, na kterém se polekal něčeho, co viselo velmi jasně ve vzduchu plném dešťových kapek asi tři kilometry daleko. Asi tři kilometry daleko a kousek vpravo od směru, který nabral on.

Byl skoro na pokraji svých sil, přesvědčený, že umře zimou a mokrem a vyčerpáním, a začínal si přát, aby to

měl co nejdřív za sebou. Nějaká veverka mu právě přinesla časopis věnovaný golfu a jeho mozek začínal skučet a blábolit z cesty.

Když uviděl na obloze svítit svůj obraz, obrovský a jasný, řekl si, že když se to tak vezme, s tím skučením a blábolením měl asi pravdu, ale asi neměl pravdu, co se týká směru, kterým šel.

Zhluboka se nadechl, pootočil a namířil si to k tomu nevysvětlitelnému světelnému úkazu.

"Tak dobře. Co to má dokázat?" zeptala se Čira. Vyděsil ji spíš fakt, že na tom obraze je její otec, než ten obraz samotný. První hologram v životě viděla, když jí byly dva měsíce a dali ji do něho, aby si tam hrála. A ten poslední viděla asi před půl hodinou, spolu s pochodem anjaqantinské hvězdné gardy.

"Pouze to, že ten obraz tam není o nic víc, než tam byla ta plocha," odpověděl jí pták. "Je to jen vzájemné působení vody z oblohy v jednom směru a světla těch frekvencí, které jsou tvé smysly schopné zaznamenat, v jiném směru. V mozku ti vytvoří zjevně prostorový obraz. Všechno jsou to však jenom obrazy v mišmaši. Tady máš další."

"Moje matka!" vykřikla Čira.

"Ne," vyváděl ji z omylu pták.

"Poznám přece svoji matku!"

Na obrazu byla žena, která vystupovala z vesmírné lodi uvnitř nějaké velké šedé budovy, která vypadala jako hangár. Doprovázela ji skupina vysokých štíhlých fialkovozelených bytostí. Určitě to byla její matka. Tedy, skoro určitě. Trillian by ale nešla při nízké gravitaci tak nejistě, ani by se uvnitř té prastaré fádní konstrukce, která vytvářela prostředí pro život, tak nedůvěřivě nerozhlížela, ani by u sebe neměla takovou legrační staromódní kameru.

"Kdo to tedy je?" vyzvídala Čira.

"Je částí rozměru tvé matky na pravděpodobnostní ose," vysvětloval ptačí Průvodce.

"Já vůbec nevím, o čem mluvíš."

"Prostor, čas i pravděpodobnost mají osy, po kterých je možné se pohybovat."

"Pořád jsem nějak mimo. I když bych řekla... Ne. Vysvětli mi to."

"Měl jsem dojem, že chceš domů."

"Vysvětli mi to!"

"Chtěla bys svůj domov vidět?"

"Vidět? Je přece zničený!"

"Podél pravděpodobnostní osy je to nespojité. Podívej."

V dešti teď vyplavávalo něco velmi zvláštního a krásného. A už je to na dohled. Je to velikánská modravozelenkavá koule, zahalená mlhou a mraky, majestátně a pomalu se otáčející na černém hvězdném pozadí.

"Teď ji vidíš," říkal pták, "a teď ne."

Necelé tři kilometry odtamtud se Arthur zarazil. Nevěřil svým očím na noční obloze, v dešťové cloně, viděl jasně a velice zřetelně Zemi. Úplně mu to vyrazilo dech. Ale v tu ránu byla pryč. A pak se znovu objevila. Potom, a v tu ránu rezignoval a strčil si slámu do vlasů, se proměnila v klobásu.

I Čira vyděšeně zírala na tu ohromnou, modrou a zelenou a vodnatou a zamlženou klobásu ve vzduchu. A teď už byl těch klobás celý věnec, lépe řečeno, byl vidět věnec, ve kterém ale mnoho klobás scházelo. Ten skvělý věnec se pak pohnul a roztočil se ve vzduchu v divokém tanci a pak se pozvolna zpomaloval, odhmotňoval a vytrácel do třpytivé temnoty noci.

"Co to bylo?" zeptala se přiškrceným hlasem Čira.

"Letmý pohled podél pravděpodobnostní osy na nespojitě pravděpodobný předmět."

"Aha."

"Většina předmětů podél své pravděpodobnostní osy mutuje a proměňuje se, ale svět tvých předků dělá něco trošku jiného. Leží v krajině pravděpodobnosti na něčem, co by se dalo nazvat chybová čára, a znamená to, že na mnoha pravděpodobnostních souřadnicích prostě přestává existovat. Je inherentně nestabilní, což je typické pro všechno, co se nachází uvnitř toho, co je běžně označováno jako plurální sektory. Jasné?"

"Ne."

"Chceš se na to zaletět podívat?"

"To jako... na Zemi?"

"Ano."

"A to je možné?"

Ptačí Průvodce neodpověděl hned. S nenuceným půvabem roztáhl křídla, vznesl se do vzduchu a vylétl do deště, který už zase polevoval.

Jako u vytržení plachtil po noční obloze, kolem něho blikala světla, nechával za sebou nejasné rozměry. Střemhlav padal dolů a vybral to a udělal looping a stočil se a zastavil se asi půl metru od Čiřina obličeje. Pomalu a tiše mával křídly.

Zase na ni promluvil.

"Tobě tvůj vesmír připadá strašně rozlehlý. V čase a v prostoru. To kvůli těm filtrům, přes které ho vnímáš. Ale byl vytvořen bez filtrů a to znamená, že já vnímám mišmaš, který obsahuje všechny možné vesmíry, ale který sám o sobě žádnou velikost nemá. Pro mě je možné cokoli. Jsem vševědoucí, všemocný, neobyčejně samolibý, a co víc - jsem v šikovném samonosném balení. Musíš si přijít na to, kolik z toho, co jsem řekl, je pravda."

Čiře se na tváři pozvolna objevoval úsměv.

"Ty darebáku mrňavý. Ty si ze mě děláš legraci!"
"Jak jsem řekl, možné je všechno."
Čira se zasmála. "Tak dobře, poleťme k Zemi. Poleťme k Zemi v některém bodě na..."
"Pravděpodobnostní ose?"
"Ano. Ve kterém nevyletěla do povětří. Tak. A ty jsi Průvodce. Jak se tam dostaneme?"
"Vratné inženýrství."
"Co?"
"Vratné inženýrství. Pro mě je časová posloupnost bezvýznamná. Prostě si rozhodneš, co chceš. A pak se jenom přesvědčíš, že už se to stalo."
"Děláš si legraci, že?"
"Všechno je možné."
Čira se zamračila. "Děláš si legraci, že?"
"Tak já ti to vysvětlím jinak. Vratné inženýrství nám umožňuje zkrátit proces čekání na jednu z těch mála lodí, které přibližně jednou za rok prolétají vaším galaktickým sektorem, a rozhodnout za ni, jestli se jí chce či nechce nás svézt. Chceš se svézt, loď přiletí a sveze tě. Pilot může mít milion různých důvodů, proč se rozhodne zastavit a vzít tě na palubu, a myslí si, že jeden z těch důvodů teď má. Skutečným důvodem však je to, že tys rozhodla, aby zastavil."
"Tak se mi zdá, ptáčku, že toto je příklad tvé neobyčejné samolibosti."
Pták mlčel.
"Tak dobře. Chci loď, která by mě vzala na Zemi."
"Tato stačí?"
Letěla tak potichu, že si jí Čira všimla, až když už byla skoro nad ní.

Arthur si jí všiml. Byl odtamtud něco přes kilometr a už se blížil. Sotva se vytratil klobásový výjev, všiml si, že z mraků sestupují další nezřetelná mihotavá světýlka, a zpočátku je považoval za další okázalý son et lumi re.
Chvilku mu trvalo, než si uvědomil, že je to skutečná vesmírná loď, a další chvilku, než si srovnal v hlavě, že přistává přesně tam, kde je podle jeho předpokladu Čira. A pak vyrazil, déšť nedéšť, zranění nezranění, tma netma.
Téměř okamžitě spadl, vezl se po zemi a bolestivě si poranil koleno o kámen. Pracně se vysoukal na nohy a pokusil se znova rozběhnout. Přepadl ho hrozný strach, že Čiru navždycky ztratí. Kulhal, klel, ale běžel. Nevěděl, co bylo v balíčku, ale adresovaný byl Fordu Prefectovi, a právě to jméno teď proklínal.
Tak nádhernou a sexy loď Čira asi ještě neviděla.
Byla úžasná. Stříbrná, štíhlá, tabuová.
Kdyby neměla přehled, řekla by, že je to RW6. Když u ní loď tiše zastavila, uvědomila si, že to opravdu RW6 je, a nemohla ani dech popadnout, jak ji to rozrušilo. RW6 je totiž takový ten výrobek, který vidíte jen v takových těch časopisech, které mají vyprovokovat společenský neklid.
Byla taky strašně nervózní. To, jak ta loď přiletěla a v kterém okamžiku přiletěla, bylo nad její chápání. Buď to byla ta nejpodivnější shoda okolností, nebo se tady děje něco opravdu mimořádného a znepokojivého. Napjatě čekala, až se vyklopí dveře. Její Průvodce - považovala ho už za svého - se jí vznášel nad pravým ramenem, křídla se mu jen lehounce třepetala.
Dveře se vyklopily. Ukázalo se jen nějaké mdlé světlo. Chvíli se nedělo nic a pak se vynořil člověk. Chvíli se ani nepohnul. Zjevně čekal, až si oči přivyknou tmě. Potom tam zahlédl Čiru a vypadalo to, že ho to trochu překvapilo. Šel k ní. Pak najednou překvapeně vykřikl, rozběhl se a vrhl se po ní.
Nebyla nejvhodnějším cílem nějakého výpadu. Byla totiž temná noc a Čira byla napružená. Od okamžiku, kdy uviděla loď, svírala podvědomě v kapse ten kámen.

Arthur utíkal, škrábal se, hnal se, vrážel do stromů a pak uviděl, že to nemůže stihnout. Loď byla na zemi jenom asi tři minuty a nyní už zase tiše a ladně stoupala nad stromy, zvolna se otáčela v řídké síti kapiček, protože bouře se utišila a už jen drobně poprchávalo, nabírala výšku, sklopila špičku a pak najednou hladce prolétla mraky.
A byla pryč. Čira s ní. Arthur to nemohl vědět jistě, nicméně popošel dál a prostě to věděl. Byla pryč. Dostal přidělený úkol, že má být rodičem, a těžko se vyrovnával s tím, jak špatně obstál. Pokoušel se dál utíkat, ale nohy neposlouchaly, koleno bolelo jak ďas a Arthur si byl vědom toho, že je po všem.
Nedovedl si představit, že by se mohl cítit mizerněji a příšerněji než teď, ale v tom se mýlil.
Nakonec se dobelhal k jeskyni, v níž se Čira schovala a rozdělala ten balíček. Na zemi zbyly otisky po lodi, která tady ještě před několika minutami stála, ale po Čiře nebylo ani stopy. Byl zdrcený. Šoural se dovnitř do jeskyně. Tam objevil prázdnou krabici a poházené kuličky pohřešované hmoty. To ho trochu rozčililo. Snažil se jí vštěpovat, že si musí po sobě uklízet. To rozčilení kvůli nepořádku mu pomohlo zmírnit pocit zoufalství z jejího odletu. Bylo mu jasné, že ji nemá jak najít.
Najednou vrazil nohou do něčeho nečekaného. Ohnul se, aby to zvedl, a zíral. Byl to jeho starý Stopařův průvodce po Galaxii. Jak ten se dostal do jeskyně? Nikdy se pro něj na místo neštěstí nevrátil. Nechtěl už místo havárie vidět a nechtěl už Průvodce. Měl za to, že je Sendvičářem na Lamuelle napořád. Jak se dostal do jeskyně? Fungoval. Z obalu na něho blikala slova NEPROPADEJ PANICE.
Vyšel z jeskyně do mdlého a zvlhlého měsíčního světla. Usadil se na nějakém balvanu, aby si svého starého Průvodce prohlédl, ale zjistil, že to není balvan, že je to osoba.

18. kapitola

Arthur se vyděšeně vymrštil. Těžko říct, čeho se lekl víc: jestli toho, že by tomu člověku, na kterého si nechtěně sedl, mohl ublížit, nebo toho, že by ten člověk, na kterého si nechtěně sedl, mohl ublížit jemu.

Při bližším ohledání a po zhodnocení situace vyšlo najevo, že bezprostřední důvod k obavám je zanedbatelný. Ten člověk, na kterém před chvílí seděl, bez ohledu na to, kdo to je, je v bezvědomí. Tento fakt pravděpodobně do značné míry přispěje k vysvětlení, co tady dělá a proč tady leží. Zdá se však, že dýchá. Fajn. Arthur mu nahmatal tep. Taky fajn.

Ležel na boku, částečně stočený do klubíčka. Je to tak dávno a tak daleko, co Arthur naposledy poskytoval první pomoc, že si vůbec nemohl vzpomenout, co by měl udělat. Vzpomněl si, že především by měl udělat to, že by měl mít lékárničku. Do háje!

Má ho překulit na záda, nebo ne? Co kdyby měl něco polámaného? Co kdyby měl zapadlý jazyk? Co kdyby ho zažaloval? A nehledě na to všechno - kdo to vlastně je?

Právě v tu chvíli hlasitě zanaříkal a překulil se.

Arthur zaváhal, jestli by ho...

Podíval se na něho.

Ještě jednou se na něho podíval.

Ještě jednou se na něho podíval, aby měl absolutní jistotu.

Přestože ještě před chvilkou si připadal úplně skleslý a zdálo se mu, že už nemůže být víc na dně, než je, uvědomil si teď další pořádný pokles skleslosti.

Ten člověk znovu zasténal a pomalu otvíral oči. Chvíli mu trvalo, než zaostřil, pak mrkl a ztuhl.

"Ty!" zvolal Ford Prefect.

"Ty!" zvolal Arthur Dent.

Ford znovu zasténal.

"Co potřebuješ vysvětlit tentokrát?" zeptal se a s výrazem zoufalství zavřel oči.

Pět minut nato seděl a masíroval si jedno místo na boku na hlavě, kde měl pořádnou bouli.

"Kdo byla k čertu ta ženská?" zeptal se. "Proč máme kolem sebe veverky a co chtějí?"

"Mne ty veverky otravují celou noc," odpověděl Arthur. "Pořád mi něco cpou, časopisy a tak."

Ford svraštil čelo. "Opravdu?"

"A hadříky."

Ford přemýšlel.

"A jsme někde poblíž místa té havárie?"

"Ano," odpověděl Arthur a říkalo se mu to těžko.

"To bude ono. Může se to stát. Palubní roboti jsou zničeni. Robomozky, které je řídí, přežijí a začnou zamořovat místní faunu a floru. Mohou celý ekosystém proměnit v jakési neosobní služby vnucované obyvatelstvu, jako například rozdávání horkých ručníků a nápojů kolemjdoucím. Měl by být nějaký zákon, který by to zakazoval. Pravděpodobně je. Pravděpodobně taky existuje zákon zakazující, aby na to byl zákon, to aby se mohli pěkně naštvat úplně všichni. Haj hou. Cos říkal?"

"Říkal jsem - ta žena je moje dcera."

Ford přestal s masírováním.

"Zopakuj to."

"Říkal jsem, že ta žena je moje dcera," nevrle opakoval Arthur.

"Nevěděl jsem, že máš dceru."

"Zřejmě toho o mě nevíš hodně," prohlásil Arthur. "A když už jsme na to narazili, já toho o sobě zřejmě taky hodně nevím."

"No jo. No jo. Tak kdypak se to stalo?"

"To nevím jistě."

"To je u tebe normální. A nějaká matka se na tom taky podílela?"

"Trillian."

"Trillian? Nemyslel jsem si, že..."

"Ne. Počkej. Víš, je mi to trochu trapné."

"Vzpomínám si, že mi kdysi říkala, že má dítě, ale jenom tak mimochodem. Občas se s ní vídám. S děckem jsem ji nikdy neviděl."

Arthur na to neříkal nic.

Ford se nějak zadumal. Zase se ozvala ta bolest na hlavě.

"Nespletl ses? Byla to opravdu tvoje dcera?"

"Řekni mi, co se stalo."

"Uf. To je dlouhé vysvětlování. Letěl jsem si sem vyzvednout ten balíček, který jsem si poslal na tvoji adresu..."

"To mi vysvětli. Proč to všechno?"

"Myslím, že může být nepředstavitelně nebezpečný." ,

"A ty ho pošleš mně?" protestoval Arthur.

"Bezpečnější místo mě nenapadlo. Spoléhal jsem na to, že jsi flegma a že to neotevřeš. No, a protože jsem letěl

v noci, nemohl jsem najít tu vesnici. Měl jsem jenom ty nejzákladnější informace. Nikde jsem neviděl žádný signál, nic. To vy tady vůbec nemáte, že?"

"To se mi tady právě líbí."

"Pak jsem přece nějaký slabý signál zachytil, z tvého starého Průvodce, tak jsem se na něj napojil. Myslel jsem, že mě přivede za tebou. Ukázalo se, že jsem přistál v jakémsi lese. Nedovedl jsem si srovnat v hlavě, co to má znamenat. Vyšel jsem ven a uviděl jsem tam tu ženu. Chtěl jsem ji pozdravit a potom jsem si všiml, že má tu věc!"

"Jakou věc?"

"Tu, co jsem ti poslal! Nového Průvodce! Ptačího průvodce! Myslel jsem, že u tebe bude v bezpečí. Já bych tě nejradši rozškubal! Ona ho měla u ramene. Vyrazil jsem k ní a ona mě praštila šutrem."

"Aha. A cos dělal pak?"

"Svezl jsem se k zemi. Co jiného? Byla to pořádná rána. Ona i ten pták se pak hrnuli do mé lodi. A když říkám 'mé lodi', myslím tím RW6."

"Co?"

"RW6, Zarku můj! Moje kreditní karta teď má fantastický poměr s centrálním počítačem Průvodce. To bys zíral, co to je za loď. To je..."

"Takže RW6 je vesmírná loď?"

"Ano! Je to... ale no nic. Stačí se trochu zajímat. Nebo se stačí podívat do nějakého katalogu. No, a to už jsem měl plnou hlavu starostí. A taky myslím slabého otřesu mozku. Klečel jsem na kolenou a silně krvácel, a tak jsem udělal to jediné, co mě v tu chvíli napadlo. Začal jsem ji prosit. Prosím vás, Zark je mi svědkem, neberte mi tu loď, škemral jsem. Nenechávejte mě tady uprostřed jakéhosi primitivního zazarkovaného lesa. Potřebuji pomoc, mám poraněnou hlavu. Mohl bych se dostat do pěkného průšvihu a vy taky."

"Co ti na to řekla?"

"Praštila mě tím šutrem podruhé."

"Myslím, že ti můžu s jistotou říct, že to byla moje dcera."

"Milounké stvoření."

"Musíš ji víc poznat," vysvětloval Arthur.

"To pak zkrotne, nebo co?"

"To ne, ale ty se naučíš, kdy uhnout."

Ford si držel hlavu a snažil se uvažovat logicky.

Obloha začínala na západě blednout, tam někde vycházelo slunce. Arthur po něm nijak zvlášť netoužil. Po takové otřesné noci, jakou měl za sebou, byl nějaký mizerný den, který se tu míní roztahovat, to poslední, po čem toužil.

"Co prosím tě můžeš v takovémhle zapadákově dělat?"

"Většinou... většinou dělám sendviče," řekl Arthur.

"Cože?"

"Jsem, nebo možná spíš jsem byl, Sendvičář u jednoho malého domorodého kmene. Je to mírně ostudné. Když jsem se sem dostal, tedy - když mě vytáhli z trosek té superdokonalé lodi, která se na jejich planetu zřítila, byli na mě hodní a já jsem si plánoval, že jim taky trochu vypomůžu. Říkal jsem si, že mám vzdělání a že pocházím z technicky vyspělé kultury, tak že jim sem tam něco předvedu. Nepředvedl jsem samozřejmě nic. Když přijde na věc, tak já vlastně nevím, jak co funguje. A to vůbec nemluvím o videorekordérech a tak, protože to neví nikdo, jak fungují. Já mám na mysli například pero nebo artéskou studnu nebo něco takového. Prostě netuším. Nebyl jsem k ničemu. Kdysi na mě padly nějaké chmury a udělal jsem si sendvič. Okamžitě z toho byli u vytržení. Nikdy nic takového neviděli. Prostě je to nikdy nenapadlo. A já náhodou chystám sendviče docela rád, no a tak to nějak začalo."

"A tebe to bavilo?"

"No, svým způsobem vlastně ano. Třeba pořizování nožů a tak."

"A vůbec ti to nepřipadalo jako otupující, výbušná, šokující, sžíravá nuda?"

"No... víš... ani ne. Rozhodně ne sžíravá."

"Divné. Mně by to tak připadalo."

"Prostě máme jiný pohled na věc."

"Určitě."

"Jako pikky."

Ford neměl ponětí, o čem mluví, ale nevzrušovalo ho to. Místo toho se zeptal: "Jak se odsud dostaneme?"

"Myslím, že bude nejjednodušší sejít tudy dolů do údolí, to se zvládne tak za hodinu, a odtamtud se jakoby obloukem vracet. Plahočit se stejnou cestou přes ten hřeben, to už by bylo nad moje síly."

"Vracet se obloukem kam?"

"No do vesnice snad, ne?" povzdychl poněkud znechuceně Arthur.

"Já do žádné idiotské vesnice nechci!" odsekl Ford. "Musíme odsud vypadnout."

"Kam? Jak?"

"To já nevím. To musíš ty vědět. Ty tady žiješ. Nějak se z této zazarkované planety musí odlétat, ne?"

"Já nevím. Jak to normálně děláš? Čekáš někde, dokud se nějaká raketa neobjeví, ne?"

"No a kolik lodí navštívilo v poslední době tuhle Zarkem zapomenutou všivou díru?"

"Před několika lety to byla ta moje; ta se tady zřítila omylem. Pak tu byla Trillian, pak přišel ten balíček a teď ty a..."

"A kromě těch starých známých firem?"

"Pokud vím... tak... dalo by se říct, že žádná. Je tady klídek."

Jako by ho chtěl někdo usvědčit ze lži, ozvalo se v tu chvíli z dálky slabě táhlé burácení hromu.

V tu ránu byl Ford na nohách a netrpělivě začal přecházet sem a tam. Na oblohu se prodíralo ranní svítání a slabounce ji postříkalo, jako by tou částí oblohy někdo protáhl kus jater.

"Tobě pořád nedochází, jak je to důležité," řekl.

"Co? Myslíš moji dceru, která je sama tam v Galaxii? Ty myslíš, že já... "

"Můžeme Galaxii litovat až později?" poznamenal Ford. "Toto je opravdu velmi, velmi vážné. Průvodce změnil majitele. Odkoupili ho."

Arthur se vymrštil. "Ó, to je opravdu velmi vážné," vykřikoval. "Okamžitě mi dodej informace o nakladatelské politice našeho podniku. Sem s nimi! Nevěřil bys, jak strašně mi to v poslední době leží na srdci!"

"Ty tomu pořád nerozumíš! Existuje už úplně nový Průvodce!"

"Ó! Ó! Ó!" znova se rozkřikoval Arthur. "Nejsem z toho rozrušení mocen souvislého slova! Už se nemůžu dočkat, až vyjde a až si vyhledám, které jsou ty nejskvělejší vesmírné přístavy, kde se člověk nejlíp nudí. Doufám, že budou v nějaké kulové hvězdokupě, o které jsem v životě neslyšel. Moc tě prosím, můžeme teď hned utíkat do obchodu a koupit si ho?"

Ford přimhouřil oči.

"To byl sarkasmus, že? Říkáte tomu tak, ne?"

"Víš, že máš asi pravdu?" ječel Arthur. "Opravdu se mi zdá, že se mi ta poťouchlost, která se jmenuje sarkasmus, cpe do řeči. Do prdele, Forde, já mám za sebou otřesnou noc! Pokus se to, prosím tě, vzít v úvahu, až budeš zvažovat, jakými bezvýznamnými prkotinami, jakými fantastickými tchořími chrchli, mě zahrneš dál!"

"Dej si pauzu," vybízel ho Ford. "Potřebuju přemýšlet."

"Proč potřebuješ přemýšlet? Co kdybysme si jen tak sedli a zabrnkali si chvilku na rty paramparamparamparam. A pár minut by nám jen tak vytékaly sliny a byli bysme rozvalení na levém boku. Mně už to leze krkem, Forde! Mně už leze krkem všechno to přemýšlení a vymýšlení. Asi si myslíš, že si tady jen tak vyvřeskuju..."

"To mě ani nenapadlo."

"...ale já to myslím vážně. Jaký to má smysl? Předpokládáme, že pokaždé, když něco uděláme, víme, jaké to bude mít následky, neboli jaké bychom je víceméně chtěli mít. To nejenom že je ne vždy správně. To je obrovsky, šíleně, bláhově, totálbrajglově špatně!"

"Mluvíš mi z duše."

"Děkuji," řekl Arthur a znova se posadil. "Cože?"

"Vratné inženýrství."

Arthur si položil hlavu do dlaní a mírně s ní kroutil ze strany na stranu.

"Existuje nějaký humánní způsob, jakým bych ti mohl zabránit v tom, abys mi vykládal, co je nějaké podělané vratné cosi?"

"Neexistuje," odpověděl Ford, "protože se to týká tvojí dcery, je v tom až po uši a je to smrtelně vážné."

V nastalé pauze zaduněl hrom.

"Tak dobře," zjihl Arthur. "Tak mluv."

"Vyskočil jsem z okna mrakodrapu."

Arthur zase pookřál.

"Nepovídej! A nechtěl by sis to zopakovat?"

"Už se stalo."

"Hmmm," zamumlal Arthur zklamaně. "Jak se zdá, nesplnilo to bohužel očekávání."

"Poprvé jsem se zachránil díky fantastické a - při vší skromnosti - skvostně duchapřítomné rychlé reakci, hbitosti, prvotřídní práci nohou a sebeoběti."

"Ta sebeoběť by mě zajímala."

"Odhodil jsem polovinu milovaného a myslím že nenahraditelného páru bot."

"A proč sebeoběť?"

"Protože byly moje!" odsekl Ford.

"Řekl bych, že máme rozdílné hodnotové systémy."

"Můj je ale lepší."

"To je podle tvé... ale nic. Takže poté, co ses tak důmyslně zachránil jednou, velmi rozumně sis šel skočit podruhé. Prosím tě, neříkej mi proč. Jenom mi řekni, co se stalo, teda jestli musíš."

"Spadl jsem rovnou do otevřené kabiny projíždějícího městského tryskovozu, jehož pilot předtím úplně náhodně stiskl tlačítko vysouvání, přestože chtěl jenom přehodit stopy na stereu. Ani já bych to nepovažoval za nějakou důmyslnost z mé strany."

"No, já nevím," řekl Arthur tak, že bylo jasné, že už ho to unavuje. "Od tebe bych čekal, žes třeba večer předtím tajně vlezl do toho tryskovozu a nastavil tu stopu, kterou měl pilot nejmíň rád. Nebo něco takového."

"Nikam jsem nevlezl."

"No já se jenom ujišťuju."

"Ale vlezl tam někdo jiný, i když to zní nepravděpodobně. A to je právě ono. Člověk může takhle pozpátku sledovat řetězce a větvení klíčových událostí a náhod. Ukázalo se, že tam vlezl ten nový Průvodce. Ten pták."

"Jaký pták?"

"Tys ho neviděl?"

"Ne."

"Je to smrtonosný tvor. Vypadá pěkně, oslňuje bombastickými frázemi, podle libosti tu a tam zbortí časový průběh vln."

"Co to znamená?"

"Vratné inženýrství."

"Mmm... no... ano."

"Otázka je, pro koho to dělá?"

"Já bych měl mít jeden sendvič," prohlásil Arthur a zalovil v kapse. "Dáš si kousek?"

"Jo. Proč ne?"

"Trochu se pomačkal a navlhl, škoda."

"To nevadí."

Chvilku se živili.

"Je to docela dobré, vážně," pochvaloval Ford. "Co to je za maso?"

"Úplně normální zvěř."

"Tak to neznám. Takže otázka je," pokračoval Ford, "pro koho to ten pták dělá. Co za tím vším vězí?"

"Mmmm," ukusoval sendvič Arthur.

"Když jsem toho ptáka našel," pokračoval Ford, "k čemuž mimochodem přispěla taky série náhod, které jsou samy o sobě zajímavé, předvedl mi ten nejfantastičtější ohňostroj, jaký jsem kdy viděl. Pak mi nabídl, že mi bude k dispozici v mém vesmíru. Řekl jsem, že děkuji, ale že děkuji nechci. Řekl, že mi své služby poskytne tak jako tak, ať chci nebo nechci. Řekl jsem mu, ať si to zkusí, a on řekl, že si to zkusí, a opravdu to zkusil. Řekl jsem, že se na to musíme podívat, a on řekl, že se podíváme. A v tu chvíli jsem se rozhodl, že ho zabalím a vyexpeduju odtamtud. A tak jsem ho z důvodů bezpečnosti poslal tobě."

"Vážně? Čí bezpečnosti?"

"Do toho ti nic není. A pak mi, s přihlédnutím k nepříznivým okolnostem, připadalo moudré skočit z okna ještě jednou. Ani mě v tu chvíli jiné možnosti nenapadly. Naštěstí pro mě tam byl ten tryskovůz. Jinak by mi nezbývalo nic jiného než duchapřítomná rychlá reakce, hbitost, možná druhá bota, a kdyby to všechno selhalo, tak zem. Ale znamenalo to, že ať jsem chtěl, nebo ne, Průvodce pracoval pro mě a to bylo velmi nepříjemné."

"Proč?"

"Protože pokud máš Průvodce, myslíš si, že pracuje pro tebe. Všechno mi od té doby hladce vycházelo, až do toho okamžiku, kdy se proti mně objevil ten fracek s šutrem v ruce, pak šupa a spadla klec. Jsem mimo hru."

"To mluvíš o mojí dceři?"

"Jak nejslušněji umím. Ona je teď další v tom řetězu, komu se bude zdát, že jí všechno báječně vychází. Může mlátit po hlavě vším, co se jí v přírodě namane, koho si usmyslí; všechno jí půjde jako po másle, až nakonec udělá, co má udělat, a i to pak pro ni bude všechno připraveno. To je vratné inženýrství a je jasné, že nikdo nepochopil, co se tím rozpoutá."

"Například já."

"Prosím? Arthure, vzbuď se! Poslouchej, já to zkusím ještě jednou. Z výzkumných laboratoří vyšel nový Průvodce. Využívá nové technologie nefiltrovaného vnímání. Víš, co to je?"

"Proboba, já tady dělám sendviče, tak co po mně chceš?"

"Kdo je to Bob?"

"To je vedlejší. Pokračuj."

"Nefiltrované vnímání znamená, že vnímá všechno. Jasné? Já nevnímám všechno. Ty nevnímáš všechno. My máme filtry. Nový Průvodce žádné smyslové filtry nemá. Vnímá všechno. Nebyl to žádný technologicky složitý nápad. Jenom otázka odstranění filtrů. Jasné?"

"Co kdybych ti řekl, že je mi to jasné, abys mohl klidně pokračovat?"

"Fajn. No a protože ten pták může vnímat všechny možné vesmíry, je ve všech možných vesmírech přítomen. Jasné?"

"Jas... Né."

"A pak dojde k tomu, že chlápci v odděleních marketingu a v účtárnách začnou říkat, no ne, to zní dobře, to by mohlo znamenat, že vyrobíme jenom jeden kus a pak ho nekonečněkrát prodáme. Nedívej se na mě tak nedůvěřivě, Arthure. Účetní tak opravdu uvažují!"

"To je docela chytré, ne?"

"Ne! Je to neskutečně blbé! Poslouchej. Ten Průvodce je jenom malinká mašinka. Má v sobě docela chytrou kybernetiku, ale protože má nefiltrované vnímání, každý sebemenší krok, který udělá, má sílu viru. Může se šířit prostorem, časem a milionem jiných rozměrů. Může se zaměřit na cokoli v kterémkoli z vesmírů, v nichž se ty nebo já pohybujeme. Jeho síla je znovu použitelná. Představ si počítačový program. Někde je jedna klíčová instrukce a všechno ostatní jsou jen funkce, které se samy vyvolávají, nebo závorky, které se donekonečna nadouvají nekonečným adresovým prostorem. Co se stane, když se závorky zbortí? Kde je konečné 'end if', konec podmínky? Dává něco z toho smysl? Arthure?"

"Promiň, na moment mě vzalo spaní. Něco o vesmíru, ano?"

"Něco o vesmíru, ano," otráveně odpověděl Ford. Znovu se posadil.

"Ještě něco," zase začal. "Něco k přemýšlení. Víš, koho jsem viděl v ústředí Průvodce? Aspoň si myslím, že to byli oni. Vogoni. Aha. Vidím, že konečně nějakému slovu rozumíš."

Arthur vyskočil.

"Ten hluk!"
"Jaký hluk?"
"To hřmění."
"A co jako?"
"To nehřmí. To je jarní stěhování Úplně normální zvěře. Už začalo."
"Jaké je to zvíře? Když o něm pořád meleš."
"Já o nich nemelu. Já jenom kousky z nich dávám do sendvičů."
"Proč se jmenují Úplně normální zvěř?"
Arthur mu to vyložil.
Nemíval často příležitost vychutnat, jak Fordovi lezou překvapením oči z důlků.

---

19. kapitola

Byla to podívaná, na kterou si Arthur nikdy úplně nezvykl a která ho nikdy neomrzela. Vydali se s Fordem ostrou chůzí podél říčky, která stékala do údolí, a když konečně došli na okraj plání, vyšplhali se do koruny košatého stromu, aby lépe viděli na jeden z těch neobvyklejších a úžasnějších úkazů, které Galaxie skýtá.

Anhondskými pláněmi se řítilo obrovské zlověstné stádo Úplně normální zvěře, tisíce a tisíce zvířat velkolepě sešikovaných. Jak se tak ta ohromná zvířata hnala v bledém světle úsvitu jemným závojem páry z potících se těl a blátem zvířeným dopadajícími kopyty, bylo na nich i tak něco neskutečného a přízračného. Rozum však zůstával úplně stát, když došlo na otázku, odkud se sem dostávají a kam se ženou. Odpověď byla prostá - odnikud a nikam.

Tvořily sevřený valící se šik zhruba sto metrů široký a asi osm set metrů dlouhý. Ta falanga tvořila tvarově neměnný útvar, jenom se během osmi nebo devíti dnů, po které se zvířata pravidelně objevovala, pozvolna mírně posunula do strany a dozadu. Přestože šik zůstával víceméně stejný, vynořila se ta ohromná zvířata, z nichž sestával, na konci plání, jako by spadla z nebe, řítila se stálou rychlostí asi třiceti kilometrů za hodinu a stejně neočekávaně mizela na opačném konci.

Nikdo nevěděl, kde se berou a kam míří. Byla pro život Lamuelly tak důležitá, že to vypadalo, že si tu otázku raději nechtějí klást. Děda Melhuba při nějaké příležitosti řekl, že někdy se může stát, že když dostaneš odpověď, přijdeš o otázku. Někteří vesničané si v soukromí šuškali, že to je jediná moudrá věc, kterou kdy od Melhuby slyšeli, a po krátké diskusi na toto téma to přičetli náhodě.

Dusot kopyt byl tak intenzivní, že už se těžko dalo zaslechnout něco jiného.
"Cos říkal?" křičel Arthur.
"Říkám, že to vypadá, že by to mohl být důkaz posunu dimenzí," křičel Ford.
"To je co?"
"Spousta lidí se začíná znepokojovat tím, že časoprostor při tom všem, co se v něm odehrává, vykazuje známky rozpadávání. Na mnoha světech je vidět, jak zemské masy chátrají a posunují se následkem nevysvětlitelně dlouhých a klikatých drah, po kterých se pohybují migrující zvířata. Tohle by mohlo být něco podobného. Žijeme v deformovaných časech. No to je teď jedno, ale jestliže tu není solidní vesmírné letiště..."
Arthur ztuhl.
"Co tím myslíš?" zeptal se.
"Co tím myslíš, co tím myslím?" hulákal Ford. "Ty víš velice dobře, co tím myslím. Odjedeme odsud na nich."
"To myslíš vážně, že se svezeme na Úplně normální zvěři?"
"Jo. Podíváme se, kam se žene."
"To nepřežijeme! Ne," najednou si to Arthur rozmyslel, "přežijeme. Aspoň já. Forde, slyšel jsi někdy o planetě Stavromula Beta?"
Ford zapřemýšlel. "Myslím, že ne," řekl. Vytáhl starý odřený výtisk Stopařova průvodce po Galaxii a hledal. "Píše se to, jak to slyším?"
"Nevím. Slyšel jsem to vyslovit jen jednou. To jméno vypustil z pusy někdo, kdo měl plnou pusu cizích zubů. Pamatuješ? Vykládal jsem ti přece o Agrajagovi."
Ford se zamyslel. "To je ten, co byl přesvědčený, že mu neustále usiluješ o život?"
"Ano. Tvrdil, že jedno z těch míst, kde jsem ho připravil o život, je Stavromula Beta. Vypadalo to, že někdo střílí po mně. Sehnul jsem se a Agrajag, nebo některé z jeho mnoha převtělení, ten zásah dostal. Vypadá to, že tohle se určitě v některém časovém bodě stalo. Takže z toho vyvozuju, že budu naživu přinejmenším do chvíle, než se na Stavromule Beta sehnu. Jenže o ní nikdo nikdy neslyšel."
"Hmmm." Ford učinil několik dalších hledačských pokusů s Průvodcem, ale marně.
"Nic."
"Jen se mi... ale ne, nikdy jsem o ní neslyšel," prohlásil nakonec. Vrtalo mu ale hlavou, co mu to nějak matně, moc matně, připomíná.
"Tak dobře," začal Arthur. "Viděl jsem, jak Úplně normální zvěř chytají zdejší lovci. Zabíjet jednotlivé kusy přímo ve stádu nemá cenu; stádo je udusá. Takže lovci je lákají po jednom ven z toho šiku a pak je zabíjí. Má to hodně blízko k matadorským praktikám, víš, pláštík výrazné barvy. Jeden se na tebe řítí, uhneš a elegantně se rozmáchneš tím pláštíkem. Máš u sebe něco pestrého, čím by se dalo rozmáchnout?"
"Tohle by stačilo?" zeptal se Ford a podával mu ručník.

20. kapitola

Vyskočit si na půldruhatunové Úplně normální zvíře, které migruje vaším světem hrozivou rychlostí bezmála čtyřiceti kilometrů v hodině, není tak jednoduché, jak by se na první pohled mohlo zdát. V každém případě to není tak jednoduché, jak se to jeví, když pozorujete zdejší lovce. Arthur počítal s tím, že možná zjistí, že to je pořádná fuška. Ani trochu však nepočítal s tím, jaká fuška to je, než se člověk vůbec dostane k té fušce, se kterou počítal. To, co si myslel, že bude hračka, se ukázalo jako prakticky nemožné.

Nebyli v stavu přilákat pozornost ani jediného zvířete. Úplně normální zvířata měla skloněné hlavy, povysunutá ramena, zadníma nohama drtila zem na kaši a byla tak zaujatá duněním vlastních kopyt, že by je vyrušilo akorát tak něco geologického, a ne pouze překvapivého.

Dunění a dusot byly tak intenzivní, že to Arthur s Fordem nakonec nevydrželi. Dvě hodiny tam poskakovali a vymýšleli se středně velkým kytičkovaným ručníkem čím dál větší ztřeštěnosti, ale nepodařilo se jim přimět ani jedno z těch obrovských zvířat, která se kolem nich s duněním valila, ani k tomu, aby pohlédla směrem k nim.

Byli od té horizontální laviny zpocených těl necelý metr. Přiblížit se ještě víc by znamenalo riskovat okamžitou smrt, chrono-logickou nebo nechrono-logickou. Arthur kdysi viděl, co zbylo z Úplně normálního zvířete, které nešikovně zasáhl mladý a nezkušený místní lovec, když se řítilo ve stádu.

Jeden chybný krok a bylo by to. Žádná domluvená schůzka se smrtí na Stavromule Beta, ať se Stavromula Beta nachází kdekoli, by ho, ani nikoho jiného, nezachránila před tímto hrůzným, ničivým dusotem kopyt.

Nakonec se Arthur s Fordem odpotáceli zpátky. Posadili se, vyčerpaní a poražení, a začali si navzájem kritizovat své ručníkové taktiky.

"Musíš s ním víc švihnout," vyčítal mu Ford. "Potřebuješ zdokonalit protažení švihu z lokte, když si tě ty mrchy mají všimnout."

"Protažení švihu?" protestoval Arthur. "Ty zase potřebuješ ohebnější zápěstí."

"Ty potřebuješ rozmáchlejší gesto," kontroval Ford.

"Ty potřebuješ větší ručník."

"Ty potřebuješ," ozval se cizí hlas, "pikku."

"Ty co?"

Hlas přicházel zezadu. Otočili se a za nimi stál v ranním slunci Děda Melhuba.

"Když chcete přilákat pozornost Úplně normální zvěře, potřebujete pikku," vysvětloval a blížil se k nim. "Podívejte."

Sáhl pod režnou sutanu, nebo co to měl na sobě, a vytáhl malou pikku. Neklidně seděla Melhubovi na ruce a oči měla upřené na Bobví co, co se míhalo asi sto pět centimetrů před ní.

Ford zaujal ihned pohotovostní postoj, to znamená, že se jakoby přikrčil, tak jak to dělával vždycky, když nevěděl, co se kolem děje, nebo jak by měl zareagovat. Pomalu kolem sebe máchal rukama a doufal, že vypadá zlověstně.

"Kdo to je?" procedil mezi zuby.

"To je jen Děda Melhuba," šeptl Arthur. "A být tebou, tak bych se nevysiloval těmi pohybovými kreacemi. Je zrovna takový žvanil jako ty. Mohlo by to dopadnout tak, že budete kolem sebe tancovat celý den."

"Ten pták," dál cedil Ford mezi zuby. "Co ten pták?"

"Prostě pták!" netrpělivě ho odbýval Arthur. "Jako každý jiný. Snáší vajíčka a dělá akak na věci, které ty nevidíš. Nebo ritrit nebo tak nějak."

"Viděls ho, jak ty vajíčka snáší?" zeptal se Ford pochybovačně.

"Jistěže viděl. A stovky jsem jich snědl. Jsou z nich dobré palačinky. Tajemství spočívá v tom, že vezmeš kostečky studeného másla a našleháš je..."

"Já nestojím o žádný zazarkovaný recept," usměrňoval ho Ford. "Jenom chci mít jistotu, že to je skutečně pták a ne nějaká mnohorozměrná robopřišera."

Pomalu se narovnával a oprašoval se. Z ptáka přitom nespouštěl oči.

"Je psáno," obrátil se Děda Melhuba na Arthura, "že Bob si vezme zpět k sobě požehnání v podobě seslaného Sendvičáře?"

Ford se z toho málem zase skrčil.

"To nic," zamumlal Arthur. "Tak on mluví pořád." A nahlas řekl: "Ó, ctihodný Melhubo. Ano. Obávám se, že budu muset odejít. Ale mladý Voula, můj učeň, bude dobrým Sendvičářem místo mě. Má talent, procítěný vztah k sendvičům a dovednosti, které dosud získal, ač zatím pouze základní, časem vyzrají a... myslím, že se vypracuje to jsem vám chtěl říct."

Děda Melhuba ho s vážnou tváří pozorně sledoval. Jeho staré šedé oči smutně těkaly. Obě paže měl ve vzduchu, na jedné pořád poskakovala pikka, ve druhé držel hůl.

"Ó, Sendvičáři od Boba!" prohlásil. Odmlčel se, svraštil čelo, povzdychl a přivřel oči ve zbobném rozjímání. "Život," znovu promluvil, "bude bez tebe nesrovnatelně méně tajuplný."

I Arthura to sdělení ohromilo.

"Víte, že si myslím, že je to ta nejkrásnější věc, jakou mi kdo řekl?"

"Můžeme, prosím vás, pokračovat?" vybídl je Ford.

Něco se už dělo. Přítomnost pikky na konci Melhubovy natažené paže vyvolávala ve valícím se stádu záchvěvy zájmu. Tu a tam se některá hlava na vteřinku pohnula směrem k nim. Arthur si začal vybavovat dřívější hony na Úplně normální zvěř. Vzpomněl si, že kromě lovců-matadorů, kteří mávali svými pláštíky, stáli pokaždé za nimi další, kteří drželi pikky. Vysvětloval si to vždycky tak, že stejně jako on prostě jen přihlížejí.

Děda Melhuba teď postoupil dopředu, blíž k běžícímu stádu. Některá zvířata se ze zájmu ohlížela po ptákovi.

Melhubovi se natažené ruce třásly.

Jen pikka zůstávala k dění kolem sebe lhostejná. Ve své povýšenosti se soustředila na několik anonymních molekul na blíže neurčeném místě ve vzduchu.

"Teď!" vykřikl konečně Děda Melhuba. "teď, můžete začít s ručníkem."

Arthur postupoval vpřed s ručníkem a snažil se napodobovat pohyby matadorů i jejich pyšný krok. Ta chůze mu moc nešla. Ale věděl už, co má dělat a že to dělá dobře. Několikrát se cvičně ohnal a mávl ručníkem, aby byl na ten okamžik připravený, a pak se zahleděl.

V dálce si vyhlédl jedno zvíře. Se sklopenou hlavou se hnalo k němu, úplně na kraji stáda. Děda Melhuba vystrčil pikku, zvíře zvedlo hlavu a lehce jí pohodilo, a když ji začalo zase sklánět dolů, rozvlnil se v jeho zorném poli Arthurův ručník. Znovu zmateně pohodilo hlavou a sledovalo pohyb ručníku.

Arthur upoutal jeho pozornost.

Od té chvíle už nebylo nic jednoduššího než to zvíře nalákat a nasměrovat k sobě. Zvíře mělo vztyčenou hlavu, mírně nakloněnou na stranu. Zpomalovalo, trysk se měnil v cval a potom v klus. Za několik vteřin stál ten ohromný tvor mezi nimi, odfrkával, funěl, potil se a zvědavě se snažil očichávat pikku, která zjevně jeho příchod vůbec nezaznamenala. Podivně rozmáchlými pohyby paží udržoval Děda Melhuba pikku před zvířetem, ale pořád mírně dole a tak, aby na ni nedosáhlo. Podivně rozmáchlými pohyby ručníku lákal Arthur pozornost zvířete na jednu stranu, na druhou - ale vždycky mírně dolů.

"Něco tak střeleného jsem myslím v životě neviděl," mumlal si pro sebe Ford.

Nakonec zvíře kleslo na kolena, zmateně, ale poslušně.

"Honem!" šeptl Melhuba Fordovi. A dál naléhal: "Tak běžte! Honem!"

Ford na toho obrovského tvora vyskočil, a aby se měl čeho přidržet, zajel prsty do husté uzlíkovaté kožešiny. Když se usadil, sevřel v rukách celé chomáče toho kožichu.

"A teď ty, Sendvičáři! Honem!" Předváděl nějaké zdlouhavé posunky a rituální potřepávání rukama, které Arthur jaksi nepochopil, poněvadž si je Melhuba stoprocentně vymyslel právě v tu chvíli, a pak Arthura postrčil dopředu. Zhluboka se nadechl a vyškrábal se na vyklenutý, rozměrný, horký hřbet toho zvířete, usadil se za Fordem a pevně se chytil. Rozehrály se pod ním obrovské svaly velikosti lvouna.

Děda Melhuba najednou zdvihl pikku do vzduchu. Zvíře pohyb sledovalo a zvedalo hlavu nahoru. Melhuba pak několikrát po sobě vzpažil obě ruce i s pikkou; pomalu a ztěžka se to Úplně normální zvíře narovnávalo z kleku a ještě ve stoje se mírně kolébalo. Oba jezdci se ho křečovitě a nervózně drželi.

Arthur pozorně přehlížel moře valících se zvířat a mermomocí se snažil dohlédnout, kam se ženou. Ale kromě mlžného oparu z horka neviděl nic.

"Vidíš něco?" ptal se Forda.

"Ne." Ford vytočil hlavu dozadu a pokoušel se najít klíč aspoň k tomu, odkud běží. Taky nic.

Arthur křikl dolů na Melhubu.

"Víte, odkud běží?" volal. "Nebo kam se řítí?"

"Říše Krále!" odpovídal Děda Melhuba.

"Krále?" překvapeně vykřikl Arthur. "Jakého krále?" Úplně normální zvíře se pod ním neklidně zavrtělo a zhouplo.

"Jak to myslíš, 'jakého krále'?" volal na něho Děda Melhuba. "Prostě Krále, s velkým K."

"Nevím, že byste se někdy o nějakém králi zmiňoval," netajil se svým překvapením Arthur.

"Co?" křičel Melhuba. Když se v tom bubnování tisíců kopyt chtěli slyšet, museli pořádně napínat uši. A Melhuba se soustředil na to, co dělal.

Pikku pořád držel ve vzduchu a naváděl zvíře tak, že se za ním pomalu otáčelo, až stálo zase rovnoběžně se stádem. Postoupil dopředu. Zvíře postoupilo za ním. Znovu se posunul. Zvíře se zase pohnulo za ním. Nakonec se těžkopádně dalo do pohybu.

"Že o nějakém králi nikdy nepadla ani zmínka!" zopakoval Arthur.

"Neřekl jsem nějaký král, řekl jsem Král," volal Melhuba.

Spustil paži dolů a pak jí vší silou švihl dopředu a vymrštil pikku do vzduchu nad stádo. Ptáka to viditelně zaskočilo, protože do té chvíle absolutně nevěnoval pozornost okolnímu dění. Nějakou vteřinku mu trvalo, než se zorientoval, načež zvedl malá křidélka, rozepjal je a letěl.

"Jeď!" volal Melhuba. "Jeď vstříc svému osudu, Sendvičáři!"

Arthur si nebyl jistý, jestli svému osudu opravdu chce jet vstříc. Chtěl se normálně přemístit tam, kam jedou, ať je to, kde je to, aby mohl z tohoto zvířete zase dolů. Vůbec se nahoře necítil. Zvíře se rozběhlo za pikkou a začalo nabírat rychlost. Běželo u okraje té zvířecí laviny, pak se do ní vnořilo a za chvilku už se sehnutou hlavou běželo se stádem, zapomnělo na pikku a tryskem se řítilo k bodu, v němž stádo zmizí neznámo kam. Arthur s Fordem se křečovitě drželi toho obra. Ze všech stran je obklopovaly valící se hory těl.

"Jeď! Osedlej Úplně normální zvěř!" doznával z dálky Melhubův pokřik. "Jeď! Jeď!"

Ford zakřičel Arthurovi do ucha: "Kam že to jedeme?"

"Říkal něco o nějakém králi," křičel Arthur a zoufale se držel.

"Jakém králi?"
"To jsem se taky ptal. Říkal, že to je Král s velkým K."
"Netušil jsem, že existuje nějaký Král s velkým K," křičel Ford.
"Ani já."
"Samozřejmě kromě toho jednoho Krále," dál křičel Ford. "Ale pochybuju, že mluvil o něm."
"Kromě jakého jednoho Krále?" nechápal Arthur.
Přiblížili se těsně k výstupnímu bodu. Přímo před nimi se Úplně normální zvěř tryskem hnala do prázdna a mizela.
"Co tím myslíš, 'jakého jednoho Krále'?" křičel Ford. "Já nevím, jakého krále. Já jenom říkám, že určitě nemohl myslet toho jednoho Krále, takže nevím koho myslel."
"Forde, já nevím, o čem mluvíš."
"No a?" řekl Ford. Pak se zničehonic rozsvítily hvězdy, roztočily se jim nad hlavou a, zrovna tak zničehonic, zase pohasly.

---

21. kapitola

Nejasně se vynořovaly a probleskovaly obrysy nějakých zamlžených šedých domů. Poskakovaly a působilo to velmi neumělým dojmem.
Co to bylo za domy?
K čemu sloužily? Co jí připomínaly?
Těžko hádat, k čemu co je, když se najednou nečekaně objevíte na jiném světě, s jinou kulturou, jinými základními představami o životě a neskutečně jednotvárnou a nesmyslnou architekturou.
Obloha nad domy byla studeně a nepřátelsky černá. Hvězdy, které tak daleko od slunce měly razit do očí svým jasným světlem, byly vlivem tlusté stínící kopule rozmazané a mdlé. Plexisklo nebo něco takového. V každém případě něco matného a těžkého.
Tricie přetočila pásek na začátek.
Uvědomovala si, že je na něm něco divného.
Upřímně řečeno na něm bylo tak milion drobných zvláštností, ale jedna z nich se jí neustále honila hlavou a ne a ne jí přijít na kloub.
Vzdychla a zívla.
Pásek se převíjel a Tricie v mezičase odklidila z pultu polystyrenové kelímky od kávy, které se jí tam nahromadily, a vyhodila je do koše.
Seděla v malé střižně jednoho videostudia v Soho. Dveře měla celé polepené cedulkami 'Nerušit' a v centrále zablokovala všechny případné telefonáty zvenku. Původně tím mínila chránit svůj reportérský trhák, teď tím chránila sebe před ostudou.
Ještě jednou si ten pásek od začátku projede. Jestli to vydrží. Sem tam to urychlí a posune dopředu.
Bylo pondělí odpoledne, čtyři hodiny a nějak se o ni pokoušela nevolnost. Snažila se přijít na to, co může být příčinou té nevolnosti, a možných kandidátů nebylo málo.
Především se to všechno událo po jejím nočním letu z New Yorku. Z toho je člověk vždycky mrtvý.
No a pak ji oslovili u ní na trávníku ti mimozemšťani a vzali ji na planetu Rupert. S takovými lety neměla dostatek zkušeností, aby mohla tvrdit, že je z nich člověk vždycky mrtvý, ale dovedla si představit, že ti, kdo je musí absolvovat pravidelně, nadávají určitě. V časopisech neustále vycházely tabulky zátěže organismu v různých situacích. Padesát stressových bodů za ztrátu zaměstnání. Sedmdesát pět bodů za rozvod a změnu účesu a tak dále. Nikdy se tam nevyskytla kolonka pro situaci, že vás osloví mimozemšťani a odvezou na planetu Rupert, ale věděla jistě, že to vydá za několik desítek bodů.
Ne že by ta cesta znamenala nějakou mimořádnou zátěž, naopak byla neobyčejně nudná. Rozhodně to nebyla o nic větší zátěž, než let přes Atlantik, který předtím podnikla, a obojí trvalo zhruba stejnou dobu, asi sedm hodin.
To je docela zajímavé, že? Dostat se na výspu sluneční soustavy za stejnou dobu jako do New Yorku - z toho nutně vyplývá, že jejich loď musí mít nějaký pohon, o kterém se nám ani nesní. Zeptala se na to svých hostitelů. Souhlasili, že je opravdu hodně dobrý.
"Ale jak to funguje?" chtěla z nich dostat. Na začátku letu ještě o všechno jevila zájem.
Vyhledala si tuto část pásku a přehrála si ji. Grebuloni, tak si říkali, jí zdvořile ukázali, která tlačítka mačkají, aby loď uvedli do chodu.
"Ano, ale na jakém principu to pracuje?" slyšela svůj hlas od kamery.
"Aha, vy myslíte něco jako deformační pohon, nebo tak?" říkali oni.
"Ano," nevzdávala se Tricie. "Co to je?"
"Něco takového to asi bude," odpovídali oni.
"Jakého?"
"Deformační pohon, fotonový pohon, nebo tak. Musela byste se zeptat letového inženýra."
"Který to je?"
"To my nevíme. My jsme ztratili naše myšlenkové vybavení."
"No jo, to už jste vlastně říkali," promluvila Tricie už o poznání vlažněji. "A jak jste o své myšlenkové

vybavení přišli?"

"To my nevíme," trpělivě odpovídali Grebuloni.

"Protože jste ztratili myšlenkové vybavení," otráveně za ně doplnila Tricie.

"Chtěla byste se dívat na televizi? Poletíme dlouho. My se díváme. To máme moc rádi."

Takže takovou strhující podívanou nabízel tento pásek. Především byla neobyčejně mizerná kvalita obrazu. Tricie nechápala proč. Měla pocit, že Grebuloni reagovali na trochu jiný rozsah světelných frekvencí a taky že tam bylo moc ultrafialového záření, které videokameře nesvědčilo. Na mnoha místech byly poruchy a zrnění. Možná že to souviselo s deformačním pohonem, o kterém nikdo z nich nevěděl ani ň.

Když se to vezme kolem dokola, měla na pásku v podstatě skupinku hubených, vybledlých postav rozesazených kolem obrazovek a sledujících vysílání. Zamířila také kamerou do nepatrného průhledu blízko svého sedadla a podařil se jí efektní, trošku proužkovaný záběr na hvězdy. Tricie věděla, že je pravý, ale vyrobit podvrh by trvalo tak tři čtyři minuty.

Nakonec se rozhodla, že si bude cennou videokazetu šetřit až na Rupert, a udělala si pohodlí a dívala se s nimi na televizi. Na chvilku dokonce zdřímla.

Nevolnost částečně vyvolával pocit, že většinu času, který měla na té neznámé lodi převratných technických parametrů, proseděla a prospala u repríz M.A.S.H. a Cagney a Lacey. Jenže co měla dělat jiného? Samozřejmě že taky fotila, ale když si fotky později vyzvedla, ukázalo se, že jsou všechny rozmazané.

K nevolnosti podle všeho přispělo svým dílem i přistání na Rupertu. Aspoň to, když nic jiného, bylo dramatické a hrůzostrašné. Loď, vplula nad tmavou a ponurou krajinu. Ty končiny byly tak zoufale daleko od tepla a světla svého mateřského slunce, že spíše připomínaly mapu šrámů na psychice opuštěného dítěte.

Z promrzlé tmy zářila světla a naváděla loď do chřtánu nějaké jakoby jeskyně, který se, jak se zdálo, rozevřel, aby mohl tu malou raketku přijmout.

Vzhledem k úhlu, pod kterým tam nalétávali, a k tomu, jak hluboko do pláště rakety byl zasazený ten malý průhled, neměla možnost nic z toho pořádně natočit. Tento úsek pásku přejela rychle.

Kamera zabrala slunce.

To většinou videokameře nesvědčí. Je-li však slunce přibližně třetinu miliardy kilometrů daleko, neudělá to nic. Ani žádný dojem. Uprostřed obrazu je prostě světelná tečka. Mohlo by to být cokoli. Zkrátka jedna hvězda z mnoha.

Tricie posunula pásek dopředu.

Áá. Teď se to zdá slibné. Z lodi vystoupili do nějaké ohromné šedé stavby na způsob hangáru. Tohle byl příklad mimozemské technologie ve velkém. Ohromné šedé budovy pod tmavou klenbou plexisklové kopule. Jsou to tytéž budovy, na které se dívala na konci kazety. Když se o několik hodin později chystala k odletu z Ruperta, spotřebovala na ně víc pásku, prostě proto, že čekala na nástup do lodě. Co jí jenom připomínaly?

Stejně jako všechno ostatní jí připomínaly scény z laciných sci-fi filmů posledních dvaceti let. Byly ovšem mnohem větší, ale na obrazovce to teď vypadalo všechno vyumělkovaně a nepřesvědčivě. Kromě té příšerné kvality obrazu se projevilo i to, jak se tam potýkala s nečekaným působením přitažlivosti, která byla na Rupertu znatelně nižší než na Zemi. Kamera jí vyloženě neprofesionálně poskakovala a jen těžko se tomu dalo zabránit. Proto se nedaly udělat žádné detailní záběry.

A teď už přicházel Vůdce, aby ji pozdravil, usmíval se a podával jí ruku.

Jiné jméno neměl. Vůdce.

Grebuloni neměli jména, hlavně proto, že si na žádná nevzpomněli. Tricie zjistila, že kterýsi z nich přišel na to, že by se mohli pojmenovat podle postav z televizních programů, které zachytili ze Země. Ale přestože si důsledně říkali Wayne, Bobe a Chucku, určitě jim napovídaly zbytky něčeho skrytého hluboko v kulturním podvědomí, které si s sebou přinesli z dalekých domovských hvězd, že se to opravdu nehodí a že by to neměli dělat.

Vůdce se od ostatních nijak nelišil. Možná že nebyl tak hubený. Říkal, jak se mu líbí její televizní pořady, že je její obrovský obdivovatel, jak je rád, že je mohla navštívit na Rupertu, jak se všichni na její přílet těšili, jak doufá, že měla příjemnou cestu a tak dále. Vůbec se nedotkl takových věcí, jako že je posel z jiných hvězd, nebo podobně. To nehrálo zjevně žádnou roli.

Když se teď, dívala na videokazetu, vypadal jako nalíčený a namaškařený herec mezi kulisami, které by povolily, kdyby se o ně opřel.

Hleděla na obrazovku a nevěřícně kroutila hlavou, položenou v dlaních.

Strašné.

Strašná nebyla jen tato pasáž, Tricie věděla dopředu, co bude dál. Vůdce se jí zeptal, jestli má po tom letu hlad a jestli by chtěla něco pojíst. Že by si mohli pohovořit u večeře.

Vybavilo se jí, co si v tu chvíli pomyslela.

Mimozemské jídlo.

Jak to zvládne?

Bude to muset opravdu sníst? Bude tam při ruce něco jako papírový ubrousek, do kterého by to případně mohla vyplivnout? Nemohou následkem rozdílnosti nastat imunitní problémy?

Ukázalo se, že jsou to hamburgery.

Ono se nejenom ukázalo, že jsou to hamburgery, ale ukázalo se, že ty hamburgery jsou stoprocentně z McDonalda a že je přihřáli v mikrovlnce. Nebyl to jen vzhled. Nebyla to jen vůně. Byly to i polystyrenové rozevírací mušle, které byly celé potištěné nápisy 'McDonald's'.

"Jezte! Dobrou chuť!" pobízel ji Vůdce. "Pro našeho vzácného hosta jen to nejlepší."

Bylo to u něho v bytě. Tricie se tam ohromeně rozhlížela; to ohromení hraničilo se strachem, ale má to přesto všechno nahrané. V bytě byla vodní postel. A hi-fi věž Midi. A jedna z těch vysokých, elektricky osvětlených skleněných nádob, které stojí na stole a vypadají, jako by se v nich vznášely velké spermie. Stěny byly pokryté sametem.

Vůdce se uvelebil v křesle, přesněji řečeno rozvalil se v kulaťoučkém maxipolštáři z hnědého manšestru, a stříkl si do pusy ústní sprej.

Tricii najednou popadl strach. Žádný jiný člověk, pokud věděla, nebyl nikdy tak daleko od Země jako teď ona a navíc seděla s mimozemšťanem, který si hověl v hnědém manšestrovém polštáři a stříkal si do úst sprej.

Nechtěla udělat žádné chybné kroky. Nechtěla ho vyplašit. Ale některé věci musela zjistit.

"Jak jste... kde jste si opatřil... tohle?" zeptala se a nervózně ukázala po místnosti.

"Vybavení? Líbí se vám? Je na výši. My Grebuloni jsme na výši. Zboží dlouhodobé spotřeby, které tady máme, je na výši. Kupujeme ho... prostřednictvím zásilkové služby."

Tricie přikývla hrozně váhavě.

"Zásilkové služby..." řekla.

Vůdce se pousmál. Byl to jeden z těch čokoládovomedových blahosklonných úsměšků.

"Vy si myslím myslíte, že ho sem dovážejí. To ne! Ha ha ha! Zřídili jsme si speciální poštovní schránku v New Hampshire. Pravidelně si tam zboží vyzvedáváme. Ha ha ha!" Zase se rozvalil ve svém polštáři, vzal si ohřátý bramborový hranolek a koneček uždibl. Na rtech mu hrál pobavený úsměv.

Tricie cítila, že jí začíná brnět hlava. Kameru měla dál spuštěnou. "A jak... no, jak za ty nádherné... věci platíte?"

"Máme American Express," nonšalantně pokrčil rameny.

Tricie zase přikývla velmi pomaloučku. Věděla, že karty vydávají výlučně skoro všem.

"A toto?" zeptala se a zdvihla hamburger, který od něho dostala.

"To je jednoduché," odpověděl Vůdce. "Čekáme v řadě."

Tricii zamrazilo v zádech a znovu si uvědomila, že to vysvětluje hodně.

Znovu stiskla rychlé převíjení dopředu. V těchto místech nebylo nic, co by stálo za řeč. Byl to zlý sen. Každý podvrh, který by vyrobila, by vypadal věrohodněji.

Sledovala ten zoufalý pásek a znovu se ozvala nevolnost. K svému zděšení si začala uvědomovat, že tím se vše vysvětluje.

Určitě musela celou dobu...

Zavrtěla hlavou a snažila se vzpamatovat.

Noční let na východ... Tabletky na spaní, které si vzala, aby to překonala. Vodka, které se napila, aby tabletky zapůsobily.

Co dál? Sedmnáct let utkvělé myšlenky, že ji chtěl na večírku sbalit skvělý muž s dvěma hlavami, z nichž jedna byla zamaskovaná jako papoušek v kleci, ale pak neměl trpělivost a odletěl v létajícím talíři na jinou planetu. Najednou se jí zazdálo, že ta myšlenka má i spoustu nejrůznějších nepříjemných stránek, což ji doposud nikdy nenapadlo. Nikdy nenapadlo. Za sedmnáct let.

Nacpala si pěst do pusy.

Musí vyhledat pomoc.

No a pak ještě Erik Barlett, jak žvanil o vesmírné lodi u ní na trávníku. A předtím... New York - horko a zabíračka. Velké naděje a hořké zklamání. Ten astrologický sedánek.

Určitě se nervově zhroutila.

To bude ono. Byla vyčerpaná a chvíli poté, co se vrátila domů, se nervově zhroutila a začala blouznit. Všechno se jí to zdálo. Mimozemská civilizace, zbavená svých vlastních životů a své historie, vystrčená jako předsunutá hlídka na nejzazší konec naší sluneční soustavy a vyplňující své kulturní vakuum naším kýčem. Ha! Tím ji příroda upozorňuje, aby se co nejrychleji uchýlila do nějakého drahého zdravotního zařízení.

Bylo jí čím dál hůř. Taky si uvědomila, kolik do sebe nalila velkých káv, a že nějak rychle dýchá a nějak ztěžka.

Předpokladem k vyřešení nějakého problému je, říkala si, uvědomit si, že nějaký problém máte. Začala vědomě kontrolovat svůj dech. Vzpamatovala se právě včas. Pochopila, kde je. Je právě na cestě zpátky od okraje nějaké psychické propasti, kde se předtím octla. Začala se uklidňovat, uklidňovat, uklidňovat. Opřela se o opěradlo židle a zavřela oči.

Po chvíli, až se jí dech znovu ustálil, oči zase otevřela.

Kde ale přišla k té kazetě?

Pořád běžela.

No dobře. Je to podvrh.

Vyrobila ho sama a hotovo.

Musela to padělat ona, protože na celé kazetě je její hlas, ona klade otázky. Tu a tam se na konci záběru kamera sveze dolů a jsou tam vidět její nohy a její boty. Padělala to, ale úplně na to zapomněla a ani neví, proč to dělala.

Dívala se na obrazovku, obraz se právě míhal a chvíli nato byl úplně zrnitý a Tricii se znovu začal zrychlovat dech.

Určitě blouzní i teď.

Třepala hlavou ve snaze halucinace zahnat. Vůbec si nepamatovala, že by tady ten zjevný padělek vyráběla. Naproti tomu se jí zdálo, že si pamatuje něco, co se tomu padělku velmi podobá. Jako v transu hleděla dál na

obrazovku.

Osoba, které, jak se jí zdálo, říkali Vůdce, jí kladla otázky z astrologie a ona plynule a klidně odpovídala. Jen ona sama rozeznala ve svém hlase rostoucí, ale dobře maskovanou paniku.

Vůdce stiskl tlačítko a kaštanově hnědá sametová stěna se odsunula stranou a odkryla výhled na obrovskou stěnu z plochých monitorů.

Na všech monitorech běžel kaleidoskop různých obrazů: pár vteřin soutěžního pořadu, pár vteřin pátrací relace, pár vteřin záběrů průmyslové televize z jednoho obchodního domu, pár vteřin soukromého videa z něčí dovolené, pár vteřin sexu, pár vteřin zpráv, pár vteřin komedie. Bylo jasné, že Vůdce je na to všechno velmi pyšný. Máchal rukama jako dirigent a něco nesrozumitelného přitom drmolil.

Ještě jedno mávnutí rukama a všechny obrazovky rázem vytvořily jednu obří počítačovou obrazovku, na níž se objevilo grafické znázornění všech planet sluneční soustavy a v pozadí byly zakresleny hvězdy v souhvězdích. Tento obraz byl naprosto statický.

"Máme úžasné schopnosti," promluvil Vůdce. "Jsme úžasně schopní ve výpočetní technice, ve vesmírné trigonometrii, v trojrozměrných navigačních výpočtech. Úžasně schopní. Úžasně. Jenže jsme ty schopnosti ztratili. To je zlé. Líbí se nám, když jsme schopní, ale schopnosti jsou prostě pryč. Létají někde vesmírem. Spolu s našimi jmény a podrobnostmi o našich domovech a rodinách. Prosím vás," řekl a pokynul jí, aby si sedla k počítači, "vynahraďte nám naše schopnosti."

Dále zjevně následovalo to, že Tricie upevnila videokameru na stativ, aby celou tu scénu zachytila. Pak sama vešla do záběru a klidně se usadila před obří displej počítače, krátce se s ním obeznámila a bez problémů začala předstírat, že je jí naprosto jasné, co dělá.

Nebylo to až tak těžké.

Konec konců je původní profesí matematička a astrofyzička a nynějším povoláním televizní hlasatelka, a co za ty roky zapomněla z vědy, hravě vykompenzovala předstíranou suverenitou. Počítač, na kterém pracovala, byl jasným důkazem, že Grebuloni jsou zástupci daleko vyspělejší a technicky pokročilejší kultury, než by se dalo soudit z jejich současného neslaného nemastného způsobu života. Během necelé půlhodiny dala dohromady, sice horkou jehlou, ale dala, přibližný pracovní model sluneční soustavy.

Nebyl zrovna nejpřesnější, ale vypadal dobře. Planety si vesele kroužily a poměrně přesně simulovaly skutečné oběžné dráhy a z kteréhokoli bodu uvnitř sluneční soustavy se dal - velmi přibližně - sledovat celý ten vesmírný stroj za chodu. Dal se sledovat ze Země, dal se sledovat z Marsu atd. Dal se sledovat z povrchu Ruperta. Tricie byla mile překvapená sama sebou a velmi mile překvapená tím počítačovým systémem, na kterém pracovala. Kdyby k stejnému účelu použila počítačovou pracovní stanici na Zemi, trvalo by jí programování asi rok.

Když skončila, Vůdce k ní zezadu přistoupil a díval se. Příjemně ho potěšilo, co se jí podařilo.

"Výborně," zhodnotil její práci. "A teď bych vás prosil, kdybyste mi předvedla, jak ten váš model použít, aby mi převáděl informace z této knihy."

Rozvážně si položila knížku před sebe.

Byla to kniha Gail Andrewsové Ty a tvé planety.

Tricie zastavila pásek.

Pokoušela se o ni závrať. Pocit, že blouzní, už ustoupil, ale nezanechal za sebou v hlavě nic jasnějšího ani klidnějšího.

Odsunula židli od stolu a přemýšlela, co má dělat. Před lety opustila astronomický výzkum, protože věděla bez jakýchkoli pochybností, že se setkala s bytostí z jiné planety. Na večírku. A zároveň věděla, také bez jakýchkoli pochybností, že by se jí všichni vysmáli, kdyby s tím vyrukovala. A těžko mohla studovat kosmologii a nikomu neříct o tom úplně nejdůležitějším, co z toho oboru věděla. Udělala jedinou možnou věc. Odešla.

Teď pracuje v televizi a přihodilo se jí totéž.

Má videokazetu, skutečnou videokazetu s tím nejfantastičtějším příběhem v dějinách... všeho: zapomenutá odnož neznámé civilizace vyvržená na nejvzdálenější planetu naší sluneční soustavy.

Má příběh.

Byla tam.

Viděla to.

Vždyť má propánakrále videokazetu!

A kdyby ji někomu ukázala, vysmáli by se jí.

Copak by něco z toho mohla dokázat? Nemělo cenu ani o tom přemýšlet. Ať se na to podívala z kteréhokoli konce, byl to zlý sen. V hlavě jí začínalo bušit.

V kabelce měla aspirin. Vyšla ven ze střižny a šla na chodbu k fontánce. Spolkla aspirin a zapila ho několika kelímky vody.

Bylo tam nějak mrtvo. Obvykle tam pobíhalo plno lidí nebo aspoň nějací lidé. Nakoukla do sousední střižny, ale nebyl tam nikdo.

Asi to přepískla s tím odháněním lidí. 'NERUŠTE', hlásal nápis. 'AŤ VÁS ANI NENAPADNE VSTUPOVAT. JE MI FUK, CO MI NESETE. MÁM PRÁCI!'

Když se vrátila zpátky, všimla si, že na telefonu bliká světýlko, že má vzkaz. Jak dlouho už asi bliká?

"Dobrý den," ozvala se telefonistce.

"Á, slečna McMillanová. Jsem ráda, že voláte. Všichni vás shánějí. Volají vám z práce. Naléhavě s vámi

potřebují mluvit. Můžete jim zavolat?"

"Proč jste je nepřepojila?" zeptala se Tricie.

"Říkala jste, že k vám nemám za žádnou cenu nikoho přepojovat. Říkala jste, že vás mám zapírat. Nevěděla jsem, co mám dělat. Nechala jsem vám vzkaz, ale..."

"Tak fajn," ukončila to Tricie a proklínala se. Zatelefonovala do televize.

"Tricie! Kde sakra trčíš?"

"Ve střižně..."

"Říkali..."

"Já vím. Co je?"

"Co je? Nic, jenom jedna raketa."

"Co? Kde?"

"V Regent's Parku. Velká stříbrná. Nějaká holka s ptákem. Mluví anglicky a háže po lidech kamení a chce, aby jí někdo opravil hodinky. Val tam!"

Tricie upřeně hleděla na tu loď.

Nebyla to ta grebulonská. Ne že by z ní byl najednou expert na mimozemské dopravní prostředky, ale tahle loď byla štíhlá a krásně stříbrná a bílá, asi tak velká jako pořádná zaoceánská jachta. Kromě toho byly na ohromné napůl demontované grebulonské lodi nějaké konstrukce, které vypadaly jako dělové věže na bitevní lodi. Tak vypadaly i ty prázdné šedé budovy. A divné na nich bylo, že než šla kolem nich podruhé, když měla nastoupit do malé grebulonské lodi k zpátečnímu letu, že se posunuly. Tyto detaily se jí honily hlavou, když utíkala od taxíku za kolegy z televize.

"Kde je ta holka?" snažila se překřičet hluk helikoptér a policejních sirén.

"Tam!" křičel režisér a zvukař jí ve spěchu připínal mikrofon. "Říká, že její rodiče pocházejí odsud z nějaké paralelní dimenze nebo co a že má otcovy hodinky a... já nevím. Nevím, co ti k tomu říct. Nějak to zmákneš. Zeptej se jí, jaké to je být z vesmíru."

"Díky, Tede," zamumlala a kontrolovala si, jestli má mikrofon dobře připnutý. Pak do mikrofonu na zkoušku promluvila, zhluboka se nadechla, odhrnula si vlasy dozadu a vklouzla do role profesionální reportérky připravené na cokoli. Na domácí půdě.

Otočila se, aby se po ní poohlédla. Tamto bude určitě ona. Divošské vlasy, divošské oči. Dívka se obrátila směrem k ní. A vytřeštila oči.

"Mami!" vykřikla a začala po Tricii házet kameny.

---

22. kapitola

Kolem nich vybuchovalo denní světlo. Horké, intenzivní slunce. Před nimi se do dálky rozprostírala poušť a vzduch se horkem chvěl. S duněním se tam vřítili.

"Skoč!" zakřičel Ford Prefect.

"Co?" křičel Arthur Dent a držel se zvířete jako o život.

Žádná odpověď.

"Co říkáš?" zakřičel Arthur a pak mu došlo, že už tam Ford není. Přepadl ho panický strach, ohlédl se a vtom se mírně svezl. Uvědomil si, že už se nemůže pořádně chytit, a tak se odrazil na bok, jak to nejvíc šlo, a jakmile dopadl na zem, stočil se do klubíčka a kutálel se pryč a pryč od dunících kopyt.

To je teda den, pomyslel si, když začal divoce vykašlávat prach z plic. Tak strašný den nezažil od té doby, co Země vyletěla do povětří. Vyškrábal se nejdříve na kolena, pak na nohy a rozběhl se pryč. Nevěděl od čeho ani kam, ale utíkat pryč se mu jevilo jako prozíravé.

Vrazil rovnou do Forda Prefecta, který tam stál a obhlížel situaci.

"Dívej," upozorňoval ho Ford. "Přesně to, co potřebujeme."

Arthur pořád vykašlával prach a další prach si utíral z vlasů a očí. Prudce oddechoval, ale otočil se tam, kam Ford ukazoval.

Nevypadalo to na říši nějakého krále, ani toho jediného Krále s velkým K, ani žádného jiného krále. Vypadalo to však lákavě.

Nejdříve kontext. Byl to pouštní svět. Prašná půda byla udusaná málem na kámen a pohmoždila poslední zbytky Arthura, které zůstaly po radovánkách předešlé noci nedotčeny. Kus před nimi se tyčily strmé stěny, vypadalo to na pískovec, rozhlodané větrem a možná deštěm - ale toho v těchto končinách bylo určitě poskrovnu - do bizarních a fantazijních tvarů. V bizarnosti tvarů si s nimi nezadaly obří kaktusy, které tu a tam čněly z vyprahlé, oranžové plochy pouště.

Na okamžik Arthur zadoufal, že se znenadání octli v Arizoně, Novém Mexiku nebo Jižní Dakotě, ale spousta důkazů ho vyváděla z omylu.

Nejpádnější z nich - Úplně normální zvířata, jejich dunění a dusot. Desetitisíce se jich vyhrnuly na jednom konci obzoru, asi na půl kilometru úplně zmizely a pak se s dusotem a duněním ponořily za horizont na opačném konci.

A před grilbarem parkovaly vesmírné lodě. No toto! Ten grilbar se jmenuje Říše Krále! Poněkud absurdní rozuzlení, pomyslel si Arthur.

Před Říší Krále parkovala vlastně jen jedna loď. Zbylé tři byly na parkovišti vedle grilbaru. Pozornost poutala

ale ta vpředu. Nádherná. Měla na sobě naplácaných fůru výstupků, něco jako kýlů, a ty kýly byly strašně moc pochromované a samotná raketa byla z větší části nápadně natřená na růžovo. Krčila se tam jako nějaký číhající hmyz, a vypadala, jako by se každou chvilku chystala skočit po něčem, co je tak kilometr daleko.

Říše Krále byla přesně uprostřed dráhy, kterou by se přehnala Úplně normální zvěř, kdyby si cestou neudělala menší transdimenzionální odbočku. Nerušeně si tam stála, sama samotinká. Prachobyčejný grilbar. Aby měli piloti kde pojíst. Kdesi uprostřed pustiny. Nenápadný. Říše Krále.

"Koupíme si tu loď?" zašeptal Ford.

"Koupíme?" ujišťoval se Arthur. "To přece není tvůj styl. Čekal bych, že ji šlohneš jako obyčejně."

"Někdy musíš ukázat trochu respektu," odpověděl Ford.

"A taky asi trochu peněz. Kolik ten krám může stát?"

Ford sáhl do kapsy, a aniž by musel dlouze hledat, vytáhl Restaurocard. Arthur si všiml, že ruka, která ji drží, se malinko chvěje.

"Já jim ukážu, udělat ze mě restauračního kritika..." výhružně zašeptal Ford.

"Co tím myslíš?" zeptal se Arthur.

"To uvidíš," prohlásil Ford a v očích mu zlověstně zablesklo. "Pojď, dáme té kartě trošku zabrat."

"Dvě piva," objednával Ford, "a dva rohlíky se šunkou, nebo co máte. Jo, a ještě tu růžovou mašinku venku."

Pohodil na pult kartu a jako by nic se rozhlédl kolem.

Nijak zvlášť hlučno tam předtím nebylo, ale teď zavládlo rozhodně ticho. I vzdálený dusot Úplně normální zvěře, která se svědomitě vyhýbala Říši Krále, se mírně ztišil.

"Právě jsme dorazili," prohodil Ford, jako by to všechno byly samozřejmosti. Opíral se o pult v přehnaně nenuceném úhlu.

V místnosti byli asi tři další zákazníci, seděli u stolů a popíjeli pivo. Asi tři. Někdo by řekl, že tam byli přesně tři, ale tohle nebylo to pravé prostředí, to pravé prostředí, v němž si člověk potrpí na přesnost. A taky tam byl jeden čahoun, který něco chystal na pódiu. Nějaké staré bicí. Nějaké kytary. Asi na nějakou country muziku.

Že by se číšník při obsluhování Forda nějak svižně hýbal, to se říct nedalo. On se vlastně nehýbal vůbec.

"Nevím, jestli to růžový je na prodej." Při řeči nápadně protahoval slabiky.

"Na beton je," nedal se Ford. "Tak kolik?"

"No..."

"Řekněte číslo a já ho vynásobím dvěma."

"Vono to není moje," řekl číšník.

"Tak čí?"

Číšník kývl směrem k tomu čahounovi na pódiu. Vysoký, obtloustlý, ustupující vlasy, pomalé pohyby.

Ford přikývl. Usmál se.

"Tak fajn. Zatím si vezmu ty piva a ty rohlíky. Zaplatím až pak, jo?"

Arthur seděl u pultu a odpočíval. Byl zvyklý na to, že nemá páru, co se děje. Už se s tím dávno smířil. Pivo ušlo a cítil se po něm mírně ospalý. Vůbec mu to nevadilo. Rohlíky se šunkou nebyly s vepřovou šunkou. Bylo to maso z Úplně normální zvěře. Vyměnil si s číšníkem několik odborných připomínek k výrobě rohlíků a pak už přenechal aktivitu Fordovi.

Ford se vracel k němu. "Paráda," hlásil. "Je to v suchu. Ta růžová krasavice je naše."

Číšníka to překvapilo. "On vám ji prodal?"

"Dává nám ji zadarmo," upřesnil Ford a hryzl si rohlíku. "Ne, ještě neplatíme. Ještě si něco dáme. Dobrý rohlík!"

Vydatně si lokl piva.

"Dobré pivo," dodal. "A taky dobrá loď," hltal očima to, co bylo přes okno z té velké růžové a chromované broučí krasavice vidět. "Všecko dobré, hodně dobré. Víš," pohodlně se usadil a začal meditovat, "v takovýchhle okamžicích začne člověka napadat, jestli má cenu se zatěžovat uspořádáním časoprostoru a kauzální integritou mnohorozměrné pravděpodobnostní matice a potenciálním zborcením všech časových průběhů vln v Naprostém a všeobecném mišmaši a vším tím balastem, který mi leze na nervy. Možná dávám za pravdu tomu čahounovi. Vykašlat se na všecko. K čemu je to dobré? Vykašlat se a hotovo."

"Kterému čahounovi?" zeptal se Arthur.

Ford jenom kývl směrem k pódiu. Ten člověk právě opakoval do mikrofonu 'jedna, dvě'. Na pódiu teď byli ještě další hoši. Bicí. Kytara.

Číšník chvíli mlčel a pak se znovu zeptal: "Vy tvrdíte, že vám tu svoji loď dává?"

"Jo. Říkal, že nejlíp se na všecko vykašlat. Říkal, vemte si ji. Máte moje požehnání. Buďte na ni hodní. Budu na ni hodný."

Zase si řádně lokl piva.

"Jak říkám," pokračoval, "v takovýchhle okamžicích začne člověka napadat, že je potřeba se na všecko vykašlat. Pak si ale představíš třeba ty blbečky z NekoRozu a na ty se vykašlat nemůžeš. Ti budou trpět. Je mojí svatou povinností vidět ty lidi trpět. Hej! Chtěl bych dát něco zpěvákovi a připište to na můj účet. Domluvili jsme se, že mi zahraje na přání. Takže na můj účet, jo?"

"Jo," řekl číšník s jistou dávkou opatrnosti. Pak pokrčil rameny. "Jak si přejete. Kolik?"

Ford vyslovil cifru. Číšník spadl mezi láhve a sklenice. Ford se okamžitě přehoupl přes pult a díval se, jestli je

v pořádku, a pomáhal mu na nohy. Trochu si pořezal prst a loket a dělalo se mu mdlo, ale jinak mu nic nebylo. Čahoun začal zpívat. Číšník se odbelhal, aby ověřil pravost a koupěschopnost Fordovy kreditní karty.

"Děje se tu něco, o čem nevím?" zeptal se Arthur Forda.

"To je snad normální, ne?"

"Nerýpej," řekl Arthur. Začal se probírat. "Neměli bysme letět?" zeptal se najednou. "Doveze nás ta loď na Zemi?"

"To víš, že jo."

"Tam poletí i Čira!" trhl sebou Arthur. "Můžeme letět za ní. Ale..."

Ford ponechal Arthura jeho úvahám a sám si zatím vytáhl staré vydání Stopařova průvodce po Galaxii.

"Ale kde jsme na té pravděpodobnostní ose?" ptal se Arthur. "Bude tam Země, nebo ne? Už jsem se jí nahledal dost. Našel jsem vždycky planety, které se jí trochu podobaly nebo vůbec nepodobaly, přestože to zjevně bylo to správné místo. Poznám přece kontinenty! Nejhorší varianta byla planeta CoTeď. Tam mě pokousalo jakési odporné zvíře. Oni se tam tak domlouvají, víš? Bolelo to jako hrom. Polovinu doby tam pak Země samozřejmě není, protože ji Vogoni vyhodili do vzduchu. Má to hlavu a patu, to, co říkám?"

Ford se nevyjadřoval. Poslouchal. Podal Průvodce Arthurovi a ukázal na obrazovku. Vyhledané heslo znělo: 'Země. Převážně neškodná'.

"Chceš tím říct, že Země tam je?" radoval se Arthur. "Země tam je! Tam poletí i Čira! Tehdy v tom lijáku jí ten pták ukazoval Zemi!"

Ford Arthura usměrňoval, aby křičel potišeji. Poslouchal.

Arthur byl čím dál nedočkavější. 'Love Me Tender' slyšel v podání barových zpěváků už mockrát. Trochu ho sice překvapilo, že to slyší právě tady, uprostřed pánbůhví jaké díry, jasně že ne Země, ale poslední dobou ho už věci nepřekvapovaly tak moc jako dřív. Ten zpěvák byl docela dobrý, tak jak baroví zpěváci bývají, pokud máte tento druh hudby rádi, ale Arthur byl už netrpělivý.

Mrkl na hodinky. Ten pohled mu pokaždé připomněl, že už žádné nemá. Má je Čira, nebo aspoň jejich zbytky.

"Neměli bysme už jít?" naléhal Arthur.

"Pššš!" tišil ho Ford. "Tuhle písničku jsem si zaplatil." Vypadalo to, že má v očích slzy. Arthura to zmátlo. Nikdy nezažil, že by byl Ford naměkko z něčeho jiného než tvrdého alkoholu. Možná prach. Čekal, rozčileně ťukal prsty o stůl, vůbec ne do rytmu.

Píseň skončila. Zpěvák přešel k 'Heartbreak Hotel'.

"Stejně musím ještě napsat na tenhle podnik posudek," zašeptal Ford.

"Prosím?"

"Musím napsat posudek."

"Posudek? Na tenhle kvelb?"

"Když odešlu redakci posudek, platí mi útratu, potvrdí mi platnost karty. Zařídil jsem to tak, že to probíhá naprosto automaticky a beze stop. Tenhle účet bude potvrzení platnosti potřebovat," dodal potichu. Hleděl přitom upřeně do piva a ošklivě se uculoval.

"Na dvě piva a rohlíky?"

"A spropitné zpěvákovi."

"A kolik jsi mu dal?"

Ford znovu vyslovil tu cifru.

"To já nevím, kolik to je. Kolik by to bylo v librách? Co by se za to dalo koupit?"

"Za to by se dalo koupit... možná... hmm," zadíval se do stropu a cosi počítal. "Švýcarsko," řekl nakonec. Vzal Průvodce a začal něco vyťukávat.

Arthur inteligentně přikyvoval. Byly okamžiky, kdy si přál rozumět tomu, co Ford vykládá, a byly jiné okamžiky, jako třeba teď, kdy cítil, že je asi jistější se o to ani nepokoušet. Podíval se Fordovi přes rameno. "Nebude to trvat moc dlouho, viď?"

"Prosím tě! Nicneříkající cancy," ujišťoval ho Ford. "Zmíním se jenom o tom, že rohlíky byly docela dobré, pivo bylo dobré a studené, okolní příroda mile výstřední, zpěvák nejlepší z celého známého vesmíru a to je asi tak všechno. Není potřeba se rozepisovat. Jde o to potvrzení platnosti."

Dotkl se na obrazovce políčka označeného ENTER a zpráva zmizela v Subethernetu.

"Opravdu si myslíš, že ten zpěvák je dobrý?"

"Jo," odpověděl Ford. Číšník se vracel s kouskem papíru, který se mu v ruce třásl.

Nervózně, ale uctivě ho Fordovi podstrčil.

"Je to divný," začal číšník. "Napřed to tu kartu několikrát odmítlo. Že bych byl nadvakrát překvapenej, to teda ne." Na obočí se mu objevily perličky potu. "A pak naráz, no jo, je to v pořádku... naráz to tu kartu vzalo a potvrdilo. Můžete to... podepsat?"

Ford ten papír proletěl. Vtáhl vzduch mezi zuby. "To se NekoRoz pořádně prohne," řekl, jako by si dělal starost. Hned nato klidně dodal: "Musíme jim trochu pustit žilou."

Ford se rozmáchle podepsal a vrátil papír číšníkovi.

"Víc peněz," začal, "než mu plukovník vydělal na mizerných filmech a vystoupeních v kasinu. Prostě za to, v čem je nejlepší. Za to, že stoupl a zpíval. A dojednal si to sám. Myslím, že je to pro něho dobrý okamžik. Řekněte mu, že děkuju a dejte mu nějaké pití." Hodil na pult pár mincí. Číšník je odsunul.

"To myslím není nutné," odmítl mírně chraptivým hlasem.

"Pro mě jo," řekl Ford. "Tak jdeme."

Stáli venku ve vedru a v prachu a ohromeně a obdivně si prohlíželi tu růžovou a chromovanou krasavici. Tedy lépe řečeno, ohromeně a obdivně si ji prohlížel Ford.

Arthur si ji pouze prohlížel. "Tobě asi nepřipadá přeplácaná, že ne?"

Ještě jednou tu větu zopakoval, když nastoupili. Sedadla a velká část obslužného prostoru měly jemné kožešinové nebo sametové potahy. Na hlavním řídícím panelu byl velký zlatý monogram 'EP'.

"Víš," začal Ford a zapaloval motory, "ptal jsem se ho, jestli je to pravda, že ho unesli mimozemšťani, a víš, co mi řekl?"

"Kdo?" zeptal se Arthur.

"Král."

"Který Král? Podobnou debatu už jsme měli, že?"

"Nevadí," řekl Ford. "Důležité na tom je, že řekl ne. Šel sám od sebe."

"Pořád mi nedochází, o kom mluvíš."

Ford zavrtěl hlavou. "Víš co, tam v té přihrádce vlevo od tebe jsou nějaké pásky. Vyber nějakou muziku a pusť ji, jo?"

"Dobře," řekl Arthur a procházel možnosti. "Líbí se ti Elvis Presley?"

"A víš že jo? Tak. Doufám, že ta mašinka umí opravdu vyskočit, když na to vypadá." Spustil hlavní pohon.

"Umíííí!" zařval Ford, když vystřelili rychlostí, která jim deformovala obličeje.

---

23. kapitola

Zpravodajské agentury to nemají rády. Považují to za plýtvání. Jedna vesmírná loď přiletí z neznáma doprostřed Londýna, nedá se s tím nic dělat, je to prostě tak, a je z toho senzační zpráva největšího významu. O tři a půl hodiny přiletí další, úplně jiná, a senzace se nekoná.

'DALŠÍ VESMÍRNÁ LOĎ!' oznamují titulky a poutače novinových stánků. 'TATO JE RŮŽOVÁ'. O pár měsíců později by z toho vytřískali určitě víc. Třetí loď, za další půlhodinu, malé čtyřmístné hrundijské vozítko, to dotáhlo jen do místních zpráv.

Ford s Arthurem se vyřítili ze stratosféry a pohodlně zaparkovali na ulici Portland Place. Bylo těsně po půl sedmé večer a byla tam volná místa. Nakrátko se promíchali s davem zvědavců, který se tam shromáždil, a pak prohlásili, že jestli nikdo z nich nezavolá policii, zavolají ji oni, a utekli.

Arthur se rozhlížel a utrousil: "Doma..." Hlas mu ochraptěl a oči zvlhly.

"S fňukáním na mě nechoď," nemazlil se Ford. "Musíme najít tvoji dceru a musíme najít toho ptáka."

"Jak? Tahle planeta má pět a půl miliardy lidí a..."

"Ano, jenže jenom jeden člověk právě dorazil z vesmíru ve velké stříbrné lodi v doprovodu mechanického ptáka. Já bych řekl, že bychom měli někde najít televizi a k ní nějaké pití. Potřebujeme solidní obsluhu na pokoj.

Ubytovali se v hotelu Langham ve velkém apartmá s dvěma pokoji. Nějakým záhadným řízením osudu nečinila Fordova Restaurocard, vydaná na planetě vzdálené víc než pět tisíc světelných let, hotelovému počítači žádné problémy.

Ford se okamžitě vrhl na telefony, zatímco Arthur šel po televizi.

"Na pití bych chtěl, prosím vás, objednat margarity. A dva džbány s vodou. K jídlu dvakrát zeleninový salát. A všechnu paštiku z husích jater, co máte. A taky londýnskou zoo."

"Ona je ve zprávách!" křičel Arthur z vedlejšího pokoje.

"Slyšíte dobře," říkal Ford do telefonu. "Londýnskou zoo. Připište to na účet pokoje."

"Ona je... panebože!" křičel Arthur. "Víš, kdo s ní dělá rozhovor?"

"Vy nějak těžko chápete!" pokračoval Ford do telefonu. "Zoologickou zahradu, co je kousek odtud, když jdete po této ulici na sever. Mně je fuk, že je teď večer zavřená. Já si nechci kupovat vstupenku, já chci koupit zoo. Mně je fuk, že máte práci. Vy poskytujete služby na pokoj. Já jsem u vás v pokoji a žádám službu. Máte papír? Fajn. Chci po vás tohle. Pusťte na svobodu všechna zvířata, kterým nehrozí žádné nebezpečí. Sestavte týmy lidí, kteří budou sledovat, jestli si ve volné přírodě vedou dobře."

"Je to Trillian!" volal Arthur. "Nebo je to... mmm... bože můj, já se z těch paralelních vesmírů zblázním! Takový chaos! Je to Tricie McMillanová a tak se jmenovala Trillian, než... Proč se nejdeš dívat? Třeba z toho budeš chytrý!"

"Vteřinku," volal Ford a dál se dohadoval s hotelovou obsluhou. "Dál potřebujeme rezervace pro zvířata, která to v přírodě nezvládnou. Dejte dohromady tým, který naplánuje nejvhodnější místa. Možná budeme muset koupit něco jako Zaire a nějaké ostrovy. Madagaskar. Baffinův. Sumatru. Něco takového. Budeme potřebovat nejrozmanitější prostředí. Já nechápu, co se vám na tom zdá složitého. Naučte se rozdělovat práci. Najměte, koho chcete. Dejte se do toho. O mé platební schopnosti se můžete přesvědčit. A camembertovou zálivku na salát. Díky."

Položil telefon a šel za Arthurem, který seděl na kraji postele a díval se na televizi.

"Objednal jsem paštiku z husích jater," oznámil mu Ford.

"Co?" zeptal se Arthur, jehož pozornost byla upřená jen a jen na televizi.

"Říkám, že jsem objednal paštiku z husích jater."

"Ale," nepřítomně zareagoval Arthur. "Mmmm, nemívám z husích jater dobrý pocit. Je to vůči husám surové."

"Hovno surové," prohlásil Ford a svalil se na postel. "Nesmíš být tak útlocitný."

"To se ti řekne, ale..."

"Nech toho! Jestli je nechceš, sním je za tebe. Co se děje?"

"Chaos!" začal Arthur. "Naprostý chaos. Čira ječí na Trillian, nebo na Tricii, nebo kdo to je, že se na ni vykašlala, a zároveň chce do nějakého dobrého nočního klubu. Tricie brečí a brečí a tvrdí, že Čiru v životě neviděla, natož aby ji porodila. Pak začala vykřikovat něco o nějakém Rupertu, že ztratil myšlení, či co. Přiznávám, že tomu jsem moc nerozuměl. Pak začala Čira házet vším, co jí přišlo pod ruku, a oni spustili reklamy, asi aby se zorientovali. Jejda! Teď přepnuli zpátky do studia. Buď potichu a dívej se."

Na obrazovce se objevil hlasatel a dost nervózně se omlouval divákům za přerušení předchozího vstupu. Říkal, že nemůže říct nic přesnějšího, jen to, že ta záhadná dívka, která si říká Čira Pravidelná Cestovatelka Dentová, odešla ze studia, aby si... odpočinula. Tricii McMillanovou uvidí diváci pravděpodobně zase zítra. Mezitím přišly čerstvé zprávy o činnosti UFO...

Ford vyskočil z postele, chňapl nejbližší telefon a vyťukal číslo. "Vrátný? Chtěl byste být majitelem hotelu? Jestli mi do pěti minut zjistíte, které kluby navštěvuje Tricie McMillanová, je váš. Klidně to připište na můj účet."

---

24. kapitola

V inkoustových hlubinách vesmíru se odehrávaly neviditelné děje.

Neviditelné, nikoli však bezvýznamné, pro všechny obyvatele svérázné plurální zóny, v jejímž středu ležely nekonečně rozmanité možnosti planety zvané Země.

Na samém konci sluneční soustavy, skrčený na zelené koženkové pohovce, hleděl bez nálady na stěnu z obrazovek utrápený grebulonský Vůdce. Nervózně si pohrával se vším možným kolem sebe. S knihou o astrologii. S podstavcem pod počítačem. S průběžnými výsledky, které mu na obrazovku přicházely ze všech grebulonských monitorovacích stanovišť. Všechna sledovala Zemi.

Vypadal sklíčeně. Jejich úkolem bylo monitorovat. Ale monitorovat tajně. Upřímně řečeno už měl toho úkolu plné zuby. Byl si skoro jistý, že jejich úkol původně obnášel určitě víc než celé roky v jednom kuse posedávat u televize. Měli s sebou samozřejmě spoustu dalšího vybavení, které muselo mít nějaký smysl, jenže bohužel nedopatřením zapomněli jaký. Nějaký smysl potřeboval najít i ve svém životě, a proto se obrátil k astrologii. Doufal, že zaplní propast zející v jeho duši. Jistě mu něco napoví.

Něco mu opravdu napověděla.

Napověděla mu, jestli tomu dobře rozuměl, že ho čeká velmi špatný měsíc, že se situace bude čím dál víc zhoršovat, pokud se ovšem nevzpamatuje a nezačne podnikat nějaké pozitivní kroky a sám řešit problémy.

Byla to pravda. Z planetární situace to bylo naprosto jasné. Vypracoval ji na základě astrologické knihy a programu na počítač, který pro něj vytvořila ta milá Tricie McMillanová. Program retrianguloval všechny příslušné astronomické údaje. Zemskou astrologii bylo nutno celou předělat, aby její výsledky měly nějaký význam pro Grebulony, žijící na vymrzlém chvostu sluneční soustavy.

Jeho výpočty jasně a jednoznačně ukázaly, že počínaje dneškem ho čeká opravdu špatný měsíc. Protože dnes začíná Země stoupat do Kozoroha a to je pro grebulonského Vůdce, vykazujícího všechny charakteristické znaky typického Býka, hrozně zlé.

Nadešel čas, stálo v horoskopu, aby podnikl pozitivní kroky, učinil těžká rozhodnutí, uvědomil si, co je zapotřebí udělat, a udělal to. Bylo to všechno pro něho nesmírně obtížné, ale věděl, že nikdo nikdy netvrdil, že dělat těžké věci není těžké. Počítač už sledoval pohyb Země a předvídal její pozici v jakémkoli časovém bodě. Nařídil, aby se velké šedé věže natočily.

Protože se veškeré grebulonské monitorovací zařízení zaměřovalo na Zemi, ušlo mu, že je ve sluneční soustavě ještě jeden zdroj informací.

Grebulonské šance přijít na tento další zdroj informací - masívní žlutou stavební loď - byly vinou té nehody prakticky nulové. Byl stejně daleko od Slunce jako Rupert, ale přesně na opačné straně, téměř schovaný za Sluncem.

Téměř. Ta masívní žlutá stavební loď se snažila monitorovat dění na Planetě Deset, aniž by byla sama odhalena. Velice úspěšně se jí to dařilo.

Ještě v mnoha dalších ohledech byla tato loď přesně opačná než grebulonská.

Její vůdce, Kapitán, věděl naprosto přesně, co chce. Jeho cíl byl jednoduchý a jasný a on za ním už delší dobu jednoduše a jasně šel. Ti, co jeho cíl znali, by mohli namítat, že je zbytečný a podlý, že to není takový ten cíl, který obohacuje život, který na každém kroku povznáší, který rozezpívá ptáky a vykouzlí květy. Byl spíš opačný. Přesně opačný.

Jeho úkolem však nebylo se tím zatěžovat. Jeho úkolem bylo plnit úkol, který zněl - plnit úkol. I kdyby to mělo vést k jistému zúžení pohledu a myšlenkovému stereotypu, stejně nebylo jeho úkolem se takovými věcmi zatěžovat. Pokud se takové věci vyskytly, postoupil je jiným, kteří měli zase další lidi, kterým takové věci postupovali.

Mnoho, přemnoho světelných let odsud, v podstatě odkudkoli, leží ponurá a dávno opuštěná planeta Vogsféra. Na jedné páchnoucí, v mlze zahalené, rozbahněné mělčině stojí na té planetě, obklopen prázdnými krunýři několika posledních okorálkovaných cupitavých krabů, kamenný pomníček, který označuje místo, kde se prý poprvé vynořil nový druh, Vogon vogonbleptus. Na pomníčku je vytesaná šipka, která míří do mlhy, a pod ní je obyčejnými

písmeny napsáno 'A teď už vážně'.

Hluboko v útrobách nevzhledné žluté lodi sáhl vogonský Kapitán po zažloutlém, na okrajích otrhaném papíru, který ležel před ním, a něco zamumlal. Příkaz k demolici.

Kdyby měl člověk vypátrat, kde vlastně Kapitánův úkol začal, ten úkol, který spočíval v plnění úkolu, který spočíval v plnění úkolu, dostal by se nakonec k tomuto papíru, který mu kdysi vydal jeho přímý nadřízený. Papír obsahoval příkaz a Kapitánovým úkolem bylo ho provést a pak políčko vedle příkazu odfajfknout.

Kdysi příkaz jednou provedl, ale celá řada nepříznivých okolností mu zabránila v odfajfknutí políčka.

Jednou z nepříjemných okolností byla plurální povaha tohoto galaktického sektoru, kde se možné neustále střetává s pravděpodobným. Prostá demolice toho nevyřešila o moc víc, než odsunutí bubliny pod špatně nalepenou tapetou. Po demolici se všechno objevovalo znovu. Na to bude potřeba co nejdřív dohlédnout.

Další okolností byla hrstka lidí, kteří neustále odmítali být tam, kde měli být, když tam měli být. Na to bude taky potřeba co nejdřív dohlédnout.

Třetí bylo otravné, anarchické malé zařízení zvané Stopařův průvodce po Galaxii. Na něj si už pořádně dohlédli a následkem fenomenální schopnosti vratného inženýrství se stal sám agenturou, jejímž prostřednictvím bude možné dohlédnout na všechno ostatní. Kapitán se stal pouze svědkem posledního dějství tohoto dramatu. Sám nehnul ani prstem.

"Ukaž," řekl.

Pták neurčitých tvarů roztáhl křídla a poblíž něho se vznesl do vzduchu. Velitelské stanoviště pohltila tma. V černých očích ptáka tančila krátce mdlá světýlka, to jak se hluboko v jeho instrukčním adresovém prostoru uzavírala závorka za závorkou, s konečnou platností končily podmínky if, smyčky cyklů se zastavovaly, rekurzivní funkce ještě několikrát naposledy vyvolaly samy sebe.

Ve tmě se ukázal oslnivě jasný obraz, kombinace vodní modři a zeleně, hadice plující ve vzduchu, připomínající nakouskovaný věnec klobás.

Vogonský Kapitán se pohodlně usadil a jen se díval. Čišela z něho spokojenost a dal ji najevo i nahlas.

---

25. kapitola

"Tam je to, číslo čtyřicet dva," vykřikl na taxikáře Ford Prefect.

"Tady!" Taxík prudce zastavil a Ford s Arthurem z něho vyskočili ven. Cestou zastavili u několika bankomatů, a tak teď hodili řidiči okýnkem hrst peněz.

Vchod do klubu byl tmavý, elegantní a strohý. Jeho název se dal zjistit jen z nenápadné malé tabulky. Členové věděli, kde je, a nečlenům by stejně nepomohlo vědět, kde je.

Ford Prefect členem Stavrova klubu nebyl, i když v jiném jeho klubu v New Yorku jednou byl. Na podniky, do kterých se jako nečlen potřeboval dostat, měl jednoduchou metodu. Jakmile se dveře otevřely, suverénně vešel, ukázal na Arthura a řekl: "To je v pořádku, ten jde se mnou."

Ladně sbíhal po lesklých tmavých schodech a v nových botách se cítil jako správný fruďák. Byly to semišky a byly modré a byl moc rád, že i navzdory všem těm zmatkům je ze zadního sedadla uhánějícího taxíku zahlédl v jedné výloze.

"Měl jsem dojem, že jsem vám říkal, abyste sem nechodil."

"Prosím?"

Proti nim šel po schodech nahoru hubený, nezdravě vypadající člověk, který měl na sobě něco plandavého a italského. Zapaloval si cigaretu a náhle se zastavil.

"Vám ne," řekl, "jemu."

Podíval se zpříma na Arthura a pak jako by znejistěl.

"Promiňte. Spletl jsem si vás s někým jiným." Vykročil znovu do schodů, ale hned se zase zastavil, ještě zmatenější. Hleděl na Arthura.

"Co teď?" zeptal se Ford.

"Co jste říkal?"

"Ptal jsem se, co teď," rozčileně mu to zopakoval Ford.

"Ano, myslím, že ano," řekl ten muž, mírně zakolísal a vypadly mu zápalky. Sotva znatelně pohnul ústy. Pak si dal ruku na čelo.

"Nezlobte se," řekl, "zoufale přemýšlím, kterou drogu jsem si bral, ale musí to být některá z těch, po kterých se zapomíná."

Zavrtěl hlavou, znovu se otočil a zamířil nahoru k pánskému záchodu.

"Dělej," pobízel Ford. Uháněl dolů, v patách za ním nervózní Arthur. To setkání ho pořádně vzalo a přitom nevěděl proč.

Taková místa neměl v lásce. Navzdory všem snům o Zemi a o domově, které za ta léta měl, se mu teď strašně zastesklo po domku na Lamuelle s noži a sendviči. Stýskalo se mu dokonce po Dědovi Melhubovi.

"Arthure!"

Zvukový efekt toho zvolání byl úžasný. Někdo ho volal stereo. Otočil se jedním směrem. Nahoře na schodišti uviděl Trillian. Sbíhala za ním ve svém nádherném pomačkaném RymplonuTM. Vypadala najednou zděšeně.

Otočil se opačným směrem, aby se podíval, proč vypadá najednou zděšeně.

Dole pod schody stála Trillian a měla na sobě... Ne - toto byla Tricie. Tricie, kterou před chvilkou viděl v televizi, hysterickou a zmatenou. A za ní stála Čira, s divočejším pohledem než kdy jindy. Návštěvníci klubu, rozesazení v elegantních, spoře osvětlených zákoutích za ní, zkameněli a dychtivě sledovali konfrontaci na schodech.

Několik vteřin stáli všichni jako sochy. Jen hudba za barem nevěděla, že by měla přestat bušit.

"Ta zbraň, kterou drží," zašeptal Ford a kývl směrem k Čiře, "je Wabanatta 3. Byla v té lodi, co mi ukradla. Je celkem nebezpečná. Chvilku se nehýbejte. Chvilku zůstaňme všichni v klidu. Musíme zjistit, co ji tak rozrušilo."

"Řekněte mi, kam patřím," vykřikla najednou. Ruka se zbraní se jí viditelně třásla. Druhá ruka zalovila v kapse a vytáhla pozůstatky po Arthurových hodinkách. Významně s nimi zatřepala.

" Myslela jsem, že budu patřit sem," brečela, "do světa, který mě stvořil. Ale ukazuje se, že dokonce moje matka neví, kdo jsem!" Vztekle mrštila hodinkami, ty vletěly mezi sklenice za pultem a způsobily spoušť.

V klubu nastalo hrobové ticho.

"Čiro," zašeptala shora Trillian.

"Ty buď potichu!" rozkřikla se Čira. "Tys mě opustila."

"Čiro, teď je velice důležité, abys poslouchala, co ti řeknu, a snažila se to pochopit," šeptem, ale důrazně jí říkala Trillian. "Není času nazbyt. Musíme odsud. Všichni musíme odsud."

"O čem to mluvíš? Pořád jenom odněkud odlétáme!" Měla teď obě ruce na té zbrani a obě se jí třásly. Nemířila na nikoho konkrétně. Mířila na svět obecně.

"Poslouchej," pokračovala Trillian. "Odjela jsem od tebe, protože jsem měla referovat o válce. Bylo to neobyčejně nebezpečné. Tedy - aspoň jsem si myslela, že to bude nebezpečné. Dostavila jsem se na místo a válka se nekonala. Došlo k časové anomálii a... poslouchej! Prosím tě, poslouchej. Průzkumná bitevní loď se neobjevila, zbytek flotily se chaoticky rozletěl do všech možných konců, zkrátka fraška. To se v současné době děje běžně."

"Mně je to jedno. Já o tvojí hnusné práci nechci ani slyšet!" křičela Čira. "Já chci domov! Já chci někam patřit!"

"Toto není tvůj domov," stále ještě klidným hlasem vysvětlovala Trillian. "Ty žádný nemáš. Nikdo z nás žádný domov nemá. Těžko bys hledala někoho, kdo ho má. Ta zmizelá loď, o které jsem mluvila. Lidé na ní nemají domov. Neví, odkud jsou. Ani si nepamatují, kdo jsou a k čemu jsou. Jsou ztracení a velmi zmatení a velmi vyděšení. My... musíme... hned odletět. Nemůžu ti říct, kde je nějaké kam. Možná nikde. Ale tady zůstat nemůžeme. Prosím tě. Ještě jednou. Půjdeme?"

Čira se třásla strachem a rozrušením.

"Neboj se," vmísil se něžně do hovoru Arthur. "Když jsem tu já, jsme v bezpečí. Nechtěj po mně, abych ti to teď vysvětloval, ale já jsem v bezpečí, takže ty jsi taky v bezpečí. Jasné?"

"Co to, prosím tě, vykládáš?" ptala se Trillian.

"Že bychom se měli všichni uklidnit," radil Arthur s pokojnou myslí. Věděl, že jeho život zatím chrání magická síla. A navíc, toto všechno se zdálo tak neskutečné.

Čira se pomaloučku uvolňovala a kousek po kousku spouštěla ruce se zbraní k zemi.

Dvě věci se udály simultánně.

Nahoře se otevřely dveře pánského záchodu a vyšel z nich ten muž, který před chvílí oslovil Arthura. Posmrkoval.

Ten nečekaný pohyb Čiru vylekal a znovu zvedla zbraň právě v okamžiku, když jí ji chtěl kdosi zezadu vzít.

Arthur se vrhl vpřed. Následovala ohlušující exploze. Trillian se vrhla k zemi a spadla na Arthura. Hluk utichl. Nahoře na schodech uviděl Arthur toho muže, jak se na něho upřeně a naprosto konsternovaně dívá.

"Vy..." promluvil. A pak se pomalu, nechutně rozpadával.

Čira odhodila zbraň, padla na kolena a rozvzlykala se. "Já jsem nechtěla! To ne! To jsem nechtěla..."

Tricie šla k ní. Trillian šla k ní.

Arthur seděl na schodech s hlavou v dlaních a nevěděl, co má udělat. Ford seděl jeden schod pod ním. Zvedl něco, se zájmem se na to podíval a podal to Arthurovi.

"Dává ti to nějaký smysl?"

Arthur to vzal. Byl to malinký dvojlist z tvrdého papíru se zápalkami. Vypadl tomu mrtvému muži. Bylo na něm vytištěno jméno klubu. Bylo na něm vytištěno jméno majitele klubu. Takto:

STAVRO MUELLER
BETA

Hleděl na to a věci se mu pomalu začaly v hlavě skládat v celek. Přemýšlel, co by měl udělat, ale nepřemýšlel nijak zvlášť usilovně. Lidé kolem začali pobíhat a povykovat, ale on si najednou jasně uvědomil, že se nedá udělat nic, ani teď, ani nikdy jindy. V nastalém rámusu a světle byl schopen vnímat jen postavu Forda Prefecta. Ten seděl opřený o schod a hurónsky se chechtal.

Cítil se najednou báječně, byl klidný a vyrovnaný. Věděl, že toto je konečně jednou provždy definitivní tečka za vším.

Na velitelském stanovišti v útrobách vogonské lodi seděl potmě Prostetnik Vogon Jelc. Seděl tam sám. Jednu stěnu lemovaly obrazovky snímající vnější prostředí. Tu a tam se na nich mihla nějaká světla a hned zase zmizela. Nad ním se ve vzduchu zvětšovaly trhliny v modrozeleném vodnatém klobásovitém tělese. Zhroutily se alternativy, možnosti se poskládaly navzájem do sebe a celé to těleso se nakonec rozpadlo a přestalo existovat.

Nastala černá tma. Vogonský Kapitán v ní chvíli vydržel.
"Světlo," řekl pak.
Žádná odezva. I pták se zmačkal a vymačkal.
Vogon rozsvítil sám. Vzal znovu ten papír a do políčka umístil malou fajfku.
Tak to by bylo. Jeho loď se vytratila do inkoustového prázdna.

Přestože grebulonský Vůdce podnikl kroky, které sám považoval za mimořádně pozitivní, měl nakonec velice špatný měsíc. V podstatě se podobal předcházejícím měsícům, kromě toho, že už nebylo nic v televizi. Místo toho si pustil lehkou poslechovou hudbu.

Originál Pan Books Limited Londýn 1993
Obálka Libor Batrla
Překlad Jana Koubová
Vydalo nakladatelství Argo M&G Praha 1994

1